

Fransada grevler yüzünden siyasî bir buhran başgösterdi

Sosyalistler Daladyenin çekilmesini istediler, 500 kişi tevkif edildi

Fabrikalar tahliye ettirilirken çarpışmalar oldu, zabıta memurlarından 80 kişi yaralandı

Grevcilere karşı şiddetli tedbirler alan Fransız başvekil Daladyenin dört muntazız pozunu

Fransada çarşamba günü umumî grev yapılacaktır

Paris gazeteleri 1919 senesindenberi Fransada bu kadar mühim grevler kaydedilmediğini yazıyorlar

Paris 25 (Hususi) — Maadin, metalürji ve diğer ağır sanayi amelesinin başlamış olduğu grev hareketi, gittikçe geniş bir mahiyet iktisab etmektedir. Bugün akşama kadar grev halinde bulunan işçilerin sayısı seksen bini aşmıştır.

Trade-Unionlar kongresinin verdiği karar mucibince, önümüzdeki çarşamba günü Fransadaki bütün işçiler 24 saatlik bir protesto grevi yapacaklardır. Hükümet, fabrikaları işgal eden grev- (Devamı 11 inci sayfada)

Bulgarlar komşularından toprak istiyorlar

Dün Sofyada Üniversiteliler tarafından nümayiş yapıldı, nümayişçiler polis tarafından dağıtıldı

Sofya 25 (A.A.) — Bugün yüzlerce üniversite talebesi hâlen parlamentonun Hariciye komitesinin toplandığı parlamento binası önünde toplanarak Növyi muahedesinin tadili ve bu mu-

hede ile bazı komşu memleketlere geçen Bulgar ekseriyetli yerlerin geri verilmesi lehinde tezahüratta bulunmuşlardır. (Devamı 11 inci sayfada)

Şuşnig deli olmuş!

Bu yüzden eski Avusturya Başvekilinin muhakeme edilmemesine, serbest bırakılmasına karar verilmiş

Daily Herald gazetesinin elde ettiği malûmata göre, eski Avusturya başvekilinin Şuşnig muhakeme edilmiyecek, belkisi serbest bırakılacaktır.

Şuşnig muhakeme edilmemesi, serbest bırakılması, Mussolininin rivayet edilen müdahalesinden ileri gelmiş değildir. Bunun yegâne sebebi eski başvekilin gayet ağır hasta olmasıdır. Şuşnig yalnız, sık sık tekerrür eden israrlı nöbetleri, ve uzun süren mahpusiyetinin neticesi olarak maddeten zayıf düşmüş olmayıp, aynı zamanda akli bir maddeteye uğramıştır, asabidir. Her gün saatlerce oturmakta, dalgın bir halde örnekte bakmaktadır. Şuşnig koltuk değirmenleri ile yürümektedir.

Şuşnig

Fethi Okyar Londradan Ankaraya dönüyor

Fethi Okyar

(Yazısı 11 inci sayfada)

Amerikanın her tarafında tipi halinde kar yağdı

Londra 25 (Hususi) — Amerikanın hemen hemen her tarafında, bugün tipi halinde kar yağdı. (Devamı 11 inci sayfada)

Ribentrop Pazartesi günü Parise gidiyor

Berlin 25 (Hususi) — Fransız - Alman deklarasyonunu imza edecek olan (Devamı 11 inci sayfada)

Dahiliye Vekâletinin nazarı dikkatine!

Bu gazetenin Türkiyeye sokulmamasını istiyoruz!

Cumhuriyetçi ülkemizde Fransız krallık taraftarlarının naşiri efkârı olan ve Atamıza dil uzatmak cür'etinde bulunan Canidde paçavrasının yeri yoktur ve olamaz!

Candide paçavrasının başlığı

[Yazısı 2 nci sahifede, (Sözün Kısası) sütunundadır]

Leh - Çek askerleri hududda çarpıştılar

Londradaki Çek elçisi, İngiltere de dahil olmak üzere yeni tesbit edilen Çek hududlarının garanti altına alınmasını dün İngiliz hükümetinden talep etti

Londra 25 (Hususi) — Rutenya hududunda, Leh ve Çek askerleri arasında bugün bir çarpışma olmuştur.

Leh askerleri, ancak gelecek perşembe günü işgal etmeleri lâzım gelen bir muntakaya daha bugünden girmişlerdir. Macarlar da aynı muntakanın diğer hududunda askeri tahşidat yapmışlardır.

Lehliler, yeni Çek - Polonya hududunu tayine memur komisyondaki Leh azaları üzerine Çek askerleri tarafından hücum edildiğini iddia etmektedirler. Gene

Lehlilerin iddiasına göre, mevzuubahs muntakada iki Polonyalı öldürülmüştür.

Akşam geç vakit, Leh ve Çek makamları arasında yapılan bir anlaşma mucibince hâdis kapanmış ve mevzuubahs muntakanın Lehliler tarafından işgaline muvafakat edilmiştir.

Diğer taraftan Çekoslovakyanın Londra elçisi Masarik de, dün Hariciye Nezaretine müracaat ederek, Çekoslovakyanın yeni hududlarının kat- (Devamı 11 inci sayfada)

Casus Lavrens bir Türk kumandanına 2.000.000 İngiliz lirası rüşvet teklif etmiş ve red cevabı almış!

Meşhur İngiliz casusunun yeni neşrolunan hatıralarından şayanı dikkat bir sayfa

İngiliz gazetelerinden Sandey Dispeç, meşhur İngiliz casusu Lavrens'in şimdiye kadar neşredilmemiş olan hatıratını neşretmekte, bu arada Türkiye'nin de bahsi geçmektedir.

Gazete bu münasebetle şunları yazıyor:

«Türkiye, İngilizlerle harbe tutuşmuştu. Lavrens harbiye nezaretinde coğrafya şubesinde çalışmakta idi. Bu sırada, Kahirede bir Entellicens servisinin kurulumu icab ediyordu. Buraya da iyi elemanlar lâzımdı. Harbiye nazırı Kıçner, Sina heyetinin buraya gelmesini emretti. Bunun üzerine de Lavrens, Mısıra geldi. Casusun, Kahiredeki vazifesi harita üzerinde çalışmak, ve Türkiye ordusu hakkında malûmat toplamaktı. Yakın ve orta şarkta gezerken fakir kütülcülere dair elde ettiği malûmatın artık beş para bir kıymeti kalmamıştı.

Lavrens, çok garib bir adamdı. Kendisinden rütbe büyük olan sübaylara asla ehemmiyet vermezdi. Onların konuşmalarına müdahale eder, fikirlerini bazı kereleler «boş, manasız!» diyerek hükümlendirirdi. O, kendisine emredilene değil, aklınca en münasib olanı yapardı.

(Devamı 7 nci sayfada)

Lavrens Arab kıyafetile

Hergün

Ateşe devam

Yazan: Muhittin Birgen

İki gündübenberi Ankaradayım. Atatürkün ölümündenberi, ilk defa olarak Ankara etrafına bakıyor ve bizler de iki gündübenberi etrafımıza bakıyoruz. Ankaranın çehresinde değişen hiç bir şey yok; yalnız bir şey: Hüzün ve neşesizlik. Atatürkün kayboluşu Ankaraya hüzün vermiş. Fakat, bunun haricinde her şey yerli yerinde duruyor; Atatürkün kurduğu sağlam temelli bina, küçük bir sarsıntı değil, her hangi bir titreme bile geçirmezsiniz, bütün heybet ve vakarile duruyor. Yeni devlet reisimiz İsmet İnönü, vazife başına geçmiş, siyasî hayatın nâzırlığını eline almış. Celâl Bayar, Atatürke karşı son vazifesini yapar yapmaz, milletin işleriyle uğraşmaya başlamış ve bayramdan istifade ederek, çok kömür vermesi matlûb olan Zonguldağa gitmiş. Bayram tatilini müteakib tekrar çalışmaya amade duran devlet makinesi, Büyük Montörün kurduğu sağlam makinedir.

Atatürkün bıraktığı umumî teessür içinde, insana gayet hoş gelen bir şey varsa o da şudur: Atatürkün ölümü bir nevi devir değişme hâdisesi idi. Devir değişmiş, fakat hiç bir şey değişmemiştir. Siyasî muhitte mutad nisbette dedikodu bile yoktur. Herkes, Atatürkün etrafında toplanmış olan birliğin bu defa da hükümet, kanun, meclis ve İsmet İnönü etrafında devamı lüzumuna kani ve bunu yapmak için de canla, başla çalışmaya hazır.

Bu manzara insana ferah ve neşe veriyor. Demek oluyor ki on beş sene içinde, bu memleketin münevverleri Atatürkün verdiği dersten en tamam manasile istifade etmişler ve Onun kurduğu an'aneleri benimsiyerek, Türkiyenin mütehid bir millet kütlesi halinde hayatını ıslah ve istikbalini temin için bütün kuvvetile çalışması lüzumunda mütefik kalmışlardır. Muvaffakiyetin, her şeyden evvel millî birliğin devamına bağlı olduğunu ve bu uğurda her nevi şahsî fedakârlığın kabulü zarurî bulunduğunu herkes anlamıştır. Şu halde, Türkiyenin yapacağı iş meydandadır: Milleti ileri götürmek yolunda yapılan mücadelede, ateşe devam!

★

Atatürk Türkiyeyi çok mükemmel bir vaziyette bıraktı: Dahilen ve haricen son derece sağlam bir vaziyette ve Türkiyeyi daha ileri götürecektir olan bir sürü işler de tezgâhlanmış olduğu bir halde. Atatürkün tabutu arkasından giden cenaze alayı, Atatürkün büyüklüğünü olduğu kadar Türkiyenin de vaziyetini ve on beş sene içinde dahil olmuş bulunduğu yükselme mertebesini de pek güzel gösteriyordu. Bu tabut arkasından, başta Türk milleti olmak üzere, bir çok millet yürüdü. Türklerin kalblerinde bir tek duygu vardı: Atatürke tazim ve Türk birliğine iman ile dolu olan bir vatan ve rejim duygusu. Öteki milletler de Atatürke ve onun eseri olan Türkiyeye karşı derin bir hürmet ve dostluk duygusunu temsil ediyorlardı.

Dahilî sağlamlığımızı yukarıda tasvir ettim; tekrar o bahse dönmeyeceğim. Haricî sağlamlığımızı gelince, Atatürkün cenaze alayı onu çok mükemmel bir surette gösterdi. Bu memleketin imparatorluk tarihinde hiç bir hükümdarın cenazesinin arkasından bu kadar millet matem tutmadı. Ankara toprakları Dârâ zamanındanberi hiç bir zaman İran askerini görmemişti. İran milleti istikbaline bakabilir ve istikbalde elde edeceği, etmiye mecbur ve namzed bulunduğu muvaffakiyetlere doğru yürüyebilir. Her şey yerli yerinde ve herkes vazife başındadır. Aziz bir vatan etrafında ebediyen bir

★

Şu halde Türkiye dahilen sağlam, haricen sağlamdır. Bütün kuvvetile ve bütün dikkatle, Türk milleti istikbaline bakabilir ve istikbalde elde edeceği, etmiye mecbur ve namzed bulunduğu muvaffakiyetlere doğru yürüyebilir. Her şey yerli yerinde ve herkes vazife başındadır. Aziz bir vatan etrafında ebediyen bir

Resmî Makale:

= Kuvvet ölçüsü. =

Büyük Aleksandr mühim bir harbe çıkarken yerine bir vekil bırakacaktı. Aynı meziyetlere sahip olan üç kişi arasında tereddüd ediyordu. Hocası Aristodan nasihat istedi, şu cevabı aldı:

— Her üçünün de en fazla müptelâ oldukları hususî zevklerini öğreniniz, bunlardan vazgeçmelerini isteyiniz, hangisi vazgeçebilirse onu tercih ediniz.

Azımkâr ve irade sahibi bir adamın muvaffak olamayacağı hiç bir iş yoktur, fakat azim ve irade de nisbidir, her şahsa ve işe göre derecesi değişir. Birisinde fazla, diğerinde eksiktir, bir adamın azim ve iradesinin ne derece kuvvetli olduğunu mu öğrenmek istiyorsunuz, onu kendi zayıf temayüllerini durdurup durduramamak bahsinde tecrübe ediniz, zira kendi kendine karşı galebe eden bir adam karşısında mukavemet edebilecek hiç bir kuvvet yoktur.

SÖZ ARASINDA

Ziyet ve ihtişamı Terkedip sahneye Çıkan mihrace kıızı

Dünyanın en büyük zenginlerinden biri olan Kapurtala mihracesinin güzelliği ile şöret bulmuş olan kıızı, bütün şaşaaı, debdebeyi, serveti, incileri, elmasları terkederek Londraya gelmiştir. Herhangi bir İngiliz kıızı gibi hür yaşamak arzusundadır. Bu istekle de sahneye intisab etmiştir. Şimdi «Kalb yanmadı» piyesinde esir bir kız rolünü oynamaktadır.

Mihrace, kızının bu serkeşliğine fena halde kızmıştır ve onun sahneye çıkmasına asla razı olmamıştır. Fakat genç kız 21 yaşına basar basmaz, sarayı terketmiş, İngiltereye gelmiştir.

Prinses İndira, iki sene tiyatro sanatı okumuş bulunmaktadır.

Prinsesin saf altından bir elbisesi vardır. Öğle ve akşam yemeklerini 100 kab yemekten seçer, emrinde 500 köle bulunur, Kapurtalanın sokakları, o geçeceği vakitler süpürülürdü.

leşmiş olan Türk milletinin yegâne düşüncesi, bu memleketi daha güzel, onu daha iyi feyizlendirmek ve kabil olduğu kadar süratle ileriye doğru götürmektir.

Daima ileriye, daima ileriye!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Kendimi methetmek âdetim değildir

Sen Postada çalışan arkadaşlar arasında bir tane de Kayserili vardı. Bir gün İsmet Hulusiye bir yerde yeni tanıştığı bir zat sordu:

— Sizin gazetede çalışan filânca da benim hemşerimdir, kendisini tanırmısınız?

— Tanırım, demek siz de Kayserilisiniz.

— Evet, kendimi methetmek âdetim değildir de onun için Kayserili olduğumu herkese söylemem, bilmezler.

Mister Çemberlayın eski gömlekleri

Madam Çemberlayın

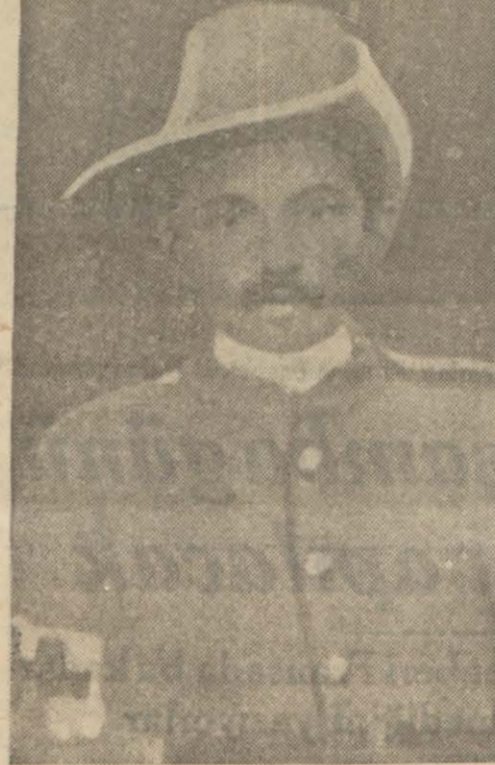
İngiliz Başvekilinin eşi, gazetecilere verdiği beyanatta, vâkı olan talep üzerine kocasının eski gömleklerinden birini Amerikaya yolladığını söylemiştir.

Şarlo yeni bir film yapacak

News Chronicle'in yazdığına inanılacak olunursa Şarlo, İngiliz ediblerinden Wells'e yeni bir senaryo hazırlamak üzere müracaat etmiştir.

Bu senaryoda, kendisini diktatör sanan şaşkın bir Yahudinin hayatı ve maceraları tasvir olunacaktır. Bu rolü de tabiatile Şarlo oynayacaktır.

Dikkat ediniz, Bakalım bu adamı Tanıyabilecek misiniz?

Bu zatı tanıdınız mı? Belki hatırlıyamazsınız. 1906 da Zulu isyanında Hindistanda Natal'da, Salâbiahmer teşkilâtına girmiş olan bu zat, şimdi yarı çıplak dolaşan Gandi'nin tâ kendisidir.

Newyorkta Alman konsoloshanesini Yahudi polisler bekliyor

Newyorkta bir binanın on dokuzuncu katında, Alman konsolosluğu bulunmaktadır. Newyork belediye reisinin mânidar bir jest ve emrile, Alman konsolosluğu memurlarını muhafaza için Yahudilerden mürekkep bir polis kıtası bu dairenin önünde nöbet beklemektedir.

1685 de yazılan vasiyetname yeni bulundu

14 yaşında bir mekteb talebesi, İngilizlerin tanınmış ediblerinden Con Banyin'in kendi el yazısıyla yazılmış bir vasiyetname bulmuştur. Bu tarih vesikânı sahte olmadığı tahakkuk ettiği takdirde, genç talebenin gayet mühim bir servet elde edeceği umulmaktadır. Vasiyetname 23 birincikanun 1685 te yazılmıştır.

ISTER INAN, İSTER İNANMA!

Bir sabah matbaaya geliyorduk, beş on amele toplanmış, Çemberlitaşın önünden Divanyolu'nun bir kenarını kazıyor bulduk. Derin bir çukur açıldı, bu çukur Çemberlitaştan tâ Beyazid meydanına kadar uzandı, içinden terkos borusu, havagazı veya elektrik tesisatı mı bilmeyiz bir şeyler geçirildi, sonra kapatılmasına başlandı. Bütün parke taşları sökülmüştü, tekrar birer birer yerlerine yerleştirilmelerine çalışılıyordu. Bize de bir merak gelmişti, sabah akşam geçerken bakıyor, sökülen bütün taşların aynen yerlerine

yerleştirilip yerleştirilmeyeceğine dikkat ediyorduk, yerleştirilmedi. Bir haylisi arttı, artarlardan şurada burada tümsekler yükseldi, derken bunlar da ortadan kayboldu, bari cadde düzlük itibarile eski haline gelseydi, o da olmadı. Çukur veya tümsek elân doludur. Bir sokak ihtiyaç görününce kazılabilir, altından şu, bu geçirilebilir, fakat tekrar aynen eski haline getirilmesi mecburiyeti yerleşmedikçe biz caddelerimizin muntazam tutulabileceklerine inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

ISTER INAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Dahiliye Vekâletinin Ve Türk gençliğinin Nazarı dikkatlerine

E. Talu

Türkün sonsuz yasına İzlandıdan Çine, Moskovadan Cibuti'ye kadar, bütün bir cihan hürmetle, samimi yetle iştirak etti. Tarihin en Büyük Adımına yedi iklim dört köşenin en muhterem simaları son vazifei tekrimi ifa için aralarında müsabaka ettiler.

Millî hayatımızın bu en emelî anlarında, arkasından ağladığımız muazzem, mukaddes Şefin, bizim gönüllerimizle beraber, bütün yer yüzündeki insanların da gönüllerini feth ve teshir eylemiş olduğunu görmekle mağrur ve müteselli olduk.

Bizim kayıbımız bir devlet reisinden ibaret değildi. Kemal Atatürk bilcümle millî mukaddesatımızın sembolü, millî idealimizin müşehhas timsali idi. Onun tabutu huzurunda eğilen yabancılar, bu nişanei ihtiramı Türkün maddî ve manevî varlığına da tevcih ediyorlardı.

Dünya matbuatı hem Atamıza, hem bize bu elim münasebetle sütun dolularıyla yazı tahsis eylediler. Bu dostane tezahüratın kıymetini bilerek, sahiblerine sonsuz şükran ve minnet bağlarıyla bağlandık. Matemimize iştirak edenler Türkün kalbinde ebedî yer kazandılar.

Bu necib tezahürat arasında, bir ilki nahoş sadanın da yükseldiğini esefle kaydetmek mecburiyetindeyiz. Hususile bu - en hafif tabiri ile - terbiyesizliğe cür'et edenler memleketimizde, şimdiye kadar, eşsiz rağbet gören, efkârı umumiyemize oldukça nüfuz eyliyen kimselerdir.

Tasrih edeyim: Pariste, açıktan ağaç krallık taraftarı değilse de, önemli surette sağa meyyal, haftalık bir kaç gazete çıkar. Bunlardan bir tanesi, meşhur Fransız filozofu (Voltaire) in kahramanlarından birinin adına izafeten Candide ismini taşır. Candide Frenk lehçesinde «Enayi» ye pek yakın bir mana ifade eder. Mezkrû ceride bu ismi seçmekle nasîb bir gaye gütmüş, onu bilmemiş. Lâkin, şimdi anlıyoruz ki, asıl «enai» her hafta bu gazetenin (7000) nüshasını kemalî tehalükle kapışan biz, Türk okuyucularımız!

Evet! Candide, tahkikatıma nazaran bu memlekette 7000 nüsha satıyormuş!

Ve Türk karilerinin bu teveccühüne şükranla mukabele edecek yerde, bu mürteci ruhlu varakpare geçen hafta gelen 16 teğrisani ve 766 numaralı sayısında, Atatürk hakkında en adi, en gâliz, en şeni tabirler kullanıyor, malûmat namı altında sania ve iftiradan ibaret bir takım safsatalar neşretmekten utanmıyor.

Fransız dostlarımızın fitri asaletlerini, kibarlık ve nezaketlerini bilmemiş, Fransa matbuatının ekseriyetle vakur ve hürmetkâr yazılarına, bu elim münasebetle, yakından takib etmemiş olsaydık, ihtimal ki bizleri Fransız seciyesinin yüksekliğinden şüphe etmeye kadar sevkedecek mahiyette olan bu hezeyandan aşırı mertebede müteessir olacaktık.

Lâkin bereket versün ki, Candide sahib ve muharrirlerinin hakikî mahiyetleri bizce çok yakından malûmdur. Mütereddi bir krallık hanedanına mensub döküntülerin kötü dalkavukluğunu kendileri için şeref sayan bu mahlûklar, dünya yüzünde mukaddes ne var ne olabilir, onun düşmanlarıdır. Bu heriflerin tapındıkları tarihi simalar, meselâ VIII Henri âyarında, namus ve şeref telâkkilerinden uzak kalmış esafil gürü.

(Devamı 4 üncü sayfada)

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN

Rumî sene 1364	26	Arabî sene 1367
2 nci Teğrin 13	Resmî sene 1938	Kasım 19

CUMARTESİ

GÖNEŞ		Şevval		İMSAK	
S. D.	Şevval	S. D.	Şevval	S. D.	İMSAK
7 00	4	5 16		6 16	
2 15		12 32		12 32	
GÖNEŞ		Şevval		İMSAK	
S. D.	Şevval	S. D.	Şevval	S. D.	İMSAK
E. 12 01	14 30	S. 16 44	18 17	D. 18 17	
Z. 7 17	9 46	12	1	21	

TELGRAF HABERLERİ

İngiliz - Fransız askerî ittifakı takviye ediliyor

İki memleket harb endüstrileri arasında sıkı bir teşriki mesai vücade getirilmesi isteniyor

Londra 25 (Hususi) — Başvekil Çemberlayn ile Hariciye Nazırı Lord Halifaks'ın, Pariste Fransız nazırlarıyla yaptıkları temaslar neticesinde İngiliz Hava Nazırı Sir Kingsli Vud'un gelecek hafta Parise gitmesi kararlaştırılmıştır.

Sir Kingsli Vud, tayyare imalatını arttırmak üzere Fransız alâkadar makamlarla temasa geçecektir.

Başvekil Çemberlayn ve Lord Halifaks, bu ve millî müdafaa müteallik diğer hususlarda Fransız erkânı ile harbiye reisi General Gamelin ile izah görüşmelerinde bulunmuşlardır.

Harb endüstrileri

Londra 25 (A.A.) — Reuter ajansının Paris muhabiri, İngiliz nazırlarının ziyareti hakkındaki tefsiratında, iki memleketin harb endüstriyelleri arasında sıkı bir teşriki mesai arzu ettiklerini kaydediyor.

Gazeteler aynı zamanda birçok hâdiselere sebep olan grevler hakkında da uzun yazılar neşrediyorlar.

Daily Mail gazetesi, Fransız - İngiliz müzakerelerini yakında genel kurmay müzakerelerinin taküb edeceği kanaatinde.

Londra 25 — Times gazetesi, bir Paris telgrafında ezcümle diyor ki:

«Müdafaa meselesi sıkı müzakereyi icab etmiş ve iki tarafta da zorluklar teferruatile izah edilmiştir. Fransaya karşı değil, İngiltereye karşı bir taarruz vuku bulması şikkinin müzakere edilmiş olması çok muhtemeldir. Böyle bir halde, roller hiç şüphesiz değişmiş olacaktır.»

Türk - Fransız dostluğu

Fransız Bahriye Nazırı Ankarada Fransız askerlerine hararetle bir ihtimam gösterildiğini bildiriyor.

Paris 25 (A.A.) — Bahriye Bakanlığında tebliğ edilmiştir:

B. Sarraut, Fransız hükümetinin Atatürke son ihtiram ve tazimini yaptıktan sonra yanında Visamiral de Laborde ile Türkiyedeki deniz ataşemiz olduğu halde, 24 teşrinisani saat 12 de İstanbuldan Emile Bertin kruvazörü ile hareket etmiştir.

Gönderilen Fransız zabıtları ve müfrezesi Ankarada Türk makamları tarafından hararetle bir ihtimam ve alâka görmüşlerdir. B. Sarraut, Çanakkale'den Umumi Harbte ölen Fransızları selâmlamadan geçmek istemedi. Kruvazör Boğazda tevalük ederek saat 19 da Gelibolu yarım adasındaki abidenin önünde B. Sarraut denize bir çiçek çelengi attı ve deniz zabıtları bir dakika sükküt ettiler. Bu müheyyic merasimden sonra vapur Fransaya doğru yoluna devam etmiştir.

Memleketimize gelen Bulgar ve Yugoslav kut'aları

Sofya 25 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Atatürkün cenaze merasimine iştirak etmiş olan Bulgar ve Yugoslav heyetleri saat 13,40 da aynı hususî trenle Sofyaya varmışlardır. Heyetler garda kralın ve başvekilin birer müessilile demiryolları nazırı Avranof ve Yugoslavya ve Türkiye orta elçileri tarafından karşılanmışlardır. Yugoslav harbiye nazırı Nedice askerî merasim yapılmıştır. Yugoslav heyeti bu akşam Belgrada hareket edecektir. Şerefine bugün harbiye nazırı tarafından bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Komünizme karşı mücadele

Dün Alman, İtalyan ve Japon Hariciye Nazırları birer nutuk söylediler

Berlin 25 (A.A.) — Saat 11,50 de Almanya Hariciye Nazırı tarafından radyoda söylenen bir nutukta ezcümle şöyle denilmektedir:

«25 sonteşrin 1936 da Almanya ile Japonya arasında komünist enternasyonaline karşı bir itilâf imzalanmıştır. Bu itilâf bir sene sonra daha şumüllü bir şekil alarak Almanya, İtalya ve Japonya arasında komintern aleyhinde bir itilâf haline gelmiştir. Bu itilâfın hedefi komünist enternasyonalinin muzır faaliyetine karşı müşterek bir mücadele açmaktan ibaretti. Bugün üç devlet tarafından komünizme karşı açılan mücadelenin pek iyi neticeler verdiğini görüyoruz. Filhakika komünizm aleyhtarî devletlerin tesanüdü ve üç millet arasındaki sıkı teşriki mesai sayesinde komünizm ne İspanyada, ne Çinde, ne de Çekoslovakya'da yerleşebilmiştir. Berlin - Roma - Tokyo müessesisi bugün dünyada yalnız bir nizam âmilî ve nizam garantisi değil, aynı zamanda dünya siyasetinin de âmilî mesabesindedir.»

İtalya ve Japon Hariciye Nazırları da aynı mealde birer nutuk söylemişlerdir.

Cümhurreisinin Bulgar Kralına teşekkürleri

Sofya 25 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Kral saat 11 de Türkiye orta elçisi B. Berkeri kabul etmiştir.

Elçi krala, büyük Türk matemine iştirakinden dolayı Cümhur Başkanı İsmet İnönü'nün teşekkürlerini bildirmiş tir.

Filistin meselesi

Makdonald, kamarada Yahudiler için yurd vadedilmediğini söyledi

Londra 25 (A.A.) — B. Makdonald, dün Avam Kamarasında Filistin meselesi hakkındaki beyanatında bazı propagandacıların İngiliz kıtaatının hattı hareketi aleyhindeki ithamlarını takbih ettikten sonra demiştir ki:

«Filistin meselesi, askerî değil, politik. Kıtaatımız nizamı temin edebilir. Fakat sulhü temin edemez. Bu vazife hükümete ve meclisinize terettüb eder. Filistin zulüm gören bütün Yahudiler için bir yuva yapılacağı kat'iyyen vadedilmemiştir. Orta Avrupa muhacirleri meselesi Filistinde halledilmez. Bu mesele, daha geniş bir arazi üzerinde halledilmelidir.»

Arablara gelince, bunlar korkuyorlar. Öyle bir an gelmiştir ki, Arablar sonradan gelenlerin politik ve ekonomik bakımdan kendi memleketlerine hükmetmek üzere olduğunu gördüler. Arab olsaydım, ben de telâşa düşerdim.

Nazır, bununla beraber, bir Yahudi yuvasının müteşebbislerini tazimle yad etmiştir:

Fakat bunlar 600 bin Arabın İngiliz idaresi ve memleketin Yahudiler tarafından inkişaf ettirilmesi sayesinde bir milyona çıkacağını bilmiyorlardı, demiştir.

Macaristanda Yahudi düşmanlığı

Budapeşte 25 (A.A.) — Yüzlerce talebe sabah liberal gazetelerle sosyalist organı önünde Yahudi aleyhtarî tezahüratı bulunarak bu gazete idarehanelerinin camlarını kırmışlardır. Aynı talebe yarı resmî gazetelerin önünde bir İmredi kabinesi lehinde tezahüratta bulunmuşlardır.

Diğer bir talebe grubu da büyük bulvarlarda tezahürat tertib ederek büyük bir kahvenin ve müteaddid mağazaların camlarını kırmıştır. Polis, tezahüratın şiddetli bir mahiyet aldığı yerlerde halkı dağıtmıştır.

Fransız Nazırı Alber Saro Atinadan geçti

Atina 25 (A.A.) — Atatürkün cenaze merasiminden dönmekte olan B. Sarraut, Emile Bertin kruvazörü ile buraya gelmiştir. Yanında amiral de Laborde vardır. Atınayı tamamen hususî mahiyette olarak ziyaret eden nazır, eski Yunanistan harabelerini gezdikten sonra aynı kruvazörle Fransaya hareket etmiştir. Pazartesi sabahı Pariste olacaktır.

İspanyol tayyareleri 4 İngiliz gemisini bombardıman ettiler

Londra 25 (Hususi) — Savaya tipinde beş Frankist tayyare, bugün öğle üzeri Valensiya limanını bombardıman etmişlerdir.

Limanda demirli bulunan dört İngiliz gemisi, atılan bombalardan hasara uğramıştır. Rıhtımda dolaşan iki kişi de yaralanmıştır.

Barselon tekrar Bombardıman edildi

Salamanca 25 (A.A.) — Evvelki akşam umumî karargâh tarafından neşredilen bir tebliğde şöyle denilmektedir:

«Muhtelif cepheelerde kayde değer birşey yoktur.»

Hava kuvvetlerinin faaliyeti: Barselon limanının askerî hedefleri bombardıman edilmiş ve birçok mağazalarda yangın çıkmıştır. Barselon'da Pueblo Nuevo istasyonu ile askerî hedeflere ve cephaneye yüklü vagonlara birçok bombalar isabet etmiştir.

Kaliforniya orman yangınında 700 ev yandı

Nevyork 25 (A.A.) — Kaliforniya'nın cenubundaki ormanlarda çıkan yangın 50,000 «akr» genişliğinde bir sahaya yayılmıştır. 700 ev harab olmuştur. Binlerce kişi yangını tecrid etmeğe çalışmaktadır.

Siyaset ALEMİNDE

• Siyasî ufuk gene bulutlanıyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Günün hâdiseleri insana hayret verecek bir süratle inkişaf etmektedirler. Bundan bir hafta kadar önce bütün dünya, milletlerarası münasebetlerde sükün ve huzurdan bahsediyor ve bunun tahakkuku için, bizzat İngiliz başvekil dahi İngiliz - Alman müzakere-tinin başlaması hususunda sabırsızlık gösteriyordu. Şimdi ise, İngiliz ve Alman milletleri münasebatına yeni bir buhran âriz olmuş gibidir. Hatta İngiliz parlamento mehafiline Almanya ile İngiltere arasında herhangî bir müzakere yapılamayacağını iddia edenler meydana çıkmış, fikirlerini açıkça söylemeye başlamışlardır. Bunun sebebi, diplomatik değildir. Daha ziyade manevirdir. Ve Almanyanın Yahudilere karşı yeni yeni tatbik ettiği kararların bir aksülâmelidir. Bu reaksiyon o kadar şiddetlidir ki bir kaç gün evvel Fransız nazırlarla görüşerek umumî vaziyeti gözden geçirmeye karar veren İngiliz nazırları, Almanyanın müstemleke talebine aid esaslara temas etmeyi bile reddetmişlerdir. Şimdi, her iki devletin gayretli, Almanyanı bir tarafa bırakmak ve Avrupayı ayıran bütün meselelerde İtalyanın noktai nazarı kale almak suretile onu tatmin etmek ve böylece Roma - Berlin mihverini ortasından parçalamaktır. Yahudilere karşı Almanyanın aldığı tedbirlerin Romada alınan kararlarla müvazi gittiği nazarı dikkate alınacak olursa Londra ile Parisin tahakkuk ettirmeyi düşündükleri manevranın muvaffak olması biraz güç görünür. Malûm olduğu üzere birçok esaslarda iyi anlaşan Fransa ile İngiltere, sahibi buldukları âlemşümül menfaatlerin mahiyetindeki fark it'barile hiçbir zaman müşterek bir harekete karar verilebilmiş değillerdir. Bunu bilen karşı taraf, davasını her zaman ve muvaffakiyetle yürütmek imkânını bulabilmiştir. Fransız - İngiliz nazırlarının teması, neşredilen tebliğde göre, bütün görüşülen meselelerde müşterek bir görüş beraberliği kaydetmiştir. Fakat bu formül o kadar umumî ve klâsik ki bundan, amelî bir netice çıkacağına hükmetmek biraz güçtür. Bundan dolayı, gerginleşen siyasî vaziyetin nasıl bir inkişaf kaydedeceğini anlamak kolay olmuyor. Biraz daha beklemek ve Fransız - Alman itilâfının husule getireceği kıvama göre ahvalın alacağı vazî ve şekle intizar eylemek herhalde faydalı olacaktır. — Selim Ragıp Emeç

Vindsor Dükü İngiliz hükümetinden hizmet istedi

Londra 25 (A.A.) — B. Çemberlayn ile Vindsör dükü arasında Pariste yapılan mülâkattan bahseden York Shir Post gazetesinin hususî muhabiri bu sabah yazıyor:

Dük ile Çemberlayn'ın mülâkâtı, İngilterede büyük bir alâka uyandırmaktadır. Kuvvetle zannediliyor ki, Dük, halen yaşadığı işsizlik hayatının kendisinin pek te hoşuna gitmediğini bildirmiş ve hizmet teklif etmiştir. Dükün İngiltereyi ziyareti meselesine temas edildiği haber veriliyor. Çemberlayn bu meselenin kendisi Londraya döner dönmez tedkik edileceğini vadedmiştir.

Maraşlılar bayram yapmadılar

Maraş 25 (A.A.) — Bugün bayramın ikinci günü olduğu halde sokaklar ve umumî caddeler her günküden daha tenhadır. Büyük Ataların ziyâ dolayısıyla kendini gösteren büyük acılar gitgide artmaktadır. Hiç bir kimse kendi yakın akrabalarının ziyaretime bile gitmemektedir. Millî mücadelenin ilk günlerinde Atatürkün yolunda yürüyerek düşmanı ilk defa yirmi bir gün süren kanlı bir muharebeden sonra çıkaran kahraman Maraşlılar, Büyük Atalarına hürmet ve içten bağlılıklarını göstermişlerdir. Büyük Atanın ufulü karşısında mütemadiyen göz yaşları dökmektedirler.

Fransız - Alman beyannamesi mevcut gerginliği ortadan kaldıracak

İngiliz - Fransız Nazırları Pariste İtalyan - Fransız münasebatının ıslahı çarelerini de aradılar

Paris 25 — Çemberlayn ile Lord Halifaks İngiltereye avdet etmek üzere Paristen hareket etmişler ve istasteyonda Başvekil Daladye ile Hariciye Nazırı Bonne tarafından uğurlanmışlardır. İngiliz ricali saat on yedide Londraya varmışlardır.

Görüşülen meseleler

Paris 25 (A.A.) — Fransız - İngiliz görüşmeleri hakkında Havas Ajansı tarafından verilen tafsilâta göre Fransız - Alman beyanname projesi Çemberlayn tarafından tamamen tasvib edilmektedir. Bu yeni diplomatik vesika, vaziyetteki gerginliğin izalesi ve sulhün istikrarı yolunda çalışan iki memleket için yeni bir teşriki mesai unsuru mahiyetinde telâkki edilebilir.

Millî müdafaa sahasında İngiliz - Fransız teşriki mesaisine gelince, anlaşılacağına göre, bu teşriki mesainin başlıca hatları çizilmiştir. Bunlardan pratik neticeler çıkarmak işi askerî eksperlere aittir.

Akdeniz meselesinin Fransız - İtalyan cephesi hakkında 16 nisan tarihli İngiliz - İtalyan itilâfının Fransız - İtalyan münasebetlerinin ıslahı için ne dereceye kadar bir esas teşkil edebileceği keyfiyeti tedkik edilmiştir. İki memleket arasındaki münasebetlerin iyileşmesini Fransa kadar İngiltere de arzu etmektedir.

İspanya ve Uzaksark meseleleri

İspanya meselesine gelince, zannedildiğine göre iki hükümet Ademi Müdahale komitesinde hâsıl olan itilâfı muvaffak karar vermişlerdir. Bu itilâfnamede Franko'nun muharib haklarının tanınması için her şeyden evvel bütün ecnebi gönüllülerinin ge-

ri alınması lâzım geldiği tasrih edilmektedir.

Uzaksarktaki vaziyet de İngiliz ve Fransız nazırlarınca dikkatten uzak tutulmamıştır. Görüşmeler esnasında Amerikanın muhtemel bir iştirakile iki memleketin müteakıl menfaatlerini koruyacak çarelerin araştırılması keyfiyeti de tedkik edilmiştir.

İki hükümet müessilleri, tedkik edilen meselelerin mevzuları etrafında sıkı bir şekilde teması muhafaza etmeğe karar vermişlerdir.

Alman gazetelerinin mütaleaları

Berlin 25 (A.A.) — Deutsche Allgemeine Zeitung gazetesi, Fransız - Alman müşterek deklarasyonunun yakında imza edileceği hakkındaki habere dair tefsiratta bulunarak diyor ki:

Fransız - Alman deklarasyonunun yakında imzasını bütün kalbimizle selâmlıyoruz. Mu deklarasyon, hakiki bir iyi komşuluğun temellerini atacaktır. Almanya ile Fransa arasında artık hiç bir engel mevcut değildir. Münihte Çek meselesinin hallinden sonra son şuriş unsuru da ortadan kalkmıştır. Fransa hakiki emniyeti bizim komşuluğumuzda bulmuştur. Fransız - Alman deklarasyonu iki milletin, bir zaman için galib hangisi olursa olsun her ikisinin de yalnız ıztırah çektiği bir maziye nihayet vermek arzuna uygundur. Bu sahte vaziyet iki milleti, hakiki vazifelerinin ifasına kendi zararlarına ve Avrupanın zararlarına olararak mâni olmuştur.

Führer, Sar havzasının tekrar işgalinden sonra Fransa ile hiç bir toprak ihtilâfımız olmadığına senelerdenberi mütemadiyen bildirmiştir. Politikası bugün muvaffak olmuştur. Fransızları Dalad - yenin şahsında kendisine uzatılan eli tutan bir devlet adamına malik olduklarından dolayı tebrik ediyoruz.

Çek Hariciyesinden Çalınan gizli evrak

Prag 25 (A.A.) — Hariciye Nezaretinin arşivlerinden çalınarak ecnebi matbuatı tarafından neşredilen gizli evrak meselesinde mes'uliyetlerin tesbiti için yapılan tahkikat hakkında Ekspres gazetesi ezcümle şöyle yazmaktadır:

«Bu evrak Beneş Reiscümhurluktan çekilmeğe karar verdiği esnada arşivlerden çalınmağa başlamıştır. Evrakın bulunduğu sandıklar birçok ihtimamlarla evvelâ Bratislava'ya, sonra da Köstenceye nakledilerek buradan nereye sevkedilecekleri hakkın-

Edirneliler Ebedî Şefin hatırasını taziz ettiler

Edirne 25 (A.A.) — Edirnenin kurtuluşunun yıldönümüne rastlayan bugün, Edirneliler, Atatürk anıtı önünde bir toplantı yapmakla iktifa etmişlerdir. Toplantıda bir nutuk söyleyen vali, yurdun diğer köşlerinin olduğu gibi, Edirnenin de kurtuluşunu Atatürke borçlu olduğumuzu anlatmış ve bu münasebetle Ebedî Şefimizin aziz hatırasını bir kere daha minnet ve şükranla yâd ve taziz edilmiştir.

da bu şehirde bir karar verilmiştir. Gazete bu skandala sebep olanların şiddetle tecziyesini istemektedir.

Harab olmya yüztutmuş eski eserler tamir edilecek

Saltanat devrinin ihmali yüzünden toprağa gömülmüş ve harab olmuş tarihî eserlerin tesbitine başlandı

İstanbulun her tarafı tarihî abidelerle doludur. Saltanat devrinin görmüş olduğu ihmalden dolayı bu abidelerden bir çoğu toprağa gömülmüş veya harab olmuş bulunmaktadır. Maarif Vekâleti, tarihî bir şehir olan İstanbuldaki harab olmağa yüz tutmuş eserlerin tesbit edilmesini ve icab edenlerin derhal tamirlerine geçilmesini istemektedir. Vakıflar idaresi lüzumlu olmyan vakıfları satmakta olduğundan bu arada tarihî eserleri de tesbit ettirmektedir.

Müzeler idaresi mimarları şehrin her tarafını dolaşarak harab olmağa yüz tutmuş tarihî abideleri tesbit edecektir. Şehircilik mütehassısı Prost, şehir planını hazırlarken tarihî abidelerin muhafazasına ehemmiyet vermektedir. Maarif Vekâleti, müstakbel İstanbulda tarihî abidelerin tamamen meydana çıkarılması olarak gösterilmesini istemekte, abidelerimizin etrafının açılmasını ileri sürmektedir. Prost, tafsilatlı projelerinde bu noktalara ehemmiyet verecektir.

Yerebatan ile Nuruosmaniye arasında geniş bir cadde açılacak

İki sene içinde tamamlanacak yollar dan ilk planda yapılacaklar tamamlandıktan sonra Yerebatanla Nuruosmaniye arasındaki geniş cadde inşasına geçilecektir. Nuruosmaniye ile Yerebatan arasındaki yolda istilâk zarureti vardır. Belediye imar şubesi müdürlüğü bu yol üzerinde istilâk edilecek yerleri tesbit etmiştir. İnşaata geçmeden evvel istilâk edilecek yerlerin sahiblerine tebligat yapılacaktır. Bu inşaat esnasında Yerebatanla kimya laboratuvarı arasında bulunan ada ortadan kaldırılacaktır. Bu işler bitinceye kadar Yerebatan sarayı civarında belediye tarafından satın alınan binalar yıkılmış ve Yerebatan sarayının üstü tanzim edilmiş olacaktır.

Poliste :

Bir adam kadın yüzünden rakibini yaraladı

Beşiktaşta Yıldız Posta sokağında oturan Artin isminde biri evvelki gün Galatada Necatibey caddesinden geçmekte iken, bir müddetberi bir kadın yüzünden araları açık olan Muzaffer rastla- mıştır. Muzaffer, Artini görmez yakasına yapışmış ve ağzına geleni söylemeğe başlamıştır. Muzaffer bilhâre bıçağını çekmiş ve Artini yaralamıştır.

Suçlu kaçmışsa da bir müddet sonra zabıta tarafından yakalanmıştır. Yarısı hafif olan Artinin müdavatı yapılmıştır.

Bir çocuk karpitle yüzünden yaralandı

Üsküdar'da Hobyar mahallesinde Arablarsokağında oturan on yaşında Erçümen ve Emin isminde iki çocuk boş bir arsada oynarlarken ellerinde bulunan bir teneke kutu içindeki karpitler patlamış, orada bulunan Emrullah isminde bir çocuk yüzünden yaralanmıştır.

Bir yankesici bir kadının çantasından para çalarken yakalandı

Sabıkılardan yankesici Yusuf, evvelki gün Beyoğlu caddesinde dolaşmakta olan Semiha isminde bir kadının içinde iki lira para bulunan çantasını açmış, parayı alıp kaçarken yakalanmıştır.

15 yaşında bir çocuğa yük arabası çarptı

Osmanın idaresinde 1886 numaralı yük arabası, Baruthane caddesinden geçmekte iken Şehabeddin isminde on beş yaşında bir çocuğa çarpmıştır.

Çocuk elinden hafifçe yaralanmış, arabacı yakalanmıştır.

Bir otomobil bir kıza çarpıp yaraladı

Şoför Ahmedin idaresinde Edirne - İstanbul seferini yapan 9 sayılı otomobil, Fatihte Saraçhanebağında manevra yaparken oradan geçmekte olan 7 yaşında Muzaffer isminde bir kıza çarpıp yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Suçlu yakalanmış, yaralının müdavatı yapılmıştır.

Sözün kısası : Dahiliye Vekâletinin ve Türk gençliğinin nazarı dikkatlerine

(Baştarafı 2 inci sayfada)

hudur. Onun içindir ki bizim en Büyük - gümüze karşı irtikâb eyledikleri küstahlığa pek fazla şaşmadık. Lâkin, bundan sonra bu paçavranın bu memleketi girmesine, burada satılmasına ve okunmasına tahammül edemeyiz. (Candide) in fi mabaad Türkiye'de yasak edilmesini istiyoruz. Tam manasile cümhuriyetçi ve demokrat ülkemizde Fransız krallık taraftarlarının naşiri efkârı olan ve Atamızın dil uzatmak cür'etinde bulunan bir paçavranın yeri yoktur ve olamaz!

Ve, daha dün, mukaddes nâşının muazzam huzurunda, Onun hatirasını ve eserini korumağa and içen aziz ve asil Türk gençliği, bu paçavrayı bir daha eline almamalı, temiz nazarlarını onun hezeyanlarını okumakla kirletmemelisin!

Bu, senin millî vazifendir.. Ve sen, vazifesini müdrik, en cıvanmerd bir varlıksın!

E. Talin

Balık çıkan mıntakalarda balık konserve fabrikaları açılacak

Deniz mahsulleri kanunu meclisten çıktıktan sonra açılacak fabrikalarda çok miktarda çıkan balıklar konserve haline getirilecek

Palamut akını devam etmektedir. Havaların değişmesiyle suların cereyanına tâbi olarak yerlerini değiştiren balıklar balıkçılara çok heyecanlı satatlar yaşatmaktadır.

İtalyan ve Yunan balıkçı gemileri, geçen sene olduğu gibi balıklarımıza bu sene de iyi fiat vermekte ısrar göstermektedirler.

Palamut ve toriklerimiz Yunan şehirlerinde buradan götürüldüğü gibi satıldığından fazla kâr edilmemekte, o yüzden Yunan alıcıları İtalyanlara nazaran daha az yekûn tutmaktadır. İtalyada hükûmete aid veya hükümetin hisseli bulunduğu ondan fazla konserve fabrikası mevcuttur. Lımanı - mızdan balık almakta olan İtalyan balıkçı gemileri bu konserve fabrikalarına kontratla bağlanmıştır. Konservecilikte çok kâr temin edildiğinden maliyet fiatı ne olursa olsun balıklar muhakkak fabrikalar tarafından derhal alınmaktadır. Bununla beraber İtalyanlar hemen hemen tek alıcı mevkiine geçmiş bulduklarından balık fiyatını ziyadesiyle düşürmektedirler.

İtalyan ve Yunan alıcılarına rağmen balık çok miktarda çıktığı zaman satılmamakta, denize dökülmekte, bu yüzden balıkçılar zarar görmektedirler.

Ecnebi firmalarının dahilde konserve fabrikaları açmak için yapmakta oldukları müracaate; balık mıntakalarında yapılacak konserve fabrikaları bir program dahilinde çoğaltılacağından müsbet cevap verilmemektedir. Deniz mahsulleri kanunu Meclisten çıktıktan sonra konserve fabrikalarının açılmasına geçilecektir.

Konserve fabrikatorları muamele vergisinden istisnalarını istediler

Ticaret Odası konserve sanayinin muamele vergisi vaziyeti hakkında bir tedkik yapmış ve bir rapor hazırlamıştır. Konserve fabrikaları muamele vergisinden istisnalarını istemektedirler. Ticaret Odasının bu husustaki raporu İktisad Vekâleti tarafından incelenecektir.

Toplantılar :

Kadıköy Halkevinde lisan dersleri
Kadıköy Halkeviden: İtalyanca, Almanca, İngilizce, Fransızca lisan derslerine 10 birincikânunda başlanacaktır. İsteklilerin iki fotoğrafile müracaatları.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yeniceami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

JILET
traş bıçakları ve JILET traş makineleri iki ayrı parçadır. Bunlar birleşmeyince mükemmeliyet temin olunamaz "

ERTL GÜL SALI TEK TİYATROSU
Taksimde Bu gece
SÜT KARDEŞLER
vodvil 3 perde
Tel : 40099

TURAN TİYATROSU
Halk san'atkarı Naşid okuyucu Semha Mişel varyetesi
DÖRDE KADAR
vodvil 4 P.
Dans, Solo,

Ecnebi heyetlerin avdeti

Sovyet ve Efgan heyetleri Haydarpaşa garında

Ankaradan şehrimize dönen ecnebi heyetler, dün İstanbulun tarihî abidelerini ve temaşaya değer yerlerini ziyaret etmişlerdir.

Estonya heyeti dün akşamki ekspresle memleketine hareket etmiştir.

İspanya Nafta Nazırı Bernardo Gerner'in riyaseti altında bulunan İspanya heyeti de, bu sabah Yeşilköy tayyare meydanından tayyare ile Barselon'a müteveccihin hareket etmiştir.

Dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize dönen Sovyet heyeti de, Karadenizden gelecek olan bir Sovyet gemisiyle Odesa'ya dönecektir.

Altess Veli Han'ın riyaseti altında bulunan Efgan heyeti ise daha birkaç gün şehrimizde kalacaktır.

Eski Efgan Kralı Amanullah Han, dün Palestina vapurile tekrar İtalyaya dönmüştür.

MEMLEKET HABERLERİ

Marmaranın temiz ve güzel şehri: Gemlik

Girid ve Rumeliden gelen göçmenler de Gemlikte faydalı bir şekilde çalışıyorlar

Gemlikten güzel bir görünüş

Gemlik (Hususi) — Gemlik tarih bakımından ehemmiyetle incelemeğe değer bir yurd köşesidir. Burada yaygın küre üzerinde insan topluluğunun başladığı ilk zamanlara kadar gitmek mümkündür. Çevrede Etiyopya, Bizansların bıraktığı pek çok eski eserlere rastlanmaktadır. Daha sonraları Asya içlerinden göç eden Türkmenler yerleşmişler ve Bizans baharları olan akvam ile çok uzun yıllar beraber yaşadıkları sonra mübareke ve huzurlu bir hayatı yaşayan Gemlikte eskiden beri yerli ahalî pek azdır. Göçmenler Gemlikte tamamen intibak etmiş, mevki ve itibarını tamamen intibak etmiş, mevki ve itibarını tamamen intibak etmişlerdir.

Hali hazırda ekseriyetle Girid ve Rumeliden hicret eden Türk vatandaşları Gemlikte eskiden beri yerli ahalî pek azdır. Göçmenler Gemlikte tamamen intibak etmiş, mevki ve itibarını tamamen intibak etmişlerdir.

Coğrafi durum: Marmara havzasının Kocaeli körfezine girmezdence önceki büyük deniz girişinin müntehasında kurulmuş olan Gemlik tulu ve gurubunun aralığı hususiyetler itibarile haiz olduğundan en güzel parçalarından biri denebilir. Gemlikin bulunduğu yerin diğer taraflardan de pek büyük bir hususiyettedir. Gemlik, bugün dünyanın en büyük seyyah şehirlerinden sayılabilir. Bursa ile Yalovanın tam ortasında Yalovaya 45, Bursaya 35 km. mesafededir. Bu itibar ile İstanbulun da başkenti sayılabilecek kadar yalovadan başka İzmir, Orhangazi kazaları vardır.

Ziraî vaziyet: Gemlik arazisi her çeşid eşcar ekim ve bahar ve sebze istihsalâtına da çok müsaittir. Hali hazırda vaziyeti itibarile en çok zeytinciliğe ehemmiyet verilmektedir. Gemlik bağ yetiştirme hususunda Türkiye'nin en zengin bir üreticisi olacaktır.

Ticaret mevzuları: Başta başta zeytin ağaçları ile muhad

olan Gemlik ve çevresinde bugün en ileri ticaret mevzuu zeytincilik ve zeytinyağcılıktır. Civarındaki küçük tepelikleri rengi hiç değişmeyen zeytin ağaçları ile dolu olan Gemliğin sahilleri de küçük küçük büyük büyük zeytinyağı fabrikaları ile doludur.

Mahalli genel durum:

Denize doğru oldukça ileri çıkan Gemlik iskelesinden ilerleyince sağda küçük bir meydana nazır belediye binasını, solda Atatürk'ün heykelini taşıyan küçük, fakat küçük olduğu nispette şirin ve çok büyük bir itina ile tanzim olunmuş Gemlik parkını, biraz ileride içinde bir de sinema ve tiyatro sahnesi olan Halkevi binası, ve daha sonra müteaddid kollara ayrılan Gemlik şehrinin içerisine girmiş olursunuz.

Ana cadde üzerinde oldukça büyük ve temiz bakkal, lokanta, otel, fırın, berber, kasab lh...i dükkânlar vardır. Bu umumî cadde üzerindeki çarşıdan başka Balıkpazarı ve emsali büyücek ve mahalli çarşılar vardır. Gemlikteki evler hemen büyük bir ekseriyetle çok mutena yapılmış Boğaziçindeki konak ve yalıları andırır. İçme suyu pek mebzul ve hemen her yirmi adımda bir çeşme vardır. Bu çeşmelerin suyu içilemeyecek kadar olmamakla beraber kısmen kireçlidir. Daha fazla içme suyu Gemliğin Cenubu şarkisinde ve bir tepeliğin üzerinde kurulmuş olan Başvekilimiz Celâl Bayarın doğduğu Umrubey köyünden getirilmektedir.

Kadirlide bir köylü Karısını boğarak Öldürdü

Adana (Hususi) — Kadirlinin Harkaş köyünden Mehmed oğlu Osman geçimsizlik yüzünden karısı Fatmayı boğmak suretile öldürmüştür. Suçlu Osman yakalanarak adliyeğe teslim edilmiştir.

Cinayet gece vakti vukua gelmiştir. Ötedenberi araları açık olan ve durmadan kavga eden karı koca yatmağa çekildikleri zaman gene ağır kavgasına başlamışlar, gözü kararan Osman karısının üzerine çullanmış ve ellerile zavallıyı boğmuş, cansız bırakmıştır.

Edirne büyük yas dolayısıyla kurtuluş merasimini yapmıyor

Edirne, 26 (Hususi) — Bugün Edirnemizin mütevelliler elinden kurtularak şanlı bayrağına ve ordusuna kavuştuğu günün yıldönümüne müsadif bulunmaktadır.

Büyük Atasını kaybeden Türk milletinin millî matemine rastladığı için kurtuluş bayramı için hiçbir merasim ve tezahürat yapılmamıştır.

İkinci kâğıd ve Sellüloz fabrikamızın inşaatı tamamlanıyor

Açılış resmini Millî Şef İsmet İnönü'nün yapması muhtemel

İzmit, (Hususi) — Şehrimizde yapılmakta olan ikinci kâğıd ve sellüloz fabrikalarının inşaatına devam olunmaktadır. Her iki fabrikanın montajları nihayet bulmuştur. Çatı aksamları da ikmal edilmek üzeredir. Makineleşer yerlerine konulmakta ve bir an önce bitirilmesi için hummalı bir faaliyet sarfedilmektedir. Gerek ikinci kâğıd ve gerekse sellüloz fabrikalarımız 939 yılı haziran ayı içinde işlemeğe açılacaktır. Galib bir ihtimale göre açılış resmini Millî Şef Reisicumhur İsmet İnönü, kendi uğurlu elile yapacaktır.

Kâğıd fabrikası taraflarında yeni bir mahalle vücud bulmakta ve binalar bilhassa o taraflarda terihan yapılmaktadır. Bu yeni teşekkül eden semte (Kâğıd mahallesi) ismi verilmesi muhtemeldir.

Dört yolda 8 yaşında Bir çocuk arkadaşını Taşa öldürdü

Adana (Hususi) — Dört yolun Erzin nahiyesinin Mustafalı mahallesinden Mehmed oğlu 8 yaşlarında Hüseyin ile Gene sekiz yaşlarında İbrahim oğlu Ali oynarlarken araları açılmış ve Ali yerden aldığı bir taşı Hüseyinin üzerine atmıştır. Hüseyinin sağ koluna rastlayan taş yaralanmasına sebebiyet vermiş ve Hüseyin aldığı yaraların tesiriyle ölmüştür. Küçük suçlu yakalanarak adliyeğe teslim edilmiştir.

Aksarayda Belediye Reisi seçimi

Aksaray (Hususi) — Aksarayda teşrinisani başında toplanan Belediye meclisi reis intihabını ikmal ederek üç senedir Aksaray belediye reisliğini yapan Muhiddin Pereği tekrar belediye reisliğine seçmiştir. Belediye meclisi mutad içtimalarını yaparak encümen azalarını da intihab edip içtimalarına nihayet vermiştir.

Belediye Reisliğine seçilen Muhiddin Perek çalışmak isteyen ve eser vücuda getirmeğe uğraşan bir gençtir.

Yurdda Ebedî Şefin yası

Büyük ve Ebedî Şef için memleketin her tarafında gözyaşları ve hüçkürükler arasında törenler yapıldı. Büyük İnsan hayatı ve bütün dünyada uyandırdığı sonsuz acı anıldı. İnkılâbın şümülü, Türk milletine yeniden

hayat vermek yolundaki çalışmaları sayıldı, her şehir ve kasabadaki heykellere çelenkler kondu.

Yukarıdaki resimlerde, Adana, Malakara, İzmitte yapılan törenler ve gençliğin and içme merasimi görülüyor.

Çankırı memleket hastanesi bir pavyon daha kazanıyor

36.000 lira ile yapılmakta olan dahiliye pavyonu bitmek üzere... Veteriner işleri de inkişaf ediyor. Birçok hayvan hastalıklarının önüne geçildi. Müteaddid yerlerde hayvan pazarları kuruldu

Çankırıdan yazılıyor: Çankırı son yıllar içinde sıhhat bakımı işlerinde büyük bir inkişaf göstermiştir.

Memleket hastanesi olarak Cumhuriyet devrine intikal eden eski ahşap binanın kullanılmasına imkân kalmadığından 932 senesinde kârgir ve beton olarak memleket hastanesinin 25 yatlık hariciye pavyonunun inşasına başlanmış ve 933 senesinde hitam bulmuştur. Bu pavyonun inşası için (30.000) lira sarfedilmiştir. 934 senesinde bu hariciye pavyonu dahilinde son sistem bir röntgen cihazı tesis edilerek gerek cerrahi ve gerek dahili hastalıklar için vasıtai teşhis olarak kullanılmaktadır.

937 ve 938 senelerinde İdareî Hususiyeye konulan (36.000) lira mukabilinde memleket hastanesinin dahiliye pavyonu da inşa halinde bulunmaktadır.

1937 bütçesine konulan (1410) lira tahsisatla memleket hastanesine beraber kazalarında dezenfeksiyon işlerini görmek üzere ve 938 bütçesine konulan (1500) lira tahsisatla iki etüv makinesi alınacaktır.

Diğer taraftan veteriner işleri de aynı şekilde muntazam ve inkişaf bir şekilde başarılmaktadır. Çankırıda veteriner işleri iki kısım üzerinde faaliyet göstermektedir.

Hayvan sağlık işleri: Hayvanlara ârız olan ve bir çok telefata sebebiyet veren Şarbon, çiçek, veba, barbon ve ârazi cemre gibi hastalıkların Cumhuriyetin ilânından sonra memlekette ya

pılan, hazırlanan aşilar vasıtasile hemen önüne geçilmiştir. Bu sahada 12998 baş hayvan aşılanmıştır. Aynı zamanda insanlara da geçen bu hastalıklarla mücadele edilerek köylünün de canı kurtarılmıştır. Vilâyetin her men bir çok yerlerinde görülen ve geçen sene bilhassa Ilgaz ve Çerkeş kazalarında salgın yapan şap hastalığı kâmilen söndürülmüş ve kapanan hayvan pazarları kısa bir müddette açılmıştır Ruam hastalığına yakalanan hayvanlar ise tazminat verilme suretile telef edilerek salgınların önüne geçilmiştir.

Hayvan Ekonomisi: Cumhuriyetten evvel hayvan ekonomisi memlekette nakil vasıtasının mefkudiyetinden dolayı çok sönük iken son senelerde İnkılâp - Filyos demirvolunun Çankırıdan geçmesi bu sahada büyük inkişaf lar meydana getirmiştir.

Bu suretle merkez ve kazalarda ve nahiyelerde haftanın muayyen günlerinde kurulan hayvan pazarlarından Ankara, Zonguldak gibi mücavir vilâyetlerden gelen tüccarlar sığır, koyun, keçi, yün, yapağı, tiftik, deri gibi hayvan ve hayvan mevaddını alarak bunları trenle Ankara, Zonguldak ve İstanbulla nakletmektedirler.

Aksaraya kar vakti

Aksaray (Hususi) — Devam eden yağmur ve soğuklar şiddetini arttırarak Aksaraya ilk kar yağmıştır. Hava şiddetini kaybetmemiş olup soğuklar devam etmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Divor ki:

Hasan Bey bayramda yazın edebiyatçılarından birinin evine gitmişim...

... Onu ilhamlarla baş başa bulacağım yerde, bir âe ne göreyim...

... Boks talimi ve güreş için idman yapmıyor mu?..

Hasan Bey — Mazur gör azizim.. Mutlaka edebî bir münakaşaya hazırlanıyordur!..

Hâdiseler Karşısında

DEVE BİR AKÇEYE

Bu fıkrayı bilmem duyduunuz mu? Adamın birinin bir devesi varmış. Adam günün birinde devesini kaybetmiş; aramış bulamamış:

— Hele şu deveyi bir bulayım... Ah - dettim, demiş, pazara götüreceğim; tek elimden çıksın diye bir akçeye satacağım. Adam, bunu söyledikten bir kaç gün sonra tesadüfen devesini bulmuş.

Bir akçeye satacağına ahdettiğini bil - lenler:

— Nasıl, demişler, şimdi sözünden dö - necek misin?

— Hayır dönmem, pazara götürüp bir akçeye satacağım.

Deveyi almış, fakat deveyle beraber evdeki kediyi de almış, pazara götürmüş, bağırmağa başlamış:

— Deve bir akçeye, deve bir akçeye!.. Duyanlar koşmuşlar:

— Bu deveyi bir akçeye veriyorsun ha?

— Bir akçeye veriyorum, amma deve - nin yanındaki kedi var ya.. Onu bin ak - çeden bir akçe aşağı vermem. Deveyi ay - rı, kediyi ayrı da satmam.. Deveyi alacak kediyi de almaldır.

İçki lokantada: Şişenin üzerinde «43 kuruş» yazılı etiket bulunan bir rakı ge - tiriyorlar.

Müşteri soruyor:

— Bu rakı kaç kuruştur?

— Kırk üç..

— Kırk üç ha?..

— Evet, tam kırk üç..

Masanın üzerine minimum bir tabak içinde fasulya piyazı, gene minimum bir tabak içinde bir yanından bakıldığı za - man öbür tarafı görülecek kadar ince ke - silmiş bir peynir dilimi, bir iki lokma da eklemek koyuyorlar.

— Bunlar ne?

— Meze!

— Kaç kuruş?

— Yüz elli yedi kuruş.. Bir kuruş aşağı - olmaz. Rakıyı mezesiz veremeyiz. Rakı - yı içecek olan mezenin parasını da vere - cektir.

— Deve bir akçeye!

Diye bağırın ve para etmeyecek kedisi için de ayrıca bin akçe isteyen açığöz, devesile kedisini sattı mı bilmem amma?

— Rakı kırk üç kuruş!

Diyen, ve kırk üç para etmeyecek me - zeleri için ayrıca yüzlerce kuruş isteyen açığözler, rakılarına da, mezelerine de müşteri buluyorlar.

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

İyi ütü yapmanın volları

İyi ütü yapmak oldukça meharet istiyen bir işdir ve günlük ihtiyaçlarımızdan biridir. Bunun için her ev kadınının, ütülenin en iyi şeklini bilmesi lazımdır.

Bunun için ilk şart ütü yapılacak yerin uygunluğudur. Rastgele bir masaya, her hangi bir örtü yaymakla ütü yeri hazırlanmış olmaz. Bu masa, öbür masalardan on beş santim daha yüksek ve tazyike dayanır olmalıdır.

Ütü bezi eski bir parçadan yapılabilir. Ancak ne pek kalın, ne ince, herhalde dik - kişiz, yırtıksız, eksiz olmalıdır. Üstüne de tüy bırakmayan ince beyaz başka bir bez örtülmelidir.

Ütülenecek, ütülenmeyecek şeyler: Havlular, yatak örtüleri, mutfak vesaire bezlerini ütüllemek istemez. Bunları nemli nemli katlamalı, üstlerine düz ve ağır bir tahta parçası koyarak birkaç saat bir yere bırakmalı. Kurudukları zaman ütülenmiş gibi olurlar.

Yatak örtüleri, lüzum görülürse, üst - rine iyice su serptikten sonra gene kat - layıp kurumaya bırakılır. Sonra ikiye katlı oldukları halde ütülendir.

İşlemeli yatak takımları: Bunların ön - ce brodelerini ters taraftan ve oldukça sıcak bir ütü ile basa basa ütüllemeli. Tá ki işlemelerin kabarıklığı yüz tarafına iyice çıksın. Ondan sonra öbür tarafları bilinen şekilde ütülendir. Ütünün altında katlanan yerler ıslak bir tülbentle ıslat - larak düzeltilir.

Yastık kılıflarında da: İşlenmiş olan yerleri tersten ütüleyebilmek için ütü, kılıfın içine sokulur. Öbür taraflar yüz - den ütülendir.

Peçetelerle, yemek masası örtüleri: Ü - tülenmeden evvel hafif bir kolaya batır - ırlarsa kolay kolay buruşmazlar. Kola - dan çıkardıktan sonra asıp kurutmak, ye - niden diğer çamaşırlar gibi sulayıp nem - lemek ve nemli nemli ütüllemek lazımdır.

İpekli kombinezonlar: Kurumak üzere iken, ters taraflarından ütülenmelidir. Önce askılar, sonra dekoltenin garnitür - leri ütülendir. Kalan yerler en sonra, üt - yü mümkün olduğu kadar uzunluğuna sürerek ütülenmelidir. Katlayıp kaldı - rmadan önce soğuyuncaya kadar bir yere asmalı. En iyisi katlamamalı, çamaşır gözüne boylu boyuna yaymalı.

Jerseyler: Hemen hemen kuru ütülen - melidir. Gene tersten, uzunluğuna fakat hiç çekmeden, iyice yayarak ütüllemek lazımdır. Yüz tarafında iz bırakacak dikiş yerlerine ütü basmamalıdır.

Pili çamaşırları ütülerken pli yerleri - ni katlayıp bir elle üstlerine basmalı, öbür elle de ütüyü, ters taraftan ge - çirmelidir.

Pantalonların önce sentürleri, sentür - yerleri, sonra paçalarındaki dantel, bro - de, garnitür gibi şeyler, en sonra d'iz yerleri ütülenmelidir. (Dikış yerinden) bir boyuna, bir de enine katlanmalıdır.

KANSER HAFTASI

Kanser hastalığı irsî ve sari değildir

Kanserin mikrobu yoktur. Her nevi taharrüshlerden tevakki etmekle vücut kanserden korunmuş olur

Tarihte çok meş - hur bir misli kanser - iri irsî addeden mü - elliflerin elinde her zaman tekrara düş - mektedir: Napolyon Bonapart da babası, hemşiresi, kardeşi gibi kanserden ölmüştür. Bu ve buna benzer birkaç vak'a daha irsiyecilerin elinde verasetin istinadgâhı, mikrobla - rın elinde de sirayetin dayandığı muti - yat halindedir.

Braumann, Delbet, Motsly ve daha birçok müellifler, kongrelere verdikleri istatistiklerde, afielderinde kanserleri bulunan vak'aları, bütün kanserlerin yüzde 15 - 20 nisbetine kadar çıkarmış - lardır. Fakat bu nisbet zayıf olduğu gi - bi ailelerinde kanser olduğunu söyli - yen vak'alarda ve kanserlerin çok de - fa ilmi bir tedkiye tâbi tutulmamış ol - duğunu da gözönüne alınca diyebiliriz ki en büyük istinad istatistik olan bu iddia, gene istatistik bakımından çü - rüktür. Onun için aksi sabit oluncaya kadar, bugün kanseri irsî diye kabul edemeyiz. Ne ailesinde kanser bulu - nanları şüpheli, ne de bulunmayanları imtiyazlı telâkki edebiliriz.

Kanser herkese, bilhassa olgun yaş - larda, gelebilin, vücudun her yerinde çıkabilin, tedavi edilmezse akbeti mutlak ölüm olan kötü bir hastalıktır. Acaba kanseri ana ve babadan bir mikrobla değil, fakat bir istidad halinde intikal eder şeklinde kabul edebilir miyiz? Biliriz ki çok eskiden her has - talık için muayyen bir bünye, bir istid - ad kabul edilirdi. Daha doğrusu in - sanlar muhtelif bünyelere taksim edil - ir ve o bünyeler bazı hastalıklara müstaid telâkki edilirdi. İşte kanser i - çin de böyle bir diyatez kabul edenler yok değildir. Yakın zamanlardaki a - raştırmalarla vazifelerini daha iyi ta - nıdığımız ifraz bezlerinde, çalışma - larında hâsıl olan bozuklukların böyle bir zemin bir müsaid bünye hazırlad - ığını söylüyorlar. Ve kanser için en müsaid zemini, frenginin yaptığını kabul edenler de var. Bunlar ve bun - lara benzeyen daha birçok noktalar, henüz pratik bir kıymet alamamışlar - dır. İşin ilmi cephesidir.

Kanserin mikrobu bulunduğunu iddia edenlerin adedi yüzleri geçmiş - tir. Bunların en yenilerinden biri olan Dr. Brehner'in iddiası üzerine (1934) mesele memleketimizde de ele alınmış, ilmi cemiyetlerde uzun münakaşa mev - zuu olmuştur. Başlangıçta 1872 Ne - pul'u'ye dayanan bu iddia muhtelif tarihlerde, muhtelif vesilelerle taze - lenmiş, hayvan ve nebat sınıflarından birçok küçük uzviyetler, kanserin se - bebi, amil diye gösterilmişlerdir. Koksidi, basil, isporozler, koküs cin - slerinden pek çok mikroblar sayılmış, görülmüş, iddia edilmiştir. Fakat bun - lardan hiçbirisi bugünkü ilmi metodlar - la araştırıldığı zaman hakiki amil ad - dedilmeve lâyık görülmemişlerdir.

Şimdi kanser üzerindeki ilmi mesal - nin sriklet merkezini, tecrübi olarak kanser yapmak ve bunu tedavi etmek meselesi teşkil ediyor. Birçok madde - lerle, muharrişlerle tecrübi olarak hay - vanlarda kanser vücutte getirilmiştir. Fakat bir mikrobla değil! O halde kan -

YAZAN Doçent Operatör Kâzım İsmail Gürkan

serin mikrobu yok - tur. Kanser mikro - bu tarafından vü - cude getirilen bir hastalık evsafında da değildir. Bina -

enaleyh kanserliden korkmak, kaçmak lâzım değildir, ona ihtimam edibili - riz. Kanser, sadece bir hücre, bir uzvi - yet hastalığıdır. Amilî bir taharrüsh - ten Bu taharrüş vücudun içinde hâsıl olan herhangi bir muzır madde veya dis - ridan gelen bir tesir, meselâ bir il - hab, bir yanık, bir yabancı cisim, bir şua... gibi fizik, kimyevi, biyolojik her hangi bir amil olabilir. Bunlardan, her nevi taharrüshlerden tevakki etmek, vü - cudü kanserden korumuş olur. Kan - ser, bilhassa kırk yaşından sonra ol - duğuna göre bu yaşlara gelenler vü - cudlerini muharrişlerden korumalıdır - lar.

Kanser, bırakılırsa ölüme gider. Er - ken erken hareket edilir ve yerine göre röntgen, radium ve ameliyatla tedavi edilirse hayat temdid edilir. Kanser - e karşı yapılacak mücadelenin en mu - him noktası da budur: Kanserin ilk be - razımı tanımak ve hastalık teşhis edil - lince derhal tedaviye geçmek. Boş iş - diaların arkasında sürüklenerek, a - namda, babamda yoktur, bende de ol - maz diye avunarak hastalığı ilerletme - ye terkedilenlerde son pişmanlık fayda - vermez. Erken teşhis ve erken tedavi imkânını hekime temin edecek olan hastanın bizzat kendisidir.

Kurutulan Cellâd Gölünün toprağı Göçmenlere tevzi edildi

Torbaldan yazılıyor: Cellâd gölü - nün kurutulmasile meydana çıkan a - razi göçmenlere tevzi edilmiştir. An - cak göl meydanındaki köylülerden ba - zıları bu araziye sahib olduklarını id - dia ve bu iddialarını gayriresmi krobu - lerle teyid ederek, göçmenlerin işleme - sine mâni olmaktadır.

Senelerce su altında kaldıktan son - ra hükümetimizin milyonlar sarfıle meydana çıkardığı ve göçmenlere tev - zi ettiği bu arazi üzerinde herhangi bir kimsenin hak iddiası ve göçmenlerin işlemesine mâni olması doğru değil - dir. Alâkadarların nazarı dikkatleri celbederiz.

İzmitte 17 yaşında bir deli'nin babasını yaraladı

İzmit (Hususi) — İzmitte bağlı B - mirhan köyünden 17 yaşında Mehmed Akkuş, babasına kızmış ve kavga et - miş, hiddetli oğul bir aralık hırsını alarıyarak köşede bulunan nacağın - ın üzerine yürüyerek zavallıyı ağır surette yar - lamıştır. Bilâhare babasını öldür - nederek kaçırmıştır. Mehmed Akkuş a - ranmaktadır.

Bunları biliyor mu idiniz ?

Kişmir şallarının desenleri

Kişmir şallarının desenleri Kişmir ova - sından geçen Jelun nehrinin ivicacıların - dan alınmıştır.

Viyanada suyu bardağa kuyarken neye taşırırlar ?

Vaktile, büyük bir susuzluk içinde kı - vranan Viyananın, bu haline fena halde üz - ülen, o zamanki Avusturya kralı, şeh - rin valisini çağırarak:

— Ne yap yap, bana bir su bul! demişti..

Gece gündüz çalışan vali, nihayet ta - llihi yaver giderek şerbet gibi bir tath su

Dünyanın en kısa harbi

Dünyanın en kı - sa süren harbi Zen gibar sultanı Halid bin Bargaş ile İn - giltere arasında vukubulan harb - dir. 37 dakika son - ra Zengibar sarayı harab olmuş, biri - cik Zengibar harb gemisi batmış, sul - tan da kaçmıştı.

kaynağı bularak, kralına bildirtmiş, bu sudan bir bardak içen kral fevkalâde memnun kalmış, belediye reisine bir lü - tüfte bulunmak istemiş, belediye reisi:

— Hiç bir şey istemem haşmetbeab, her yerde, bu sudan getirdikleri zaman bardağı taşıyarak doldursunlar.. demiş..

Şimdi Viyanada, kahvehanelerde su is - tetiniz mi, bardağı taşıyarak size verirler.

GÖNÜLİSLERİ

Mütehakkim erkek Yumuşak erkek

Bayan Aliye erkekleri iki sınıfa a - yırmış, birine mütehakkim, diğerine yumuşak sıfatını vermiş, benden fikir soruyor.

Okuyucumu düşünmiye ve öğrenmi - ye sevkeden amil her genç kıza bazan bir, bazan da bir kaç defa düşündü - ren amildir. Genç bir erkek kendisini sevmiş, sevgisini söylemiş, müşterek bir yuva kurmalarını teklif etmiş, genç kız teklifi yarı mütebessim bir sükûla karşılımış, erkeği tanıy, huylarını bi - lir, teklifi kabule mütemayıldır, fakat tereddüd ettiği bir nokta var:

— «Çok işittim, arkadaşları arasın - da mütehakkim olmakla şöhret bul - muştur, benim de hiç sevmediğim şey tahakkümdür, ya geçinemezsek? diye korkuyorum, diyor.

Okuyucumun kendisine yapılan tek - lif karşısında aldığı vaziyet hoşuma gitti, görgülü bir ailenin tahsil gör - müs, ince hisli bir kıza halinde hare - ket etmiştir, kendisini saadete götü - recek en kısa ve akıllıca yol budur.

Erkekler arasında yaptığı «nazari» tasnife gelince o da, doğrudur, haki - katen bir kısmı mütehakkim, bir kıs - mı da zayıf olurlar. Tahakküm mutlak olarak fena bir karakterdir. İnsani ge - çimsiz, hırçın, huysuz yapar. Müte -

hakkim hiç kimse ile geçinemez, dost edinemez, hayatta muvaffak olamaz hülâsa hazmedilemez. Fakat zâf ta - hakkümden de fnadır. İnsanı her kal - ba girmiyse müsaid bir balmumu hal - ne getirir. O, adeta cansız bir vücut - dür. nereye çekilirse oraya gider. Ha - yatında şeref veya çamur halinde ne varsa hepsi başkalarının eseridir.

Yalnız bir noktaya dikkat ediniz:

Okuyucum karşısına çıkan erkeğin mütehakkim bir erkek olduğunu baş - kalarından dinlemiştir. Bu başkaları da benim tahminime göre erkek ola - caktardır. Onların sözleri ve hüküm - leri kat'î bir mana ifade etmez. Ben nice erkekler bilirim ki kendi işle - rinde ve muhitlerinde mütehakkim ta - nındıkları halde evlerinde kuzu sükü - netini gösterirler, zayıftırlar.

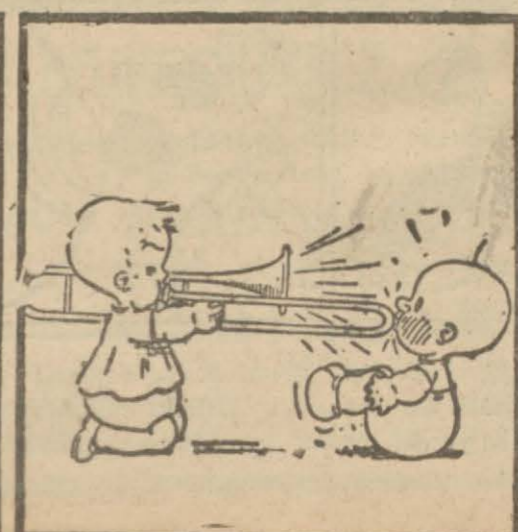
Aziz okuyucum, mutedil karakterli erkek bulmaya bakınız, fakat bulamaz - sanız, zayıf karakterli erkeği seçece - ğinize, işinde, muhitinde mütehakkim, evinde zayıf olanı seçiniz. Sonra unu - tmadan söyleyeyim. Erkeğinize istedi - ğiniz karakteri vermek biraz da si - zin elinizdedir. Madem ki beğeniyor - sunuz, makul görüyorsanız, meyliniz var, başkalarının sözlerine bakmayı - nız.

İzmirde Bayan «Ş. B.» ye: Dört parçaya ayırınız. Üçünü kendi - nize alakoyunuz, birini ona veriniz.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları :

Kavga

"O,, na aid hatıralar

Kara seyahatlerinde trenini, deniz seyahatlerinde yatını kullananlar neler anlatıyorlar?

İzmitteyiz. Harb gemilerinin sanki yaralı kalbini görmek için bir Röntgen ışığı gibi projektörlerini kendisine çevirdikleri İzmitin, bu bağrına son defa bastığı en büyük vatandaş kadar sarıya ışık altında dar caddeden istasyona doğru ilerlerken, iki ses duyuyordum.

Bunlardan biri, şehrin, gövdesine ok saplanmış yaralı bir mahlûk ıztra-bile inleyen ses.. diğeri, istasyonun raylarına yüzükoyun kapanmış çıkıran iki lokomotifin iç çekişi..

Neden bilmiyorum? Deniz dalga-ında bir hıçkırık; rüzgârın denizi ya-layarak getirdiği rüzgârdaki ıslaklıkta bir gözyaşı, vapurların uskurunun dö-nüşünde bir kıvrınma, düdük sesinde bir feryad buluyor, cansız olan her şey canlı olan her şey gibi bu acıyı sezmiş, bizimle beraber ağlıyor, sanyo-ruz. Ve.. zannediyoruz ki, onun dirisi nasıl bir (hasta adamı) canlandırmış, en ihtiyar, nüzüllu bir yarı ölüyü ölüm sicilinden kurtararak beynelmil bir nüfus kütüğüne yeni doğmuş bir nev-zad olarak kaydettirmişse, ölüsü de, maddeye bile şuur vermiştir.

İstasyona girer girmez bana hayret-le bakan tren memurlarının, âni bir müdahalesine bile meydan vermiyecek bir süratle, birbirinin arkasına kolla-rını dayamış, ağlayan siyah elbiseli iki insana benziyen lokomotiflerden biri-nin merdivenlerini tırmanıyorum. Bi-liyorum ki, bu makinede devlet demir-yollarının en usta, en değerli maki-nistleri var; gene biliyorum ki, bu va-tandaşlar her seyahatinde, son defa götürecekleri Büyük İnsanı hâmil olan katarı kullanmışlardır.

Yüreğimiz kadar kıpkızıl ocak, ma-temimiz kadar simsiyah kömür yığını karşısında; mukaddes ölüyü ebe-diyet yolunun başına götürecekleri dakikayı bekleyen dört maki-nist birdenbire makineye turmanan bu mütecessis insanı hiç de yadırgıya-

Ebedî Şef 11 sene evvel İstanbula ilk geldiği gün Ertuğrul ile Boğaziçinden geçerken

kolaylaştırmış o derecede vazife say-dılar.

Tanıştık:
Makinist Ömer Balamir, makinist Hüseyin Lütfi Erenus, makinist Şevki Erarda, makinist Davud..

Ömer Balamir mendilile gözlerini silerken şöyle diyordu:

— Bana Atatürk'ün bütün seyahat-lerine iştirak etmiş bir makinist sifa-tile neler duyduğumu soruyorsunuz. Duyduklarımı anlatmak pek uzun sü-rer. Ankaraya kadar makinemizde se-yahat yapmak fedakârlığını göze alsanız bile, anlatacaklarım bitmez. O da anlatmağa muktedir olabilirim..

Ömer Balamir, önündeki demir â-letlerden birini çekip istem tutan ma-kineyi kendi içi gibi boşalttıktan son-ra devam etti:

— Onu sağlığında hep biz taşıdık. En zevkli makine kullandığım zaman-lar onun trenini sevkettiğimiz günler-dir. Kendi kendime:

— Ömer, derdim.. ne bahtiyar in-sansın!.. Dokuz vagonluk bir katarla on sekiz milyonu taşıyorsun.. Bir gün işinden uzaklaşıp köşe minderinde o-turduğun zaman hatırlayacağım, hatırladığın zaman da övüneceğin yegâne canlı hatıra bu olacaktır. Torunlarına onu nasıl taşıdığını, nasıl gördüğünü, nasıl karşılandığını, onu içleri titriye-rek bekleyenlere biran evvel kavuştur-mak için makineyi şahlanmış bir at gibi nasıl dötrnalna koşturduğunu an-latacaksın!..

Fakat, bir gün akluma ölüsünü taşı-yacağımı getirmedim.

Şimdi, ne bedbaht insanım ki, onun ölüsünü götürüyorum. En zevkli ma-kine kullandığım zaman onun trenini sevkettiğim zamanlardır, demiştim. Şimdi yazınız, en acılı, en mükedder ve bana müdhiş bir azab vererek ma-kine kullandığım ilk gün de onun mu-azzez nâşını ebediyete götürdüğümüz bu gecedir.

Makinist Şevki; uzaktan bandonun akseden matem havasına kulaklarını vermişti. İcini çekti:

— Onu İstanbula trenle ilk defa ben getirmiştim. Son defa da ben götürü-yorum. En büyük saadetle en büyük felâketin yanyana gelişi hiç bir yerde görülmemiştir. Ne söyleyeyim size.. O lâalettayın bir yolcu gibiydi. Kat'iyen bize aid olan şeylere karışmazdı. Bir kere olsun sürate veya makineye aid bir şey için emir verdiğini hatırlamı-yorum. Şu dakikada düşündüğüm; lo-komotifin nasıl onun ölüsünü çekmek kudretini göstereceğidir.

Makinist Hüseyin Lütfi Erenus:

— Ben de, dedi.. Onu on sene taşı-dım. Onunla aynı trende bulunmak, Onun içinde bulunduğu bir katarı idare etmek az mes'udiyet midir?.. İsta-sonlara girerken Onun için çırpınan-ları ilk defa biz gördük. İçimizde bir gurur duyar, Onu size biz getirdik der gibi kollarımız kabarırdı. Onun ölü-müne bir türlü inanmıyorum.

Bay Ali Rıza

Bu arada da İzmitin talihine şaşmak-tan kendimi alamıyorum. Onu ilk ge-tirdiğimiz gün, bugün gibi aklımda.. İzmit nasıl yerinden oynamıştı! Yaşa, varol, sesleri gökyüzüne çıkıyor, ma-kinenin gürlütüsünü bile örtüyordu. Halbuki şimdi.. İzmit her İstanbula ge-lişlerinde Atatürk'ü bir kere kucakla-mak saadetine ererdi. Bugün de ölüsü önünde son defa diz çöküyor. Artık her İzmitten geçişde göz yaşlarımı tuta-mıyacağım.

Geliyor, göreceğiz.. diye içini çek-ti. Her zaman gelir ve götürürdük. Fakat şimdi aradaki farka bakın!.. Ben bu farka inanmıyorum hâlâ.. Belki de tabutu görüncüye kadar da inanmaya-çağım. Her zaman canlısını taşıdığımız Büyük Önderimizin, bugün ölüsünü ta-şımak bize çok ağır geliyor.

Makinist Davud belki sözlerine da-ha devam edecekti. Fakat Büyük Ölü-eller üzerinde İzmit istasyonuna gir-miştir.

Makinist Şevki titreyen sesile son sözü söylüyor:

— On sene evvel gene onu böyle yer yerinden oynyarak buraya getirmiştik. İstanbula ilk defa gidiyordu. O gün benim en mes'ud günümüdü. Bugün ise..

Başımı sallıyorum:

— Burada en tatlı hatırayı en acı bir hakikat yere gömdü. Deseniz e.. hep-i-mizde olduğu gibi.

Nusret Safa Coşkun

★★

1919 mayısında İstanbula ayrı-lan Yüce Dahi, milletinin makûs tali-hini yenerek, kendisine hasret kalan, yıllardır iştıyak besliyen İstanbula bundan 11 sene evvel tekrar ayak bas-mıştı.

★

İşte o tarih günde, Mustafa Kemal İzmitten alarak Ertuğrul yatla Dolma-bağçeye getiren, yat süvarisini bulup konuşmak herhalde iyi olacaktır. Bunu düşünerek, Ertuğrul yatının o zamanki (Devamı 10 ncu sayfada)

Casus Lavrens bir Türk kumandanına 2.000.000 İngiliz lirası rüşvet teklif etmiş ve red cavabı almış!

Meşhur İngiliz casusunun neşrolunan hatıralarından şayanı dikkat bir sayfa

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Lavrens, Türkler aleyhindeki Arab kıyamını tahrik etmek, körüklemek ile şöhret bulmuştu. Maamafih bu fikir şark meselelerinde sahibi salâhiyet olanlarca şayanı kabul görülmemekte idi.

Bazı generaller, böyle bir kıyamın ya-pılmasını hoş görmüyorlardı. Bazıları da bir netice çıkacağını ummuyorlardı.

Bazı makamlarca, Arablar arasında kök salacak olan bir istiklâl hareketi, İn-giltere imparatorluğunun, geniş yayılma siyasetini canlandıracaktı. Bu makamların hülyası, Türk arazisini almaktı. Yeni yerli bir hükümet kurmak akıllarından geçmiyordu. Hindistanda, muvaffakiyet-le neticelenmiş bir Arab kıyamının akis-lerinden korkuluyor, böyle bir hareketin bastırılması isteniyordu. Gösterişe, kabi-liyetsizliğe harb açan Lavrens'e, cakacı diyenler çok olmakla beraber, asrın bu yaman casusu her çalıştığı sahada müd-hiş başarılar elde ediyordu.

O zamanlar Kahire, Lavrens için ordu-... gelişme mekanizmasını yakından ve lâyıkile müşahede edecek münasib bir yer değildi. Kahirede Britanya hükûme-tinin üç ayrı erkânharbiyesi çalışıyordu. Amma, casusun nazarında bu erkânhar-biyelerin hiç birinin kıymeti yoktu.

O generalleri, albayları ne kadar sev-mezse, onlar da, ondan zerrece hoşlan-mazlardı.

Bunun böyle olmasında, mevcut bulu-nan sayısız sebepler yetmişirmiş gibi, kendi kabahati olmanın bir hâdisede rol aldı.

Rusların Erzurumu Türklerden zaptet-me hâdisesinde Kahirede bulunan Lav-rensin, pek cüz'î bir rolü olmuştu. Müda-faa pek zayıftı. Etrafta dönen rivayetle-re bakılacak olursa, itilâf devletlerinin altınları neticeyi temin etmekte epeyce müessir olmuştu.

Londrada yeni bir karar alınmıştı.

Gayet ezici Türk kuvvetleri tarafından muhasara altında bulunan İngilizlerin bulunduğu Kütülmamarede bakalım alt-ın neler yapabilecekti?

Bu işi başarmaya yüzbaşı Aubrey ile Lavrens seçildiler. Lavrens, rüşvetin fay-dasız olacağını, söyledi. Fakat Lavrensi dinlemediler.

Üstelik, bu fikri ortaya sürdü diye, Me-zopotamyada bulunan birçok generale-rin itabına maruz kaldı.

Lavrens, yüzbaşı Aubrey ile birlikte Mezopotamyaya vardıkları zaman, Küt-ülammare müdafileri, yani İngilizler, günde yüz grama varmayan siyah ekme-k ve kestikleri bir at veya katarla kütüküne yaşıyorlar, siperlerde askerler gidasızlık-tan düşüp, düşüp bayılıyorlardı.

İngiliz heyeti, beyaz bir bayrağın hi-mayesinde, bu araziye geçtiler. Türk ge-neralinin huzuruna çıkmadan evvel de gözleri bağlandı.

İngilizleri kurtarmak, onlara bir kur-tuluş yolu bulmak şartla Türk genera-line bir milyon İngiliz lirası teklif et-tiler ve bize kahırsa, askerleri serbest bırakınız, onlar da bir daha harbe iştirak etmezler, bunu garanti ediyoruz!.. dedi-ler. Türk kumandanı derin bir istihkarla bu teklifi reddetti. Bu sefer de «2 milyon İngiliz lirası veriniz» dediler. Türk, kılını bile oynatmadı.

Fakat, neticede, bin Türk esirinin veya hasta askerinin mübadele edilmesine razı oldu. Sonra da, neş'eli neş'eli dünyaya, İngilizlerin, harble elde edemedikleri şeyi nasıl satın almaya kalkıştıklarını yay-dı. (Harb sansürü bu haberi İngilizlere bildirmedir). Yüzbaşı ile Lavrens Kahire-ye döndüler.

Çok geçmeden Kütülmamare teslim ol-du. Çöle yayılan bozgun İngiliz askerle-ri, kendi mukadderatlarıyla uğraşa durur-ken, Mısırda da, Lavrens, eskisinden da-ha kuvvetli bir ihtilâfın başı, kaynağı ol-muştu. Arab kıyamına yardım etmek ar-zusile hariciye nezaretinde tesis edilmiş olan Arab bürosuna geçmek istiyordu. İnfikâkini istida etti. Reddolundu. Bunun fîzerine, aykırı hareketlerle, erkânhar-biyeyi bizzat etmevi kurdu. Rütbece ken-disinden büyük subayların gramer yan-

Lavrens

lıklarını kasden düzelterek, şark mesele-lerindeki hatalarını yüzlerine vurarak, onları taciz etti. Bu da kâr etmeyince on-günlük bir mezuniyet istedi. Niyeti, har-riciye nezareti namına Mekke şerifinin Hicaz mntakasını ziyaret edecek olan Sir Ronald Storrs ile Kızıldenize git-mekti.

Şerif Hüseyin genç Türklerden nefret etmekte, harb nasyonalizminin en hara-retli taraftarlarından. Oğullarından Faysal da, Suriyede ki gizli nasyonalist cemiyetinin reisi idi. Onun için de, itilâf devletleri aleyhine bir cihad ilân etmeyi reddetti ve Türkler Almanlarla birleşerek harbederlerken İngilizler aleyhine cihada girişmek abestir, dedi. Türkler fena halde köpürdüler.

Harbin ilk günlerinden itibaren Hüsey-in İngilizlerle temasta bulunuyordu. 1916 da da, münasib bir fırsat imkân ve-rir vermez, bir Arab kıyamına başlamayı kabul etti. İngilizler de, mukabilinde Sir Henry Mc. Mahon vasıtasile, Fransız menfaatlerinin haleldar olamayacağı nok-taya kadar geniş bir Arab istiklâline yard-ım edeceklerini bildirdiler. Aynı za-manda da, Sir Sykes İngiliz hariciyesi namına hareket derek ve Sir Mc. Ma-hon'un malûmatı olmaksızın, Fransa ile Suriyede Fransız idaresinin tesisini tem-in eden bir muahede imzaladı.

Afişaj talimatnamesi tadil ediliyor

Belediye afişaj talimatnamesinin üye-rinde tadilat yapmakta olduğundan tali-matname henüz Şehir Meclisinden geç-i-rilmemiştir. Tadilatı henüz tamamlan-mamış olduğundan talimatname, Şehir Meclisinin bu seferki toplantısına da ye-tiştirilemeyecektir. Afişaj talimatnamesi hazırlandıktan sonra belediye şehrin bir çok yerlerine ilân kuleleri dikecektir.

Bir sumyacı arkadaşını yaraladı

Beyazıdda Çadırcılarda Alipaşa ha-nında oturan somyacı Mehmed, aynı han-da oturan somyacı Halil ile birlikte içki içenlerken aralarında çıkan bir münazaa neticesinde Halil Mehmed'i bıçakla yara-lamıştır. Suçlu yakalanmış, yarası hafif olan Mehmed'in ilk müdavâtı yapılmıştır.

4 yaşında bir çocuk düşüb yaralandı

Şoför Recebin idaresindeki yük kamyonu Eminönü civarından geçmekte iken 4 yaşında Salim isminde bir çocuk kam-yondan korkarak kaçmak isterken ayağı taşa takılarak yere düşmüş hafifçe yara-lanmıştır. Hâdis hakkında tahkikata başlanmış ve yaralı çocuğun müdavâtı yapılmıştır.

Bir otobüs bir çocuğa çarptı

Şoför Serkinin idaresindeki 3322 numaralı otobüs Muharrem isminde bir çocuğa çarpmıştır.

Yaralı Şişli çocuk hastanesine kaldı-rılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Nara atan iki sarhoş yakalandı

Ali ve Mustafa isminde iki kafadar kendilerini bilmiyecek kadar sarhoş ol-duktan sonra Karaköy caddesinde nâf-atmaya başlamışlar ve zabta tarafından yakalanmışlardır.

Bay Omer Balamir

karşılamadılar. Çünkü tahmin etme-leri güç değildi ki, karşı karşıya ge-len iki insan, yabancı da olsalar On-dan bahsedecektir. Derdleşme vesilesi arayacaktır.

Gazeteci olduğumu söyledim; beni ocağın ateşinden biraz daha masun bir yere aldılar. Gazeteci, bu ölüm hâdisesi ile müverrih olmuştu. Bir tarih tesbit ediyordu. Bu tarih hâdisede rol almış birer vatandaş sıfatıyla onlar konuşma-ğı ne kadar arzulanırsa, bu tarihe küçük kalemle bir kelime olsun taşı-mağa kalkmış bir insanın vazifesini

ATA TÜRKÜN HATIRATI

Kaymakam Mustafa Kemal Bey 19 uncu fırka kumandanlığına tayin edilmişti ama böyle bir fırkayı bilen yoktu!

Başkumandan vekili tarafından bana çok nazik bir cevap verildi: «Sizin için ordu da daima bir vazife mevcuttur, fakat Sofya ataşemiliterliğinde kalmanız daha mühim telâkki edildiği içindir, ki sizi orada bırakıyoruz.»

Cevab verdim: «Vatanın müdafaasına aid fiili vazifelerden daha mühim ve mübeccele bir vazife olamaz. Arkadaşlarım muharebe cebhelerinde, ateş hatlarında bulunurken ben Sofyada ataşemiliterlik yapamam. Eğer birinci saf zabiti olmak lîyakatinden mahrum isem, kanaatiniz bu ise, lütfen açık söyleyiniz.»

Uzun müddet cevap gelmedi; bugünler zarfında çektiğim ızdırabı izah etmek müşküldür. Ben icab ederse bir nefer gibi, herhangi bir muharebe cebhesine koşmağa karar vermiştim. Onun için Sofyadaki ikametgâhımın eşyalarını sefir bulunan Fethi Bey arkadaşımın muvafakati ile sefarethaneve naklettim. Zaid olanları da bertaraf ettim ve küçük bavulumu hemen hareket edecek mütevazı bir seyyahın bavulu haline koydum. Artık evi terk etmek üzere olduğum sırada İsmail Hakkı imzalı bir telgraf aldım; bu imzanın üstünde [Harbiye nazir vekili] işareti vardı. Telgraf hem ayner şu idi: «On dokuzuncu fırka kumandanlığına tayin buyuruldu. Hemen İstanbul'a hareket ediniz.»

Mevcudiyetinden kimse nin haberi olmayan fırka

Filhakika bu telgrafı aldığım tarihte başkumandan vekili Enver Paşa, Sarıkamış muharebesini yapıyordu. Levazımatı umumiye reisi İsmail Hakkı Paşa nezaret umurunda ona vekâlet ediyordu.

Sofyadan İstanbul'a geldiğim zaman Enver Paşa da Sarıkamıştan avdet etmiş bulunuyordu; evvelâ kendisini ziyaret için makamına gittim. Haber gönderdim, gelecek cevaba kapıda intizar ediyordum; bu aralık muamelâtı zatiye müdürü Osman Şevket Beyi [Paşa], elindeki dosyasile orada gördüm; kendisine sordum:

— Beni on dokuzuncu denilen fırkaya tayin eden harbiye nazir vekili İsmail Hakkı Paşa mıdır?

Osman Şevket Bey çok ciddî ve biraz mahrem bir insanla:

— Hayır, dedi. Doğrudan doğruya başkumandan vekili Enver Paşa hazretleridir; Erzurumdan telgrafla emir buyurdular; emin olunuz beyefendi...

Bir an sonra Enver Paşa ile karşı karşıya bulunuyorduk. Enver biraz zavıf düşmüş, rengi solmuş bir halde idi. Söze ben başladım:

— Biraz yoruldu, dedim.
— Yok, o kadar değil, dedi.
— Ne oldu?
— Carpistik, o kadar...
— Simdiki vaziyet nedir?
— Çok iyidir, cevabını verdi.

Ben daha fazla Enver Paşayı üzmemek istemedim. Mükâlemeyi kendi vazifeme intikal ettirdim;

— Tesekkür ederim, beni numarası on dokuz olan bir fırkaya kumandan tayin buyurmussunuz, bu fırka nerededir, hangi kolordu ve ordunun emrinde bulunuyor?

Cevab verdi:
— Ha evet! Belki bunun için erkânharbiye ile görüşseniz daha kat'î malumat alırsınız.

Enveri çok meşgul ve çok yorgun görüyordum; sözü uzatmadım:
— Pek iyi, o halde fazla sizi rahatsız etmiyeyim, erkânharbiye ile görüşürüm, dedim.

Başkumandanlık erkânharbiyesine müracaat ettim, icab eden rüesaya kendimi şu yolda takdim ediyordum:

— On dokuzuncu fırka kumandanı Kaymakam Mustafa Kemal!

Kendilerine kendimi takdim ettiğim her zat hayretle yüzüme bakıyor, benim kim olduğumu anlamakta müşkülat çekiyordu. Nihayet başkumandanlık erkânharbiyesinde kimse böyle bir fırkanın mevcudiyetinden haber dar bulunmadı. Simdi hale bakınız, ne garib mevkideyim; ke-

mali ciddiyetle herkese on dokuzuncu fırka kumandanı olduğumu söylüyorum; halbuki böyle bir fırkanın mevcudiyetinden kimsenin haberi yok, adeta sahtekâr vaziyetinde idim...

Nihayet ben şaşkın bir halde herkesin yüzüne bakarken bir akıllıca dedi, ki:

— Belki böyle fırka Leyman Fon Sandres Paşanın ordusunda bulunacaktır. Bir kere onu görerseniz.

Fon Sandres Paşanın nerede bulunduğunu sordum:

— Dairesi nezareti celile dahilindedir efendim, cevabını verdiler.

— Erkânharbiye reisi kimdir?

— Kâzım Bey!

— Lütfen beni evvelâ onun yanına gönderir misiniz? dedim. Bir odacı çağdırdılar:

— Beyi, Kâzım Beyefendinin yanına götür! dediler.

Kâzım Beyin bürosunda kendisine hikâyeyi anlattım:

— Başkumandan vekili paşa hazretleri beni lütfen on dokuzuncu fırka kumandanı tayin buyurmuşlar, fakat ne müşâkilleyh, ne de erkânharbiyesi bu fırkaya dair sarîh malûmat vermediler. Nihayet belki Leyman Fon Sandres Paşanın ordusunda böyle bir fırka vardır diye beni buraya gönderdiler. Tabii zatî âliniz bileceksiniz, ordunuzda böyle bir fırka var mıdır, yok mudur?

Kâzım Bey:

— Bizim dışlokasyonumuzda böyle bir fırka yoktur. Fakat caiz ki Geliboluda bulunan üçüncü kolordu, yapmakta olduğunu bildiğimiz bazı teşkilâtı cedide meyânında yeni bir fırka vücade getirmek tasavvurundadır. Bir defa oraya teşrif buyurursanız hakikat anlaşılır.

Dedim ki:

— Yani ben kumandanı olduğum fırka mevcut mudur, değil midir, bunu anlamak için Geliboluya mı gideceğim?

— Evet, doğrusu budur.

Kâzım Bey:

— Maahaza hareketinizden evvel sizi kumandan paşaya tenayım, dedi.

Kâzım Bey evvelâ yalnız olarak ordu kumandanı paşanın yanına gitti ve bir dakika sonra beni davet etti ve bir şekil ve surette, pek iyi hatırımda değildir, on dokuzuncu fırka kumandanı mı dedi, yoksa mutasavver bir fırka kumandanı mı dedi, fakat, Sofyadan gelen ataşemiliter Kaymakam Mustafa Kemal, sözleri sarîh idi. Leyman Fon Sandres Paşa büyük nezaket ve beşâretle beni kabul etti. Bürosunun karşısında kendisine müteveccih oturttu; kibar bir tavırla:

Leyman Fon Sandres kızıyor

— Sofyadan ne vakit geldiniz? diye sordu.

— Dün, dedim.

Mukaddemesiz ilâve etti:

— Hâlâ Bulgarlar harbe girmeyecek midir?

Cevab verdim:

— Benim gördüğüme göre, henüz girmeyeceklerdir.

— Niçin?

Ve bu suali sorarken elile de bir istig'rab jesti yaptı; cevap vermek için biraz düşündüm ve derakab dedim ki:

— Benim anladığıma göre Bulgarlar iki ihtimalden birinin tahakkukundan evvel harbe girmezler. Onlardan biri Alman ordusunun muvaffak olacağına kanaatbahş olacak sarîh delâil görmedikçe, ikincisi harbin faaliyeti kendi topraklarına temas etmedikçe...

Bu cevabım üzerine Leyman Fon Sandres Paşa birdenbire hiddetlendi; yumruğunu sıkarak ve yukarı kaldırarak evvelâ güldü ve ilâve etti:

— Bulgarlar hâlâ Alman ordusunun muvaffakiyetine emniyet etmiyorlar mı?

Nakledenler

Siird Meb'usu merhum Mahmud ve Falih Rifki Atay

1926

İzzet Paşa

Kemali sükûnetle mukabele ettim:

— Hayır, ekselans, dedim.

Benim bu cevabım Leyman Fon Sandres Paşayı biraz daha hiddetlendirdi ve yüzü hücum eden kanla kıpkırmızı oldu. Leyman Paşa ciddî olarak kızdı. — Niçin? dedi.

Bu sualin medlûüne birdenbire intikal edememişim; onun için yüzüne baktım. İzah etti:

— Nasıl olur, Alman ordusunun muvaffakiyetine karşı emniyetsizlik bu nasıl olur?

— Öyle efendim, dedim. Dikkatle gözlerime baktı:

— Siz ne kanaatesiniz? diye sual ertti.

Cevap vermek mi, vermemeği mi lâzım geleceğimde bir an terecdüd ettim. Fakat kumandanlığın tayin olduğuna vakit, havada bir kumandan vaziyetinde bulunan ben nasıl mütehassis bulunabilirdim?

Esasen bu işlerde kendi noktai nazarımı çoktan icab edenlere yazmışım; bunun aksine bir şey söyleyemedim. Son dakikaya kadar da Bulgarların durenişâne hareketlerini de takdir etmekten kendimi menedememişim; bilhassa Sofyayı terk ederken o tarihte en yüksek makamı işgal etmiş olan General Fiçef ile samimî bir hasbihal yapmış, benim noktai nazarıma tevafuk eden mütelesimî anladım.

Buna nazaran ben, Türk vatanının boğazlarını müdâfaa vazifesini almış bulunan bir maresşala ne diyebilirdim? Bir an vicdanî muhakemeden sonra kısa bir cevap verdim:

— Bulgarları, noktai nazarında haklı görüyorum.

Leyman Fon Sandres derhal ayağa kalktı ve bana müsaade etti. İşte harbin sonunda tekrar karşı karşıya sakın sigara ve kahve içmekte bulunduğumuz zat, o idi.

Bir suale cevap vermek için 4 sene bekleniyor!

Adana otelinin bu dediğimiz odasında Leyman Paşa ile karşı karşıya olduğum diğer bir nokta da hatırımdan geçti: Arıburnu kumandanı idim, İngilizler Anafartalara çıkmıştı. Vaziyet buhranlı ve çok tehlikeli idi. Başkumandan vekili Enver Paşaya kadar doğrudan doğruya müracaat mecburiyetinde kaldım; safi cevap gelmedi. Leyman Fon Sandres Paşa telefona beni aradı; mükâlememize delâlet eden, gene erkânharbiye reisi Kâzım Beydi. Sorduğu sual şu idi:

— Vaziyeti nasıl görüyorsunuz ve nasıl bir tedbir tasavvur ediyorsunuz?

Vaziyeti nasıl gördüğümü ve kademe kademe nasıl tedbirler alınmak lâzım geldiğini çoktan, bütün alâkadarlara bil-

dirmiştim. Bütün bu müracaatlarımın cevabsız kalmasından hâsıl olan bir teessür içinde alelefevr şu cevabı verdim:

— Vaziyeti nasıl gördüğümü çoktan size iblâğ etmişim. Tedbire gelince: Bu dakikaya kadar çok müsaide tedbirler vardı. Fakat bu dakikada tek bir tedbir kalmıştır.

— O tedbir nedir?

— Bütün kumanda ettiğiniz kuvvetleri tahti emrime veriniz, tedbir budur...

Müstezih bir cevap aldım:

— Çok gelmez mi?

— Az gelir! dedim.

Telefon kapandı.

Bundan sonra da uzun hikâyeler var; en nihayet Anafartalar grupu kumandanlığının bana tevdi vesaire...

Az mı gelir, çok mu gelir? Buna karar vermek için aradan bunca facialar ve gayri kabili telâfi zararlarla dolu dört sene geçmesine mi intizar lâzımdı? Mukadder bu imiş..

O gün benim dediğim hakikat teslim mi olursa daha iyi olurdu? Dört senelik felâket derslerinin sebep olduğu intibah hissiniin tazyiki altında bugün bana grup kuvvetlerinin teslim olunmasında mı fazla fayda vardı. Bu cihetler şayanı münakaşadır.

Osmanlı devleti mukadder felâkete maruz kalıp muzmahil olduktan ve her şey çamurlar içine battıktan sonra dahi yapılan bu işlerde müsbet hiçbir mana ve maksad yoktu.

Esasen devirlerin birer haddi fasılı olmak gerektir. Şimdi çok memnunum ki beni mazi safahatımın teakubu üzerinde bulunmaktan menetmişlerdir. Hakikaten insan, yaşadığı, bulunduğu ve çalıştığı muhit içinde, o devri sevk ve idare edenlerle hemhal ve bir kanaatte olursa aynı muhit ve devrin adamı olmaktan çıkarılmaz. Beni bu felâketten uzak kalmak için ellerinden gelenleri yapanlara teşekkür etmeği vazife saydudum, onlara bu hareketlerinin şuuru faileri olmadıklarını zikretmek şartı ile...

— Kumandasını deruhte ettiğim kuvvetler şunlardı: İkinci ordu, kumandanı Nihad Paşa, karargâhı Adana, benim eski ordum, kumandanı vekâleten Ali Fuad Paşa... Hicaz kuvveti seferiyesi, kumandanı Fahreddin Paşa (sabık Kâbil sefirimiz), bir tarihte bunun kumandanlığına tayin edilmişken kabul etmiyerek Şamdan dönmüştüm, ve Maanda bir takım kuvvetler...

Yıldırım ordular grupu kumandanlığını deruhte ettikten sonra düşündüğüm esaslı noktalar şunlardı: Doğrudan doğruya elim altında bulunan kuvvetleri geçirdikleri bütün badirelere rağmen hakiki kuvvet haline geçirmek, tensik etmek, teşkil etmek, takviye etmek! Hicaz kuvveti seferiyesi, Maan kuvvetlerini hiç hesaba katmağı düşünmedim. Onlara zaten esarete mahkûm olduklarını iki sene evvel Cemal ve Enver Paşalara anlatmışım.

Musul civarında bulunan altıncı orduyu kabili istifade bir halde görmek isterdim. Bu maksadla bu ordunun kumandanı doğrudan doğruya muhabereye giriştim. İstanbul ve Çanakkale civarında bulunan kuvvetlere rabtı ümid etmiyordum. Şarkta Azerbaycan ve İrandaki bulunan ordularla hiç bir temas ve münasebetim yoktu; onlar için de henüz bir şey düşünmek halde değildim. Aden kapısını zorlayan Said paşa fırkasının mevcudiyetini bile hatırlamıyorum. Fakat her şeyden evvel elim altında bulunan iki ordunun arzu ettiğim tarzda takviyesi halinde bütün felâketlere rağmen Türk sesinin işittirilebileceği kanaatinde idim. Bu yolda işe başladım; bana yaradım eden ordu, kolordu kumandanları ve

erkânharb arkadaşlarım benim bütün noktai nazarımı anlamış ve bana her ihtimale karşı muavenet etmeğe söz vermiş zevat idi. Bu tıynetle olmyanlar da vardı, onları birer suretle bertaraf ettim; Meselâ menzil müfettişi Avni paşa (ki bilâhara bahriye nazırı, ve vekâleten harbiye nazırı olmuştur.) ben ve arkadaşlarım, bu esaslı noktai nazar üzerinde sarfi mesai ederken İstanbul'dan şu emri aldım:

Nihayet bütün memleketi düşmana teslim eden mütareke

Yıldırım ordular grupu kumandanlığına :

Karargâhı umumî

2729

Düveli itilâfiye ile akdettiğimiz mütareke şeraiti berveçhi zir münderiçtin, Malûmat husulü ile her ordunun kendine aid hususâtı derhal tatbiki lâzımdır. Bu babda lüzum görüldükçe izahat ve talimat verilecektir.

Sadrızam ve başkumandanlık erkânharbiye reisi İzzet

— Bu emre melfuf mütareke şeraiti cümlece malûmdur? Onu ben size tekrar etmeğe lüzum görmüyorum. Bu mütarekenameyi baştan nihayete kadar tedkik ettikten sonra bende hasıl olan kanaat şu idi: Devleti Aliyei Osmaniye bu mütarekename ile kendini bilâkaydû şart düşmanlara teslim etmeğe muvafakat etmiş değil, düşmanların memleketi istilâsı için ona muaveneti de vadetmiştir.

Bu beni çok hazin düşüncelere sevketti. İstedim ki İstanbul hükûmetini biras tenvir edeyim. Buna çalıştığımı zanne ederim, fakat bu zemin üzerinde iki mühim telif zihniyet ve telâkki teşarüz etti. Ben size bunu hikâye etmiyeyim; tercih ederim ki şimdiki kadar kısmen malûm olmuş olan vesaiiki aynen tevdi edeyim; o vesaiik benim bu dakika söyleyeceklerimden çok kuvvetlidir. Bu vesaiiki okuduğunuz zaman göreceksiniz ki ben yapılan mütarekenamenin sakatlığını görüldüm. Bu sakat noktaların tashihine çalışmak lüzumuna kani olarak alâkâdar makamata söyledim; bu mütarekename olduğu gibi tatbik edildiği halde memleketin baştan nihayete kadar işgal ve istilâya maruz olacağı kanaatini dermeyerim ettim; düşmanların her dediğine semine ve at'ânâ demekten tevelliüd edecek neticenin bütün Türkiye müstevlilerin hâkim olmasını intac edeceğine şüphe edilmemek lâzım geldiğini ve bir gün Osmanlı kabinesinin düşmanlar tarafından tayin edileceğini anlattım.

Bunun için hiç de kehanete lüzum yoktu. Kendini zayıf ve âciz gören insanlar, nisbeten kavi ve azimkâr insanlardan merhamet dilendikleri zaman mutlaka kendilerine acındıracaklarına kani olmak için bilmem ne his ve haslette olma-

lırdılar.

Numara 565

Başkumandanlık Erkânharbiye riyaseti celilesine:

Mütareke şeraitini havi emri samile rini aldım. Her ordunun kendine aid hususâtı derhal tatbik etmesi emir buyuruluyor. Tatbikata başlanabilmek için şeraitin pek umumî olan bazı mevadımın istizahına mecburiyet görüyorum. Mevaddı mezkûreyi sırasile arzedeceğim.

1 — Madde 10: Toros tünellerinin mütefikler tarafından işgali maddesinin tazyihî lâzımdır. Toros tünelleri denilen tüneller en son açılan iki tüneldir. İşgal edilecek yalnız bunlar mıdır? İşgalin mahiyeti o kısımdaki hattın işletmesine de samil midir? Yoksa muhafaza tertibatından mı ibaret kalacaktır? Bütün tünelleri bu meyanda mıdır? Toros tünellerini tutacak kuvvayı işgaliyenin mikdarı nedir ve nereden gelecektir? (Arkası var)

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

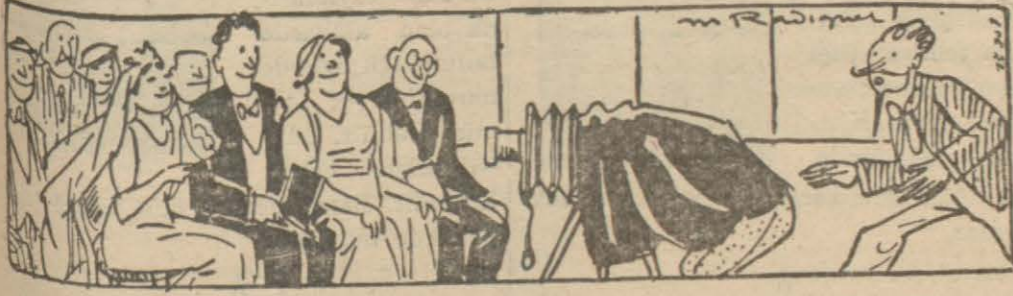
Adanadan 3/11/34

Adanadan 3/11/34

Fotografçı Tekar

Fotografçı Bay Tekar, senelerdenberi aynı atölyede çalışır, fotografçılık ederdi. Bay Tekarın kimsesi yoktu. Yalnız yaşar, atölyesine bitişik odasında tek başına yatıp kalkardı. Bay Tekar, şehirdeki birçok fotografçıları arasında en fazla şöret kazanmış çamydı.

— Onun kadar güzel fotoğraf çeken fotografçı yoktur. Denilirdi. Bu bir hakikatti. Arzu edildiği zaman fotoğraf çektirenleri fotoğrafçı, oldukları gibi göstermeyi bildiği gibi, çirkin insanları fotoğrafta güzel göstermeyi de bildirdi. Bunun için bilhassa çirkin ve yaşlı kadın müşterileri pek çoktu.

— Bay Tekar ben fotoğrafımı çektireceğim amma, fotoğrafta güzel görünebilirmiyim?

Yahud da:
— Bay Tekar, ben yaşlı görünürüm amma, aslında pek yaşlı değilimdir. Yüzüm nedense çabuk buruştu, saçlarım çabuk beyazlaştılar.

Tarzında bir başlangıç yapan müşterilerin arzularını derhal anlar..

— Siz hiç merak etmeyin bayan, fotoğrafinız çok güzel çıkacaktır.

Yahud da:

— Hakınız var bayan, yaşlı görünürsünüz amma, aslında pek yaşlı olmadığınız belli, benim fotoğrafım, tabiatın bu hatasını tashih edecek, sizi memnun olacağınız bir şekilde gösterecektir.

Der ve dediğini de yapardı. Çirkin kadın fotoğrafını aldığı zaman sevinir:
— Meğer ben ne güzelmişim!

Diye kendini beğenirdi. Yaşlı kadının fotoğrafı olduğundan en az on beş yaş küçük çıkardı. Yaşlı kadın bu fotoğrafı alır:

— Bravo Bay Tekar tabiatın hatasını tashih etmişsiniz. Bravo Bay Tekar tabiatın hatasını tashih etmişsiniz. Bravo Bay Tekar tabiatın hatasını tashih etmişsiniz. Bravo Bay Tekar tabiatın hatasını tashih etmişsiniz.

le yüzümdeki buruşukların olmaması çok iyi.

Bay Tekar diğer fotografçılardan bir iki misli fazla paraya fotoğraf çekerdi. Fakat müşterileri onun bu pahacılığından hiç şikâyet etmezler. Bilâkis:

— Az bile alıyor, onun fotoğrafları daha çok paraya değer.

Derlerdi. Bay Tekarın kazancı çok fazla idi. Fakat çok hasisti. Pek az para sarfederdi. Onun paralarını atölyeye bitişik odasında sakladığını söylerlerdi. Bunu hırsızlar da duymuşlardı. Bir hırsız, Bay Tekarın atölyesine girmek ve bitişik odadaki paraları çalmak kararını vermişti.

Bu kararla hemen hergün atölyenin bulunduğu caddede bekliyor, fotografçının dışarı çıktığı anı gözlüyordu. Nihayet istediği oldu. Bay Tekar atölyesinden çıktı. Hırsız da fırsat bu fırsat atölyeye koştu. Kapalı kapıyı maymuncukla açıp içeri girdi. Tam çekmeceleri karıştıracağı sırada bir gelin damad ve davetlileri içeri girdiler. Düğün hatırası olarak fotoğraflarını çıkaracaklardı. Hiçbiri Bay Tekarın o zamana kadar görmemişlerdi. Hırsız:

— Bay Tekar bizim bir fotoğrafımızı çeker misiniz?

Dediler. Hırsız, kurtuluş yolunu onların fotoğraflarını çekmekte buldu. Fo-

Atamın Hatırası

Bizden uzaklaşarak hayattan çekilişin. Kalbire yara açtı başımızdan gidişin. Ey Türkün kurucusu güvendiğin gençliğini. Bil ki nurdan yüzünü kara çıkarmaz senin.

Kurduğun altı okun yolcuları gençliktir. Durmadan, dinlenmeden vatan yükseltecektir. Çünkü Senin sunduğun esere Türk can verir. Önündeki sedleri inan birden devirir.

Vatan uğruna ölmek, canını vermek için Sen de gençlik çağında bu duyguyla yettiğin Türklüğü kurtararak ona istiklâl verdin Sevdığın milletini yalnız bıraktın gittin.

Kimse anlayamadı bu meçhulün sırrını Ölüm seni alıp da bizi bıraktığını. Eller üstünde giden kutlu, aziz nâşını Keşke görmez olaydık Türkün ağlayışını.

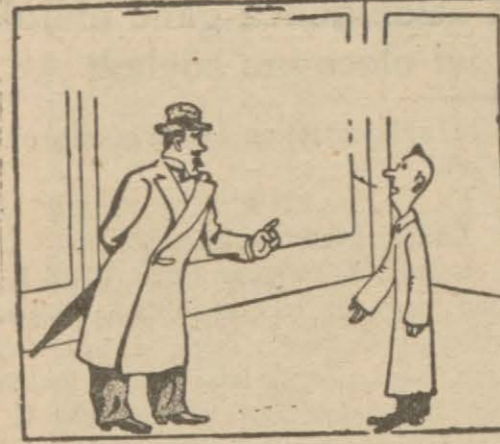
Topun üstünde giden al bayraklı tabutun Sanki bize söyledi ağlamayın sağ olun. Ebedi gidişini haber verdi gurubun. Kaniyan kalbierile and içti genç taburun.

İlelebed elveda Sana Türkün Atası. Bu milletin başbuğu, bu milletin babası. Seni saklayacaktır, bütün bu yurd seması. Her kalbde yaşayacak Atamın hatırası....

İstanbul Erkek Lisesi 807
Necdet Günar

toğraf makinesinin karşısına oturttu. Fotoğraf çekmeyi bilmezdi amma fotografçıların fotoğraf çekerken neler yaptıklarını görmüştü. Fotoğraf makinesinin üzerindeki siyah örtüyü başına çekti. Tam bu esnada Bay Tekar içeri girdi ve hırsızın üzerine atlayıp onu yakaladı. Fotoğrafı çıkartacaklar. Şişmişlerdi. Fakat onlar da işi anlayınca hırsız hep beraber bağlayıp polise teslim ettiler ve Bay Tekar onların resimlerini çekti. Aynı ayrı teşekkür etti ve resimler için para kabul etmedi.

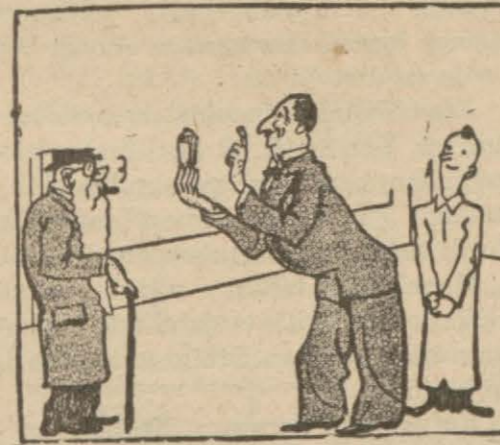
Beceriksiz tezgâhtar

Müşteri — «Sedef diş» marka diş macunu istiyorum.
Tezgâhtar — Bu marka diş macunu kalmamıştır.

Mağaza sahibi — Müşteriyi kaçırдың başka marka verip bu daha iyidir demeliydin, hele bir müşteri gelsin de bak ben ne yapıyorum.

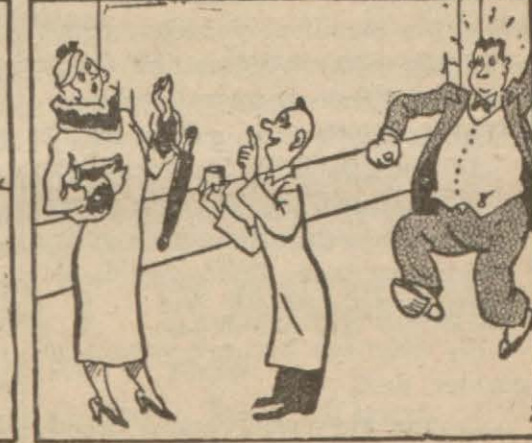
Müşteri — «Yok sakal» marka traş sabunu istiyorum.
Mağaza sahibi — «Yok sakal» marka traş sabununuz yoktur. Fakat, «Çok sakal» marka sabun vardır. Diğerinden kat kat iyidir.

Mağaza sahibi — Gördün mü, işte satıcılık böyle olur, gelen müşteriyi boş çıkartmamak lâzımdır. Sen de dikkat et, bundan böyle müşterilere benim yaptığım gibi yap anladsın mı?
Tezgâhtar — Peki, olur.

Müşteri — Sizde pudra var mı?
Tezgâhtar — Pudra yok bayan, fakat gayet iyi tahta kurusu tozumuz var. Pudra yerine onu kullanınız çok memnun kalacaksınız.

Müşteri — Ne dedin, ne dedin benimle alay mı ediyorsun?
Mağaza sahibi — Eyvah mahvoldum. Ben böyle beceriksiz, akılsız tezgâhtar görmedim.

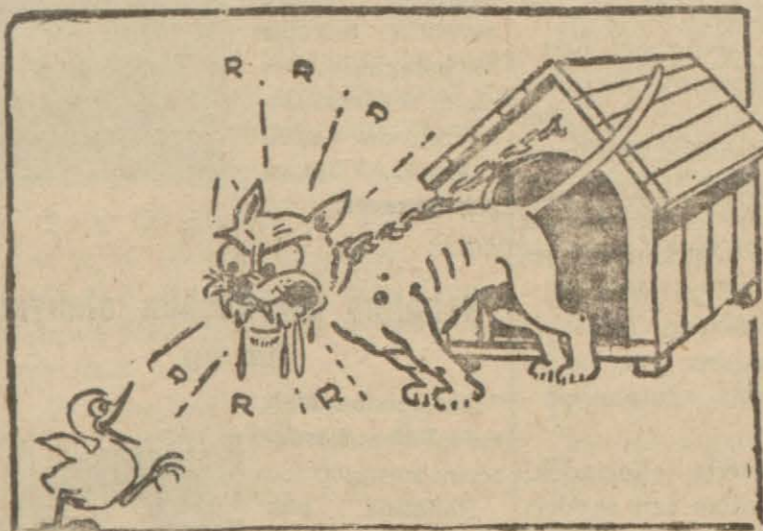
Bilmecelerimizde kazananlar

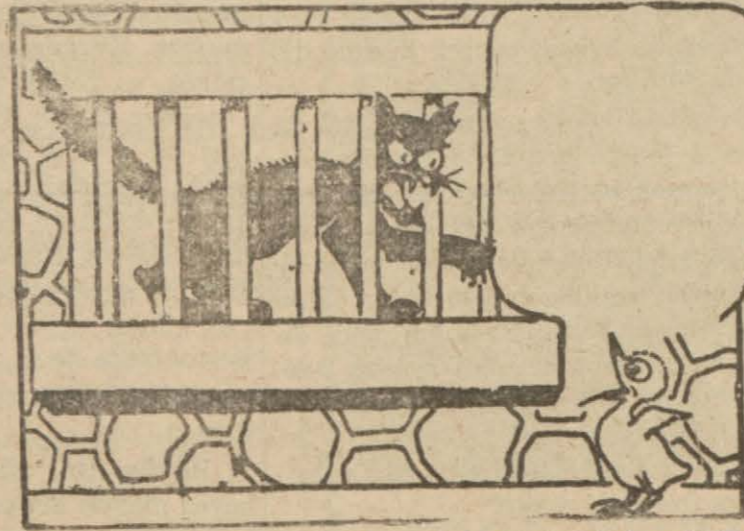
KOL SAATİ
Kahataş Erkek Lise - İstanbul Kız Lisesinden 268 Adnan den 1060 Muzaffer Ateşer Doğanoglu

Dikkat: Bilmecelerimizde kazananların isimleri her hafta Pazartesi günü şkan sayımızda neşrolunur. Bilmeceler ve mükâfatları hakkında dilekleri olan okuyucularımızın bu dileklerini bilmecelerle birlikte göndermeyip ayrı bir zarfa koymaları ve zarfın üzerine «İdare» kelimesini yazmaları lâzımdır. İstanbulda bulunan okuyucularımız da bu tarzdaki dilek mektublarını kendileri matbaaya getirirlerse bilmeceler kutusuna atmamalı, idareye tevdi etmelidirler.

CİVCİVİN CESARETİ

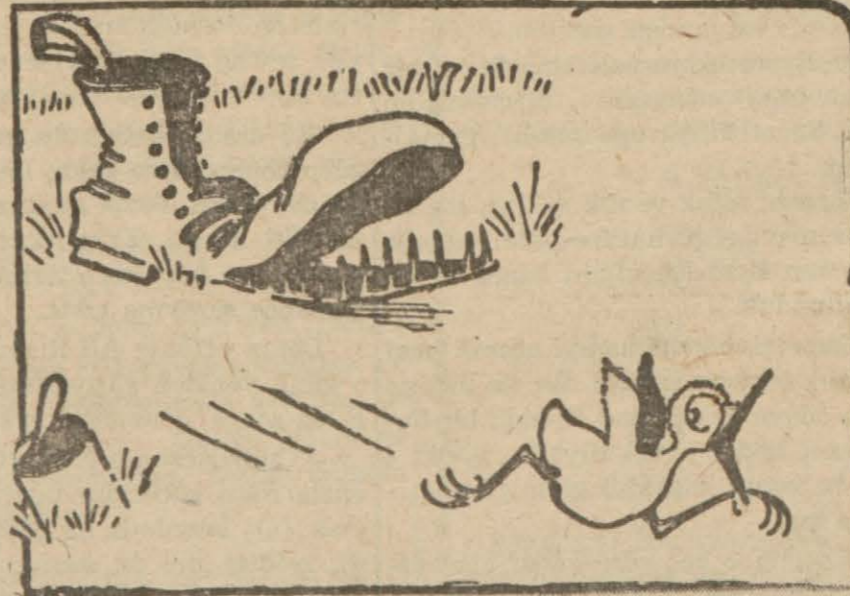
Cıvciv — (Başlı köpeğe bakarak) İşte yırtıcı sert bir köpek, fakat ben korkmadan geçer giderim.

Cıvciv — (Parmaklık arkasındaki kediye bakarak) Bu hain kediden de hiç korkmam.

Cıvciv — İşte, ben hiçbir şeyden korkmuyorum.

Cıvciv — Anneciğim anneciğim, ağzını açmış üzerime geliyor, beni yiyecek.

Yeni Bilmecemiz

Rüzgâr bu adamın şapkasını almış götürmüştü. Adam; şimdi şapkasını bulamıyor. Siz arayın bulun. Bulursanız bulduğunuz yere bir işaret koyun ve resni kesip bize gönderin. Bir kişi «Son Posta» ya bir aylık abone kaydedilecektir. İki kişiye birer masa saati ve yüz kişiye de ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler verilecektir. Bilmecelere cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmeceler cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmeceler» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazmalısınız.

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 139

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Anam kır ata binmenin ikbal ve itilâya delâlet ettiğine inandığı için mahza onu memnun etmek üzere rüyamdan bahsettim. İkbal ve saadete delâlet ettiğini anlattı. Bir ay sonra mutasarrıflıktan azl olunca gene merak etmememi ve sonumun iyi olacağını söyledi

Amca ve teyzemin oğlu merhum Fuad (esbak Adana mektubcusu) beyaz bir katır üstünde arkamdan geliyordu. Anam, kır ata binmenin ikbal ve itilâya delâlet ettiğine inandığı için, mahza onu memnun etmek maksadile rüyamdan bahsettim.

— Fuad, neye binerse binsin, dedi, ehemmiyeti yok. Senin ikbal ve saadetin ona da aiddir.

Bir ay kadar sonra, mutasarrıflıktan azlolum. Anama:

— Senin beyaz atın delâlet ettiği ikbal başıma kondu, dedim.

— Ne oldu

— Azledildim!

— Merak etme, sonu iyidir!

Kadıncağız adeta, bu vaziyetten can sıkılmamış gibi bir tavır almıştı.

Fuad, o sırada, Niğde muhasebe kalemi başkâtibi idi. Çocukluğundanberi ata meraklı olduğumu bildiği için, birkaç ay önce yazdığı bir mektubda, güzel bir Arab atı yetiştirdiğinden bahsederek arzu edersem göndereceğini söylüyordu. Dedeâğaçta ata lüzum olmadığından istememişim.

Musul valiliğine tayin olduğum gün Fuadın muhasebe başkâtibliğinden Arabusun kazası malmüdürlüğüne nakledildiğini, Konya valisi Ferid Beyin (Arnavud Ferid paşa) mahza ma-beyn memurlarından birinin hatırını hoş etmek için Fuadı Arabusuna gönderdiğini, o memura yazdığı cevabı mektubunu görerek öğrendim. Canım sıkıldı. Kendisine şu telgrafi çektim:

«Valilik ile Musula gidiyorum. On beş gün sonra Mersine varacak olan Fransız vapuruna gel. Yazdığın at oraya götürülmeğe değerse onu da getir.»

Muayyen günde Fuad geldi. Atı methetti ve:

— Bir mavnaya koyarak vapura getirecekler, dedi.

Az sonra, at, vincle vapura alındı. Hakikaten çok güzel ve genç olan bu hayvanın, yazık mavnaya konarken düşürmüşler, arka ayaklarından birini basamadığını gördük. İskenderunda muayene ettirdik. Bacak kemiği çatlamış. Maalesef orada bırakmağa mecbur olduk. Bu at, beyaz değil, öveyik kır denilen renkte idi.

Halebden Musula kadar gitmek için Fuad ile kendime at aramağa başladık. Nihayet halis Arab olmamakla beraber bembeyaz, sevimli bir at bulduk, aldık. Bir at da kendisine almasını Fuada teklif ettim.

— Ben, kervan içinde iyi bir katır buldum, dedi. Ona bineceğim. Böyle uzun yollar için katır daha iyidir.

Fuadın seçtiği katır koyu kestane renginde idi. Benim atın beyaz olması rüyadaki kır atı hatırlamama kifayet etmedi. Maahaza Dedeâğaç rüyasını ben de, annem de unutmuş idik.

On altı gün sonra, Musul şehri kenarında son karşılayıcılarla buluştuk. Sur haricindeki şehir kısmına girdik.

Yarıısı kışla ve askerî dairele ile, yarıısı da hükümet konağı olan büyük bina ile bunların yanındaki «arazi seniye» dairesine yaklaşınca onları tanıdığımız oldu.

Hele kır bir at üstünde bulunuşum, Dedeâğaçta gördüğüm rüyayı gözü-mün önünde teecessüm ettirdi.

Arkama döndüm: Fuad, beyaz bir katır üstünde beni takib ediyordu!

Hayretle atımı durdurdum. On altı gündür bindiği duru katırın ne olduğunu, bu beyaz katıra nerede, ne sebeble bindiğini heyecanla sordum.

— Son istikbal yerinde, cevabını verdi. İki at birbirle tepişirken, birinin çiftesi, katırının bacağına rast gelmiş. Hayvan, binilemeyecek derecede topallıyordu. Tanımadığım bir zat beni bu katıra bindirdi!

Şu suretle Dedeâğaçta gördüğüm

rüya, aylarca sonra, aynen çıkmış oluyordu!

★

İkinci rüyama gelince:

İstanbulda bulunan Şeyh Esad Efendi namında bir zat, Musula teb'id edilmişti. O zaman ben de Musulda idim. Mumaileyh, İstanbulda maliye memurlarından olan akrabamdan Emin beyin pek ziyade iltizam ile yazılmış bir tavsiyesini getirmişti.

Emin Bey akrabamdan olmasa bile, he suretle hürmete lâyık bir ihtiyar olduğundan, Şeyh Esad Efendiye, menfilüğün mucib olabileceği tehlikeye rağmen her suretle himaye etmeği ben vazife saydım.

Esad Efendi, Musulda ijkamete memur idi. Kendisi Erbil ahalisinden olduğundan, orada evi ve akrabası bulunduğuna için Erbile gitmesi mümkün olursa sefaletten kurtulacağını söyledi.

Musul adını bütün vilâyete şâmil telâkki ederek vilâyet dahilinde bir kazanın merkezi olan Erbile gitmesine izin verdim.

Bir sene kadar sonra, Kerküke giderken yol üzerinde bulunan Erbilde iki gün kaldım.

Erbil âlinleri, şeyhleri arasında Esad efendi de hükümet konağına gelecek beni ziyaret etti.

Başkalarının ziyaretini iade edip de mahza menfi olduğu için Esad efendinin evine gitmemenin yakışksız olduğunu düşündüm; kimsenin ziyaretinde bulunmadım. Hattâ vilâyetteki biricik hey'et müderrisi Hoca Bekir efendinin bile...

Erbilden hareket edeceğimiz güne telâkküm eden gece rüyamda merhum babamı gördüm. Babam, kavunıçi renginde çuha kaplı kürkünü giymişti. Uyandım. Gün doğmasına daha bir buçuk saat vardı. Ağustos ayında olduğumuz için serinlikte gitmek maksadile arkadaşlarımı da uyandırdım.

O tarihten on sekiz yıl önce ve kış mevsiminde ilk defa Niğdeden Konyaya giderken, babam bineceğim tatar arabasının her tarafını kalın keçeler ile kapattırılmıştı. Belki lâzım olur diye de arabaya bu kürkü koydurmuştu. Onu hiç giymemişim. Nasılsa üstüne sigara düşürerek göğsünde bir kuş gözü kadar bir yanık yapmışım.

Rüyada babamı görünce yanık hatırına geldi. Dikkat ederek kürkte deliği de gördüm.

Uykudan uyanır uyanmaz, hattâ da ha yatak içinde iken Esad Efendiye ziyaret etmek hatırıma geldi. Halbuki onu ziyaret etmemek için hiç kimseye gitmemişim. Dakikalar geçtikçe bu ziyaret sabit ve muannid bir fikir halini aldı. Nihayet hareket zamanı geldi. Atıma bindikten sonra mukavemet etmediğim bir saik bana, Erbil jandarma kumandanına şu sözü söyledi:

— Şeyh Esad Efendinin evi yolunuzun üzerinde midir?

— Asıl yol üzerinde değil. Fakat oradan da gidilir. Nihayet birkaç dakika farkedir.

— Öyle ise oradan geçelim.

Bu ziyaretin, jurnalcılar için iyi bir mevzu teşkil edeceğini düşünmedim değil. Fakat ihtiyarına sahib olamamışım.

Güneşin soluk ve ılık ışıkları hiç bu lutsuz mavi göğü hafifce yaldızlamağa başlarken Esad Efendinin kapısı önünde bulunduk.

Hizmetçi, hemen kapıyı açarak beni selâmlık odasına çıkardı. Bir iki dakika sonra odaya gelen Esad Efendi, bir buçuk saat kadar evvel rüyada gördüğüm babamın kürkünü giymiş bulunmam mı?

Gözlerim, o kuş gözü kadar olan yanık deliğine takılıp kaldılar. Ne yapacağımı, ne söyleyeceğimi şaşırardım.

(Arkası var)

"O,"na aid hatıralar

(Baştarafı 7 nci sayfa)

süvarisini aradım. Kadıköyündeki mütevazî evinde, şimdi Denizbank klavuzluk dairesi reisliğini yapan emekli deniz yarbayı Ali Rıza ile görüştüm.

Muhitinde çok sevilen, ve bir çok denizcilerimizin ağabeyi sayılan Bay Ali Rızadan, o günkü intibalarımı soruyorum. Denizin engin fırtınalarını yemiş, ve yıllardır ufukları gözleye gözleye, bazan munis, bazan kükreyen fakat hep oynak denizi seyrede ede mavi rengi çelikleşmiş gözlerinde şimdi derin bir elemin izleri var. Gayet ağır ve içinden ağlayan bir sesle anlatıyor:

— Aradan 11 sene geçmiş olmasına rağmen, bugünkü gibi aklımda.. Ata-türkü, İstanbula getirecektim. Ertuğrul İzmit açıklarında demirlemişti. Gemi de en küçüğünden en büyüğüne kadar hepimizde bir heyecan.. Fevkalâde günlere mahsus bir hal var.. Hava sanki elektrikleşmiş gibi.. çünkü Büyüğümüzü bekliyoruz.. Kalblerimiz beklemek hasretine artık dayanamayacaklar gibi yerlerinden kopacak, fırlayacak gibi çarpıyor. Herkeste bir telâş.. nöbet bekliyen nefesler bile vazifelerinin ehemmiyetine rağmen pek görünür bir helecen ile çarpınıyorlar.. Ertuğrul bir gelin gibi süslü.. Çünkü Büyüğü bekliyor. Ona kavuşacak.. Günlere derin bir Salı günü; ve tarih bir temmuz 1928.. Saat tam on buçukta Atatürk İzmite vardı. Motörle Ertuğrula geçti.

Çelik bir yay gibi motörden, Ertuğrulun merdivenine tırmandı. En terribeli bir denizci gibi vakur adımlarla güverteye çıktı. Kendisini karşıladık, ve tazimlerini arzettik.

Ulu Önder Ertuğrulun tertibatını iyi biliyordu. Onun için,

— Kış taraftaki köşke çıkalım, buyurdular.. Kendilerini oraya götürdüm, kahvelerini içtiler..

Yanlarında şimdiki Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, Orgeneral Fahreddin Altay, o zamanki başkâtib Bey Tevfik, Seryaver Bay Resuhi, bir de Bay İbrahim Tali vardı.. Daha bir çok sayırlar da kendilerine refakat ediyorlardı. Saat on birde huzurlarına çıkarak hareket etmemizi iztizan ettim.

— Kalkalım, buyurdular..

Donanma Ertuğrulun sancağında ve iskelesinde mevki alarak, yat orta yerde olmak üzere, Yelken fenerine kadar geldik. Burada Ertuğrul donanmayı bırakarak yol verdi. Büyükadaya gelindiği zaman, Adadan İstanbula kadar olan sahada dizilmiş bulunan küçük büyük vapurların, ne bileyim her türlü deniz vasıtalarının etrafından geçtik. Oradan Moda koyuna vardık. Burayı da dolandıktan sonra yatın istikametini Sarayburnuna doğru çevirdim. Oradan da dönerek Şemşipaşa, Üsküdar önünden, Kuzguncuk, Beylerbeyi, Çengelköy ve Kuleli mektebinin önünden Ortaköye saptık. Ortaköyden de gayet ağır bir seyirle Dolmabahçe sarayının önüne demirledik. Denizi kümeleyen, karayı dolduran halkın sevincini nasıl tarif edeyim. Kaptan köşkünden hem geminin seyrini takib ediyor, ve o büyük günün içinde yaşayan âciz bir ferid sıfatile de duyduğum sevinç ve gururdan, göz yaşlarımı tutamıyorum..

Büyük Ata, güvertede ellerindeki beyaz mendil ile, canından aziz saydığı halkına selâmlarını, iştiaklarını yolluyor, ve hayalini uzaktan olsun görmek isteyen İstanbulluların bu kalblerinin en derinliklerinden kopan en büyük sevinç tezahürlerine yolunmaksızın hep mukabele ediyordu..

Bu arada, Ertuğrulu geriden takib eden donanma da geldi, Beşiktaş önünde demirledi. Artık saraya çıkılacak.. Nil Muşu Ertuğrulun bordasına yanaştı, ve Atatürk o tarihl günde Dolmabahçe sarayına çıktı..

Deniz yarbayı Ali Rıza sustu, sanki o günü yeniden yaşıyormuş gibi idi. Biraz sonra, gene aynı vakarlı eda ile:

— Cumartesi günü de, (O) nu Yavuzla millî kabemize uğurladık.. Demek, (O) İstanbula ilk gelişinde İzmitten geldiği gibi de, son ve ebedî seferinde de gene İzmitten geçecekmiş... dedi.

İbrahim Hoyi

Fotoğraf tahlilleri

Daha sokulgan olması lâzım gelen bir tip

Eskişehirden Hasan, karakterini soruyor:

Birdenbire sokulmaz ve kendisini sevdiremez. Arkadaşlığı artıkça telkin ettiği hisler müsbet mukabele görür. Kendisini alâkadar eden hâdiselere karşı pek yumuşak davranmaz.

Hatırşinas bir tip

Bursadan A. Cevdet, karakterini soruyor:

Ağır başlı ve hatırşınastır. Derli ve toplu hareketleri vardır. Mücadele ve münakaşaya pek yanaşmaz. İntizamı ve temizliği sever. Enerjili vaziyetlerde pek bulunmaz.

Daha derli toplu olması lâzım gelen bir tip

Savurda M. Kemal, karakterini soruyor:

Sert muameleye, tahakküme pek gelemmez, ya mukabele eder veya büsbütün şaşır. İntizam kayıtlarına pek yorulmak istemez. Bir iş üzerinde uzun boylu kalmaktan sıkılır.

İyi bir öğretmen olabilen bir tip

Konyadan G. İmer, hangi meslekte muvaffak olacağını soruyor:

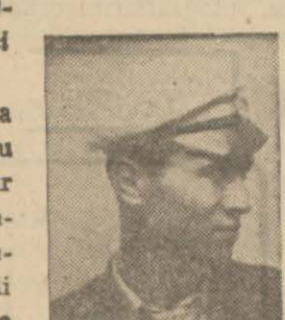
İntizam kayıtlarına olan dikkati ve dürüstlüğe temayülü sebeblerile iyi bir öğretmen olabilir.

Çevik ve sokulgan bir tip

Akhisardan Hüseyin, karakterini soruyor:

Eline ayağına çabuktur. Sporlu sevebilir. Sokulur ve kolaylıkla kendisini sevdirebilir. Daha ziyade neşeli davranır. Alayı ve şakayı sever.

Rahatına pek düşkün olmanın bir tip

Antalyadan, Mehmed Yalçın karakterini soruyor:

Rahatına pek düşkün değildir. Çalışmaktan, zorluklara katılmaktan çekinmez. Çalıştığı işde itiraz hakları kullanmaz. Boğazını sever.

Değişikliği seven bir tip

İzmitten Hüseyin Birsan, karakterini soruyor:

Zeki ve çevik tavırlarile kolaylıkla dikkati çeker. İyi ve temiz giyinmek ve intizam kayıtlarile alâkadar olmak ister. Bir iş üzerinde uzun boylu kalmaktan sıkılır, değişikliği sever.

Lâubalilikten hoşlanmayan bir tip

Maraştan Eşref, karakterini soruyor:

Ciddî tavır ve hareketlerle ve intizam kayıtlarına olan alâkasile bulunduğu işlerde muvaffakiyet temin edebilir. Lâubaliliklere çabuk kızabilir. Bazan aceleci olur, asabi hareketlerde bulunur.

Zeki ve düşünceli bir tip

Lüleburgazdan M. Turhan, karakterini soruyor:

Zeki ve düşüncelidir. Havaî meyuzularla uğraşmaz. fiil ve hareketlerinde zabıt ve rabıt vardır. Bu hallerle etrafının takdir ve teveccühlerini kolaylıkla topluyabilir.

Temiz ve muntazam giyinmesini bilen bir tip

Beyoğlu, Afrika hanında bir cıvırcı, karakterini soruyor:

İntizam kayıtlarile alâkadar olur ve iyi giyinmesini bilir. Başkalarını pek kolaylıkla beğenmez. Sevgi heyecanlarına lâkayid kalmak istemez.

İşini seven bir tip

Meydanekbezen Azmi, muvaffak olup olamayacağını soruyor:

İşinden memnun ve kısmen de mağrurdur, bu takdirde muvaffak olmuş sayılabilir.

İyi bir asker olabilir

İzmirden Kemal Tarık, hangi meslekte muvaffak olacağını soruyor:

Enerjisi itibarile iyi asker olabilir.

Mücadele ve münakaşadan hazzeden bir tip

Ankaradan Veli Erbak karakterini soruyor:

Eline ayağına çabuk hareketleri vardır. Mücadele ve münakaşadan çekinmez. Menfaatlerini kollar, itiraz ve tenkid yapar. Huyuna gidemedikçe geçim hususunda müşkülpeşend davranabilir.

Son Posta Fotoğraf tahlili kuponu

İsim . . . . .
Adres . . . . .

DIKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Fransada grevler yüzünden siyasî bir buhran başgösterdi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ei ameleleri dağıtmak için sıkı tedbirler almıştır. Maahaza, bir çok yerlerde bu tedbirlerin faydasız kaldığı görülmektedir.

Sokaklarda, işçiler tarafından nümayiş ve mitinglerin tertibi kat'i surette yasak edilmiştir. Muhafız hareketinde bulunanlar şiddetle cezalandırılacaktır.

Amele silâh altına alınıyor

Muayyen bir müddet zarfında işlerine avdet etmeyen ve fabrikaları işgalleri altında tutmağa devam eden ameleler, silâh altına alınacaktır.

Sosyalistler kabinenin istifasını istediler

Paris 25 (Hususî) — Haftalık iş saatinin artırılması, sosyalist partisinde de büyük bir memnuniyetsizlik uyandırmıştır.

Hükümetin mer'iyete koyduğu bu yeni kararnameyi protesto etmek üzere harekete geçen sosyalist partisi grubu, bugün bir toplantı yaparak Daladye kabinesinin istifasını istemiştir.

Diğer taraftan cümhuriyetçi partisi grubu da hükümetin tanzim ettiği yeni kararnameyi tasvib eylemiş ve komünist tahrikçilerinin tertib ettikleri bu grevlerin önüne geçmek için, daha sıkı ve daha azımkâr bir hattı hareket itihaz edilmesini istemiştir.

Nümayiş yapılmadı

Paris 25 (A.A.) — Hükümetçe itihaz edilen mali tedbirleri protesto etmek üzere Paris muntakası sendikalar birliği ve umumî iş konfederasyonu tarafından yapılması kararlaştırılan muazzam nümayiş hükümetin bir emrile menedilmiştir.

Sendika meclisleri toplanarak bu mümanaati protesto eden bir taktir kabul edeceklerdir.

Diğer cihetten kararnameleri protesto etmek üzere bir çok yerlerde grevler ilân edilmekte ve sabotajlar yapılmaktadır. Anzin fabrikalarında amele işlerini bırakmıştır. Anzin muntakasında 1200 şimendifer amele işi eşya nakliyatını tamamen durdurmuştur. Paris civarında bir kaç otomobil ve tayyare fabrikasında grev ilân edilmiştir.

Arbedeler

Paris 25 (A.A.) — Yeni seyyar muhafız kıt'aları ile takviye edilmiş olan polis kuvvetleri bu sabah Renault otomobil fabrikalarının tahliyesini tımarlamışlardır. Polis memurları göz yaşartıcı gazler kullanmak mecburiyetinde kalmışlardır.

İşçiler polisin hareketini geciktirmek maksadıyla barikadlardan birini ateşlemişlerse de yangın derhal söndürülmüştür. Grevçiler tarafından yaralanan seyyar muhafız ve polis memurlarının adedi bu sabah yirmi kadardır. Tahliye ameliyesi esnasında beş yüz kişi tevkif edilmiştir.

80 kişi yaralandı

Paris 25 (A.A.) — Matin gazetesi, Renault fabrikalarının tahliyesi esnasında yaralanan inzibat memurlarının adedini 80 olarak tahmin etmektedir. Tahliye işine 3,500 kişi iştirak etmiştir.

Paris 25 (A.A.) — Şimalî Fransadaki Anzin maden havzası komitesi umumî grev ilân etmiştir.

Daladyenin tedbirleri

Paris 25 (A.A.) — Dahiliye Bakanlığını da vekâleten görmekte olan ve bu suretle inzibat kuvvetleri doğru dan doğruya emrinde bulunan B. Daladye, ihtilâlcî hareketlere karşı şiddetle karşı koymağa azmetmiş bulunmaktadır.

Kendisi dün akşam Paris merkez kumandanı ve Paris ve civarı kumandanı ile görüşmüştür. Bu mülâkatlar, i-cabında askerî kuvvetlerin de müdahalede bulunacakları kanaatini vermektedir.

Komünist propagandası

Paris 25 (A.A.) — Petit Journal gazetesi, Pariste ve şimalî Fransadaki grevler hakkında yazdığı bir makalede, bu hareketin komünist propagandasından doğduğunu, komünistlerin sendikal birlik ve genel iş konfederasyonu idare komiteleri üzerinde bir taz-

yık ıera ve bunları mümkün olduğu kadar çabuk umumî grev ilânına mecbur etmek istediklerini bildiriyor.

Bu gazeteye göre, komünistler her ne pahasına olursa olsun Fransız - Alman deklarasyonu yapılmadan evvel hükümetin düşmesini istemektedirler. Demiryolu ameleleri sendikal meclisi dün gündüz servisleri için umumî grev karar vermiştir. Bu karara iş konfederasyonu taafından kat'î mahiyet verilecektir.

Gazete, 1919 danberi bu kadar mühim grevler kaydedilmediğini bildiriyor.

Taarruzlar

Matin gazetesi, grevçilerin bir polis kamyonu çevirdiklerini ve Havas ajansı da diğer bir kamyonun tekerleklerinin tahrib edildiğini bildiriyorlar. Hâdiseler esnasında iki sivil ve bir jandarma küçük zabtı yaralanmıştır. Geceye doğru, Valancienne valî muavini, Denain komünist belediye reisi ve maden amele sendikasının mümesilleri arasındaki görüşmeden sonra vaziyet biraz durulmuştur. Denain'den seyyar müfrezeler çekilmiş ve bundan sonra grevçiler işgal ettikleri fabrikaları boşaltmışlardır.

Tahliye edilen fabrikalar

Paris 25 (A.A.) — Bu sabah Pariste bütün fabrikalar tahliye edilmiş bulunuyordu. Şimalde bu sabah on alt müessese boşaltılmıştır.

Fethi Okyar Londradan Ankaraya dönüyor

Ebedî Şefin ululünü müteakib kısa bir müddet Ankarada kaldıktan sonra, ayın 13 ünde vazifesi başına dönmüş olan Londra büyük elçimiz Fethi Okyar, kânun-üvvelin ilk haftasında tekrar şehrimize dönmüş bulunacaktır.

Fethi Okyarın, şehrimizde kalmaksızın doğru Ankaraya gitmesi çok muhtemeldir. Büyük elçimizin Londradan ayrılışını kat'î telâkki eden İngiliz siyasî mahfelleri, bu ayrılıştan dolayı teessürlerini gizlememektedirler.

Malûm olduğu üzere Fethi Okyarın Ankarada mühim bir vazife deruhde edeceği yazılmış, maamafih bu haberi teyid eden neşriyat görülmemiştir.

Ribentrop pazartesi günü Parise gidiyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Hariciye Nazırı fon Ribentrop, pazartesi günü Parise hareket edecektir.

Fon Ribentrop, salı günü Parise varmış bulunacak ve ağılebi ihtimal imza merasimi aynı günde yapılacaktır.

Cümhuriyet partisi muhalif

Paris 25 (Hususî) — Cümhuriyetçi partisinin parlamento grubu, önümüzdeki hafta imzalanacak olan Fransız - Alman deklarasyonunu mevsimsiz saymaktadır.

Grupun toplantısında, bu münasebetle Daladye kabinesinin siyaseti şiddetle tenkid edilmiştir.

Amerikanın her tarafında tipi halinde kar yağdı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

linde kar yağmıştır. Bazı yerlerde kar tabakası bir buçuk metre yükselmiştir.

Nevyork sokaklarındaki karı temizlemek için 40 bin amele seferber edilmiştir.

Amerikanın şimal sahillerinde hüküm süren şiddetli fırtına da hayli tahribat yapmıştır.

Belçikanın müdafaası için

Brüksel 25 (A.A.) — Meclis millî müdafa komisyonu, millî müdafaanın inkişafı için olan askerî bütçeyi ittifakla kabul etmiştir.

Papa tekrar hastalandı

Vatikan 25 (A.A.) — Papanın sıhhi vaziyeti yeniden endişe verici bir mahiyet almıştır.

Türk - Yunan dostluğu

General Metaksasın Selânik gazetecilerine beyanâtı

Atina 25 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Başvekil B. Metaksas, Selânik gazetecilerinin suallerine şu cevabı vermiştir: Seyahatimin hazin mevzuunu teşkil eden ve bütün Elen milletinin iştirak ettiği acı haricinde, Türkiyenin dirijanlarını ve ezümle yeni Cümhur Başkanı İsmet İnönünü görmek fırsatını buldum. İki devlet münasebetlerinin mükemmel olduğunu ve sıkı ve sarsılmaz bir surette birleşmiş olan iki milletin tarihi yollarında birlikte yürümekte olduklarını teyid ve tevsik edebilirim.

Atina 25 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Başvekil B. Metaksas bu sabah, A - tatürkün cenaze merasiminde bulunan heyet azası ile birlikte Atinaya dönmüştür. Her türlü istikbal merasiminden sakınılması hakkındaki kat'î emre rağmen, halk, Başvekil karşı bütün güzergâhta merbutiyet ve minnettarlık hisleriyle karşılamıştır. Selânik ve Atinadaki karşılama bilhassa hararetili olmuştur.

Kral Karol - Hitler mülâkatı Belgradda ehemmiyetle karşılandı

Belgrad 25 (A.A.) — Gazeteler dün Romanya hükümdarı ile Alman devlet reisi arasındaki mülâkata büyük bir ehemmiyet atfetmektedirler.

Diğer cihetten gazeteler pek yakında Pariste imza edilecek olan Fransız - Alman itilâfına dair Paristen gelen haberleri neşretmektedirler. Matbuat bilhassa Paris gazetelerinin büyük bir kısmı tarafından bu münasebetle izhar edilen memnuniyeti ehemmiyetle kaydetmektedirler.

Bulgaristanın haricî siyaseti

Sofya 25 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Bugün Sofyada bulunan bütün meb'usların iştirak ettiği bir toplantıda başvekil Köseivanof, Bulgar dış politikasının ana hatları hakkında izahat vererek demiştir ki:

Bu politika, Bulgaristanın Avrupa ve Balkan barışına olan kat'î ve halisane merbutiyetine, Yugoslavya ve Türkiye ile olan ebedî dostluk paktlarına ve Romanya Yunanistan ile bu memleketlerle mülâkat olan meselelerin hürmet, samimî karşılıklı itimad, hüsnü niyet ve hakkaniyet havası içinde hallini tazammun eden fillî teşriki mesai ve tam anlaşmaya dayanmaktadır.

Bütün meb'uslar, hizib farkı olmaksızın, söz aralık memnuniyetlerini ve hükümetin dış politikasına itimadlarını bildirmişlerdir.

Belçika Kralının Holanda seyahati

Belçika Kralı Leopold, 1934 te tahta çıktığındanberi ilk defa olarak Holanda Kraliçesini resmen ziyaret etmiştir.

Bu ziyarete bütün İskandinavya ülkelerinin de iştirakleri temin olunması düşünülen ticarî anlaşmalar meseleleri, Almanya civarında Belçika ve Holanda hududlarının müsterek surette müdafa edilmesi keyfiyeti, Alman Yahudilerinin muvakkaten Belçika ve Holandada yerleştirilmesi hususu, İspanyada dövüşün, her iki tarafa da mütareke yapılmasını teklif şartları görüşüledektir.

Meşhur Alman tarihçisi öldü

Berlin 25 (A.A.) — Meşhur Alman tarihçisi profesör Erich Marcks, bugün 77 yaşında ölmüştür.

Leh - Çek askerleri hududda çarpıştılar

Eski Çek topraklarında Leh askerlerini karşılamak üzere yapılan hazırlıklar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

iyeye tesbit edildiğini bildirmiş ve Münih anlaşması mucibince, İtalyanere de dâhil olmak üzere bu hududların beynelmilel garanti altına alınmasını istemiştir.

Romada yapılan teşebbüs

Roma 25 (A.A.) — Çek maslahatgüzarı B. Brauner, dün B. Ciano ile mühim bir mülâkatta bulunmuştur. Zan-

nedildiğine göre, maslahatgüzar Münih konferansında tesbit edildiği ve hile yeni Çek hududlarının garanti edilmesini İtalyan hükümetinden istemiştir.

Yeni bir şehir işgal edildi

Varşova 25 (A.A.) — Leh kıtaatı bu sabah, Leh - Çek anlaşması ile tamamen Polonyaya verilmiş olan Ezaca şehrinin işgal etmişlerdir.

Bulgarlar komşularından toprak istiyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Polis, tezahüratçıları dağıtmıştır.

Bulgar nazırının sözleri

Sofya 25 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Bu sabah Sofya sokaklarında vukubulan bazı nümayişler hakkında kendisine sorulan suallere cevap veren Dahiliye Nazırı B. Nedef, demiştir ki:

• Bazı kimselerin hiçbir kimsenin

menfaatine hizmet etmeyecek olan tezahürata hazırlandıkları hakkında malûmat aldım. Halkı sükunu muhafazaya ve bu tezahürlere iştirak etmemeye davet ederim. Bundan başka, bazı müfrit unsurlar bu tezahürattan kendi gayeleri için istifade etmek istiyorlar. Polise halkın toplanmasına mâni olmasını ve alınan tedbirlere itaat etmeyenlere karşı şiddetle hareket edilmesi için emir verilmiştir.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi : 262

Zirai ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Aded	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Çiçeklerin Dili

İngilizceden çeviren: Neygir.

Avukat Selby Londranın tanınmış bir polis hafiyesi olan arkadaşına:

— Trent diyordu, kuzum şu muamma-yı göz de beni meraklan kurtar. Kaç gün-dür gözümü uyku girmedi desem yalan olmaz.

Bilmem duydun mu, bundan on beş gün önce Sir Landell adında zengin bir adam öldü. Ortağınla ben bu adamın vekiliydik. Hattâ ortağım onunla can çiger arkadaşta da. Çocukken bir mektebde okumuşlar, hukuku beraber bitirmişler. Huyları da birbirine çok benzer. İkisi de aynı kitaplardan hoşlanır, ikisi de lâtinceye, avâ ve çiçeğe meraklı. Sir Landell sayılı zenginlerdendi. Mektebi bitirdikten sonra babadan kalma malikânesine çekilmiş, bütün sevdasını bahçesine vermiş... Görsen ne bahçe... İngilizlerin çok yerinden onun fidanlıklarını, korusunu görmeye gelirler. Landelli tanımıyorsun ama herhalde bahçesinden bahsedildiğini duymuşsundur.

Bu adam evlendiği vakit ellisini geçmişti. Ben o vakitler ortağınla daha yeni tanışmıştım. O vasıta ile düğününde bulundum. Kadın bir bahriye zabitanın kızınıymış. Landell'den yirmi yaş küçük görünüyordu. Güzeldi de... Sir Landell onu bir suvarede görüp beğenmiş, çok severek aldı. Kadın da ona karşı müşfik davranıyordu. Evlenme mukavelesini ortağınla biz yaptık. Sir Landell çocuğu olmadığı takdirde bütün servetini karısına bırakmayı taahhüd etti. Halbuki evlenmeden evvel yaptığı vasiyetnamede varını çoğunu biricik varisi olan genç yeğenine bırakmıştı. Bu defa onun adının bile geçmemesine ortağım da, ben de adetâ üzüldük. Çünkü Landell'in yeğeni kıymetli bir doktordur. Yeni bir keşfe çalışıyor. Paraya da çok muhtaç...

Ne ise düğün olup bitti. Ortağım ilk zamanlar eskisi gibi gene iki günde bir Landell'i görmeye gidiyor, bahçesinde birlikte uğraştıkları oluyordu. Fakat git-gide oradan ayağını çekmeye başladı. Sir Landell'in karısı görüldüğü gibi çıkmıştı.

Kocasına karşı şefkat göstermek şöyle dursun, onu kısıvrak avucunun içine

almış, istediği gibi oynatıyordu. İşin fenası, adamcağız her kılıbık koca gibi seve seve bu hale girmemişti. Gürültüden yıldırdığı için ses çıkarmıyor, fakat içinde de karısına lânet ediyordu. Ortağım oraya her gidişte derdli olurdu. Sir Landell ağzını açıp ta bir şey söylemiyormuş ama bedbaht olduğu her halinden belli imiş. Zaten derd yanmak istese de ne haddine... Kadın bir dakika peşlerinden ayrılmıyormuş ki... İki arkadaş nereye gitse, ne yapsa o da beraber... Adamcağız ortağın o kadar sevdiği halde son zamanlarda çağırılmaz olmuştu. O da onu müşkül bir vaziyete sokmamak için pek seyrek gidip geliyordu.

Bundan bir ay evvel bir gün yazıhaneye, ortağının namına bir mektub geldi. O, on gündür hasta yattığı için gelen mektubların hepsile ben meşgul oluyordum. Açtım, Sir Landell'in karısından. Kocasının çok hasta olduğunu ve acele bir iş için ortağın görmek istediğini yazıyordu.

Onun yerine ben gittim. Sir Landell çok hasta idi, bana ehemmiyetsiz bir iş mektubu yazdı. Mektub yazılırken karısı hasta bakıcıyı odadan çıkarttı, fakat kendisi bir dakika bile bizi yalnız bırakmadı. Şaşmadım, çünkü âdeti olduğunu biliyordum. Landell, mektub bitince, başka bir isteği olmadığını söyledi. Ben de kalkıp geldim. Yani açıklası bütün günümü nafile yere kaybettim. Neden mi?

E, çünkü yazılan mektubun, son dakikalarını yaşayan bir adamı meşgul edecek hiçbir tarafı yoktu. Bahusus Landell gibi mükemmel bir hukukçu böyle bir mektubu avukata danışmadan, istemeden, eli kalem tutan herhangi bir insana yazdırabilirdi. Bunun için bir avukatı ta üç dört saat uzaktan getirtmeye hiç te ihtiyacı yoktu.

Karısı işden çıkmadığı için bu vaziyet-ten şübhelenmedi. Fakat beni bir merak aldı. Landell muhakkak en samimi arkadaşını bir maksada çağırması? Ona gizli bir şeyler söyleyecekti ama fırsat bulup ta söyleyemeden öldü. Acaba bu söyleyeceği şeyin vasiyetnamesile bir alakası var mıydı? Kadından o kadar canı

yandırdığı için düğün günü yaptığı vasiyetinde bir değişiklik mi yapmak istiyordu? İşte kaç gündür beni düşündüren bu... Ölümünden sonra bir kere uğradım. Kadın yeni bir şey olmadığını söyledi. Vasiyetname bugün, yarın açılacak. Ne dersin bu işe?

— Vallahi daha bir şey diyemem. Hakikaten düşünülecek bir mesele... Yarın akşama kadar beni kendi halime bırak. Akşam yemeğinde gene burada buluşuruz. Bir ipucu bulacağımı yüzde yüz umuyorum.

★

Polis hafiyesinin ertesi sabah ilk işi Landell malikânesinin yolunu tutmak oldu. Gece düşünmüş, birçok mantıklar yürütmüş, ölümün sırrını orada bulabileceğine hükmetmişti. Kapıyı açan hizmetçiye, gûya hiçbir şeyden haberi yokmuş gibi Sir Landell'den bahçeyi gezmek için müsaade isteyeceğini söyledi. Madam o sırada tesadüfen antrede idi. Bunu duydu:

— Anlaşılan, dedi, felâketi duymamışsınız. Kocam öleli on beş gündür. Fakat madem ki uzaktan tâ buraya kadar geldiniz, buyurun, görün.

Trent bu izni alınca doğru bahçeye gitti. Gözünden hiçbir şey kaçırılmadan koca araziye baştanbaşa gezmeye çıktı. Beş, on, yirmi dakika, yarım saat bütün arazıları boşa çıktı. Hiçbir yerde bir başka kalık görünmüyordu. Sıra bir yamaca gelmişti, birdenbire durdu. Yeni süliz vermiş birkaç çiçeğin yanı başında, şimdiye kadar gördüklerine hiç benzemiyen beyaz birer tahta parçası gözüne çarpmıştı. Bu tahtaların üstlerinde birer lâtince çiçek ismi yazılıydı. Saydı, bunlardan ancak dört tane vardı. Öbür levhaların hiçbirisi onlar gibi değildi.

Trent nebatat ilminden anlamazdı, hele lâtince çiçek isimlerini hiç bilmezdi. Oturdu, levhaları tekrar tekrar gözden geçirdi. Bir yarım saate yakın düşündükten sonra birdenbire levhaların birinin önünde hırsız şapkasını çıkarıp yere attı: — Tüh!... Allah müstahakımı versin. Az kalsın kör gibi göremiyecaktım. Bunun anlamıyacak neresi var?

(Devamı 13 ncü sayfada)

Sasun bölgesinde yapılacak yol, köprü ve binalar inşaatı eksiltme ilânı.

Birinci Umumî Müfettişlikten:

1 — Eksiltmeye konan iş: Birinci Umumî Müfettişlik muntakası dahilinde takriben 60 kilometre tulinde «Malabadi - Pisyar - Ziyaret» yolunun tesviye ve sınaî imalâtı ve Hazo - Harpak - Sasun yolunun Mergi deresi üzerine köprü inşaatı Sallapost, Harpi, Girih, Silint, Herruk, Norşin Pisyar, Mangig, Temok, Belan, Harbak, Sasun boyunu noktasi, Kedir, Evidros, mevkilerinde karakol ve Hazo Siyanis mevkilerinde birer kışla ve Siyaniste bir ahır olmak üzere cemaan 18 bina inşasidir.

Keşif bedeli yekünü «679,138,11» liradır.

2 — Eksiltme 22/Birincikânun/938 perşembe günü saat 11 de Birinci Umumî Müfettişlikte Eksiltme Komisyonu Odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesile buna müteferri evrak 33.96 lira bedel mukabilinde ve Diyarbakırda Birinci Umumî Müfettişlikten alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 30.915 lira 25 kuruşluk muvakkat feminat vermeleri ve bu inşaatı yapabileceklerine dair Birinci Umumî Müfettişlikten alınmış ehliyet vesikası ibraz etmeleri lâzımdır.

«Bu ehliyet vesikası için eksiltmenin yapılacağı gündün en az sekiz gün evvel bir istida ile Diyarbakırda Birinci Umumî Müfettişliğine müracaat edilmesi şarttır.» Cârî sene Ticaret Odası vesikası.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını eksiltme günü olan 22/Birincikânun/938 perşembe günü saat ona kadar Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «8224»

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Beyoğlu tahsilât müdürlüğünden

Osman oğlu Ceytin Galata Maliye şubesine olan vergi borcundan dolayı Tophanede Karabaş Mustafağa mahallesi Karabaş sokağında eski 44, yeni 40 kapı numaralı bir tarafı mülk 46 No. 11 menzil bir tarafı Hacı Mustafa efendinin sükna odası, bir tarafı tarihi has ve tarafı rabii tarikiâm ile çevrili vakıflı kârgir akar odanın 3/1 hissesi tahsili emval kanunu hükümlerine göre açık artırma suretile satılacaktır. Taliblerin son ihale günü olan 20/11/938 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 den sonra Beyoğlu kazasında müteşekkil idare heyetine % 7,5 akçelerle birlikte müracaatları ilân olunur. (8564)

Konservatuvar Yatı Kısımî Direktörlüğünden:

1 — Konservatuvar yatı kısmına 30 erkek talebe alınacaktır. Okul yatılı ve meccanidir. «Musiki ve orta tahsil öğretilir.»

2 — Müracaat edeceklerin ilk mekteb mezunu bulunması lâzımdır. Diğer gerairti öğrenmek için hergün saat «dokuzdan on ikiye kadar» Beşiktaş Kılcalıde Okul Müdürlüğüne baş vurmaları. «8446»

— Nereden bileceğim, be adam? A namdan allârne doğmadım ki!

— Ya, nasin yapıyorsunuz?

— Neyi?

— Bu zanaatı.

— Hangi zanaatı yahu? Ne rem diyorsun?

— Kimin ne zanaat yaptığı var.

— Siz profesyonel toreador değil misiniz?

— Şolam musun.. Şamol musun? Seni alimallah tepelerim.

Moiz Şalom ihtiyaten iki adım geriledi, ve böylece uzaktan:

— Ben sizin hemşerinizim.. dedi. Bana neden dövüyorsunuz? Sordunuz, söyledim. Kabayem mi ettim?

— Ya o, karıştırdığın herzeler ne idi?

— Ne yibi?

— Profesör.. Teodor.. falan, filân?

— Yani ya, sordum ki, haçan ukûz uldurdun isaniz, sefte midir?

— Tabii! Ben kasab değilim ki, zanaatim kahvecilik.

— Öyle mi? Maşalla, maşalla! Lâkin ne yaptınız. biliyor musunuz?

— Yook!

— Espanyanın en yaman, en korkunç ukûzunu uldurdunuz!

— Vay canına! Sahi mi?

— Evet. Buranın en büyük tûredorları: Eskamiya, Perez, Kihote, Kabahero, Eruho.. bu hayvanın karşısında belem çıkmaya kurktular. Salt bugün siz çiktiniz. emda bir çeyrek sahat surmedi, vurdu.

— Ulaan! Ne imişim ben, bel..

Bütün bu muhavere esnasında, kapıdan içeriye bin müşkülâta sokulanlar gelip hayran hayran, Toriğin yüzüne bakıyorlar, en cesurları elini uzatıp bir müsafaha dileniyor, adamcağızı izaç ediyorlardı.

Bir hademenin dolaştığı şarap

YAZAN: Ercüment Ekrem Talu

tepsisi önüne gel-dikçe bir kadeh yakalayıp lıkr lıkr gurtlağına döken Torikde hal kalmamıştı. Sendeleye sendeleye varıp, o dadaklı şöminenin kenarına dayandı. Moiz de yanında idi.

Bu aralık, belediye reisi gene geldi, gülererek sordu: — Nasılsınız? Heyecanınız geçti mi biraz? Bir emriniz var mı?

Yahudi tercümanlık ediyordu. — İyiyim amma, epeyce korku geçirdim.. yüreğim ağzıma geldi.

— Çok büyük tevazu gösteriyorsunuz. Oyununuz fevkalâde idi. Lâkin buraya geldiğinizi önceden niçin haber vermediniz? Sizi karşıladık.

— Merak etmeyin, karşılayan oldu. Bu karga tulumba ile götürülüşüm ikinci defadır.

— Memleketinizde, tabii.

— Hayır. Bizim memlekette halk akıllı, usludur. Durup dururken insanı altı okka etmezler.

— Orada kaç boğa yendiniz şimdide kadar?

— Hiç!

— Yooo! Mutlaka gizliyorsunuz. Siz, tecrübeli, mükemmel bir malador, bir

türeadorsunuz!

— Bu lâfın manasını hâlâ anlayamadım amma, haydi öyle olsun!

— Gelecek hafta, sizin karşınıza daha cins bir hayvan, daha azgın bir boğa çıkaracağız.

— Buyur!

— «Elmesahero del Muerto» adında, sureti mahsusada yetiştirilmiş bir hayvanla güreşeceksiniz.

— Ben mi?

Zavalı Toriğin tüyleri diken diken olmuştu. Suallerini, gözlerini bü-yüterek, burun deliklerini açarak, deşet çerisinde soruyor, belediye reisi de aksine kemali sükûn ile cevap veriyordu.

— Siz, tabii! Onun karşısına çıkmak

cür'etini ancak sizin gibi cesur, mükemmel bir adam gösterebilir.

Torik tavrını değiştirdi: — Adam! dedi. Öyle fevkalâde bir hayvana kıymayın.. yazıktır! Bir daha nereden bulacak, nasıl yetiştireceksiniz?

— Hiç ehemmiyeti yok. Size bir deşil, bin boğa feda olsun!

— Evet amma.. vazgeçin!

— Nasıl? İlan et-tik bile. Halk hafta sonunu nasıl bekleyeceğini şimdiden düşünüyor.

— Fakat ben.. gitmek mecburiyetindeyim. Başka yere söz verdim.. Arabistanda gideceğim. Gelecek hafta orada güreşim var.

— Arabistanda boğa güreşi oluyor mu? Siftah duyuyorum.

— Hayır. Deve ile güreşeceğim. Sonra da Aksaraya gideceğim. Siz Aksarayı bilir misiniz? Bilmezsiniz.. nereden bileceksiniz? Aksaray bizim İstanbuldadır. Orada Hacı babanın kahvesi var. Meraklılar o kahvede horoz dövüştürürler.. Öbür haftaya da orada bulunmağa mecburum.

— Anlamadım. Horozla siz mi dövüşeceksiniz?

— Tabii.. tabii.. ben, ya! Başka kim cesaret edebilir?

— Horoz.. şu bildiğimiz, ufak ho-roz?..

— Yok, değil! Hani ya, şey.. bizim horozlar, rahmetli Meşhedinin, memleketinden getirdiği ayrı bir cinstir. Her biri, nasıl diyeyim O, vurduğum boğa yok mu? Onun ikisi kadardır.

— Alay ediyorsunuz.

— Siz beni yarına kadar salvereceğinize söz vermezseniz, ben size daha ne masallar okuyacağım! Sahi söylüyorum. Ben bir yerde, bir tek defadan ziyade güreşmem zaten. Fazlasını uğur saymam. Her yiğitin bir yağurd yiyişi vardır, değil mi?

Belediye reisi ellerile, imkânsızlık ifade eden bir jest yaptı:

— Artık, yalvarır, yakarır, rica ederez. Bizim hatırımızı kırmazsınız. Hususile ki, gelecek güreş için bugün tahdim edeceğimiz naçiz paranın üç mislini alacaksınız.

— Ben para mı alacağım?

— Elbette! Hakkiniz.

Bununla ikinci defadır tebşir edilen paranın neden hâlâ verilmemiş olduğunu sormağa Toriğin dili varmıyor, fıtrî terbiyesi müsaade etmiyordu. Lâkin merak da etmiyor değildi haniya.

Onun için biraz durdu. Belediye reisi bu vakfeyi hayra yorarak, tekrar sordu:

— Kalacaksınız, değil mi?

— Doğrusu, pek niyetim yok! Öbür yerlere verdiğim sözü tutmazsam bana ziyan olur.

— Biz o ziyanınızı kâmlen ödertiz senyor.. müsterih olun.

Torik, tercümana sordu:

— Bana neden sinyor diyor? Biz memlekette tatlı su gâvurlarına siniyor deriz.

— Burda oyledir. Büyük adamlara hep senyor derler.

(Arkası var)

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Esrarengiz Bulgar yüzbaşı

— Azizem! Sen erkeklerin arayıp ta bulamadığı bir kızsın.

narken mi?.. Bugün, evlenmek isteyecek kadar budala var mı?..

— Şayed zuhür ederse?..

Saf tavrımı muhafaza ettim. Kısa da düşündüm. Başımı, iki tarafa sallıya sallıya cevap verdim:

— Evlilik saadetini doyamadan, dul kalmaktan korkarım.

Luna, bir kahkaha attı:

— Azizem!.. Sen, erkeklerin arayıp da bulamayacağı bir kızsın. Anlaşıyor ki, kendine iyi bir koca bulur, bulmaz, ona çam sakızı gibi yapışacak sını. Hiç fena değil.. Şu halde, kendine iyi bir koca seçmek için biraz daha emtîd yapmakta devam et.. Hattâ istersen, bu emtîdine, bu geceden itibaren başla.

— Bu geceden itibaren mi?..

— Evet.. Çünkü, bu gece, dostla-

rımdan biri beni yemeğe davet etti. Ben de bu daveti, bir şartla kabul ettim. «Dilber bir hemşerim var. Eğer onu da davet ederseniz, gelirim.» dedim. O da, memnuniyetle kabul etti.

Birdenbire içinden kabaran sevinci, güçlkle zaptedebildim.

— Fakat, bu pahalı zamanda, dostunuza bir külfet yükletmiş olmuyormusunuz?..

Dedim.

Luna, bir kahkaha daha attı. Karyolamın üzerine boylu boyuna uzandı. Ayaklarını —trampet değnekleri gibi— havada sallıyarak, neş'eli bir sesle bağardı:

— Domuzların, kollarını yolmalılar.. Bu dostum, hem bir erkek.. hem de, harb zengini olmaya çalışan bir adamdır. (Arkası var)

Çiçeklerin dili

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

Önünde durduğu levhada şu kelime yazılıydı: Caroli.

Polis hafiyesi onu da, öbürlerini de defterine kopya etti.

— Ertesi akşam onun sebebini avukat arkadaşına şöyle anlatıyordu:

— Oraya nasıl girdiğimi, nasıl serbest serbest dolaştığımı sorma da niçin gittiğimi anlatayım: Senin dediğin gibi Sir Landell, arkadaşını elbette boş yere çağırılmamıştı. Ölmeden ona gizli bir fikrini açmak istiyordu. Arkadaşını çağırırken de karısının başı ucundan ayrılmıyacağına, yani bir dakika olsun rahat konuşmak imkânını bulamayacağına pekâlâ biliyordu. Şu halde düşüncesini arkadaşına konuşarak değil, başka bir vasıta ile bildirmeyi tasarlamıştı. Bu vasıta ne olabilirdi?

— Sen bana ortağının çiçek meraklı olduğunu, hattâ Sir Landell'e her gidişinde bahçeyi dolaştığını söylememiş miydin? İşte ben ilk ipucunu buradan çıkarımdım. Düşündüm ki Landell, oraya kadar gidecek arkadaşının bahçeye bakmadan geçmeyeceğini biliyordu. Ona ağzile söyleyemeyeceği sırrını olsa olsa bu vasıta ile anlatabileceğini düşünmüştü. Yani o sırrı bahçenin bir köşesine gizlemişti. İşte Landell malikânesine bunun için gittim ve en çok Landell'le arkadaşının sevdiği çiçekler arasında dolaşım. Orada şu isimler gözüme çarptı. Onlardan da Landell'in söylemek istediği şeyi çıkardım. Nasıl mı? Anlatayım.. Ben nebatattan anlamam, fakat, şu Caroli sözü, öyle bir yaprağın yanı başına yazılıydı ki bu yaprağın adını bilmiyen yoktur. Ona ilim lisanında halk diindekine çok benzeyen bir isim verdikleri için aklımda kalmış. Bu ismin Caroli sözüne hiçbir benzerliği yoktur. Demek ki Caroli yanındaki otun adı değildi de oraya başka bir maksad için yazılmıştı. İşte bunun üstüne levhalardaki yazıları kopya ettim.

— Şimdi gelelim bu sözlerden nasıl mana çıkardığıma.. Bak şu birincide ne yaz-

zılı.. Ludvicus değil mi? Lâtincede Luis adına Ludvicus demezler mi? Bunu ben bile bildikten sonra senin o meşhur lâtincede mütehassısı ortağın haydi haydi bilecekti? Ya şu Caroli.. Birlikte oku.

— A.. Luis-Caroli.. Ortağımla Landell'in en fazla sevdiği muharrir..

— Tamam.. Şimdi şuna bak.. Cartavana Vaktile hukukta Cartanın vesika demek olduğunu hangi avukat bilmez? Şu da sonucun.. Vacua. Bilirsin ki Vacua boş demektir. Hepsini birleştirince ortaya şu sözler çıkmıyor mu?

Luis - Carol boş vesika.

Ben araştırdım. Hakikaten Luis Carol adında bir muharririn «Boş vesika» adlı bir kitabı var. Ortağın levhaları görebilse çok sevdiği bu muharririn ve kitabının adını herhalde henden daha çabuk farkedirdi.

— Şimdi, gözüm, sana mühim bir iş düşüyor. Landell'in malikânesine gitmek ve ne yapıp yapıp kütüphanesinde bu kitabı bulmak.. Ölümlün, sırrını bu kitabın yaprakları arasına gömdüğü artık iki ke-re iki dört eder gibi bir hakikat.. Adamcağuzun karısından o kadar nefret ettiğine bakılırsa bu sırrın vasiyetname ile alakası olduğu da hemen hemen muhakkak sayılabilir.

— Avukat Selby yemeği yer yemez Landell malikânesine koştu. Sir Landell'in yeni bir vasiyetname bıraktığını, bu vasiyetnameyi evin içinde bulacağını umduğunu söyledi. Landell'in karısı çok sinirlendi, bağırıp çağırıyor, fakat kanun vekiller, başka bir vasiyetname olduğundan şüphelendikçe, eldeki vasiyetnamenin tatbik edilemeyeceğini anlayınca ister istemez sustu.

— Yarım saat geçmeden avukat Selby, ölünün kütüphanesindeki «boş vesika» yı ve gizlice yaptırıp onun yaprakları arasına gizlediği son vasiyetnamesini buldu. Sir Landell bu vasiyetname ile nesi var, nesi yoksa hepsini genç yeğenine bırakıyordu.

"Son Posta"nın siyasi tefrikası: 20

CIHAN HARBINİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Yazan: Jean Pichon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

Süveyş kanalının açılması için Ferdinand de Lesseps'in Said paşadan imtiyaz fermanı alması üzerine İngiliz ve Fransız münaseli altında vahim ve buhranlı bir devrenin açılması

Kital zamanında Abdülkadir tarafından oynanan mühim rol tasvir ve tayzih edilmeğe muhtaçtır.

Malûm olduğu üzere, Abdülkadir, 1832 den 1847 ye kadar, Cezayirde bize karşı cesurane mücadele ettikten sonra, 23 kânunuevvel 1847 de, General La Moricière'e teslim olmuştu. Bunun üzerine, ailesile birlikte Mısır'a yahud Cezayire nakledilmesini istemişti. Duc d'Aumale bu talebi kabul etmişse de Louis-Philippe hükûmeti dâşmanımıza karşı mukabele bilimsil istiyen Fransız efkârı umumiyesile ihtilâf haline girecek kadar kendisini kuvvetli hissetmedi. Binaenaleyh, Emir Toulon'da, sonra Pau'da ve nihayet Amboise'de mevkuf tutuldu. Prens reisi Louis-Napoléon, 16 teşrinievvvel 1852 de orada kendisine kayıdsız ve gartsız tahliye edildiğini haber vermiştir. Bu âlicenabane hareket büyük Cezayir sefini bize ebediyen bağladı. Birkaç gün sonra, üçüncü Napoléon olmuş olan velinimetine şu satırları yazdı: «Bana ibraz ettiğin itimada muhalif hiçbir harekette bulunmayacağuma, bu ahdimde hülfetmiyeceğime ve nail olduğum lütfu hiçbir zaman unutmuyacağuma yemin ederim.»

Aynı senenin kânunuevvelinin 21 inde, bir Fransız gemisiyle Brasaya müteveccihen hareket etti. 1855 de, üçüncü Napoléon'dan Şamda oturma müsaadesini aldı [1]. Orada birçok Cezayirîlere ve bilhassa halife Ben Salem 1847 de bize inkıyad arzettiği zaman onunla beraber hicret etmiş olanlara tesadüf etti. Biraz sonra başka mukarribler de kendisine iltihak eylediler. O surette ki çok geçmeden maiyetinde tamamen sadık 1200 kişi toplandı. 1857 de, Şamda, Emeviye camii kurbinde El-Amara mahallesinde bir takım evler satın aldı. Politikadan ictinab ederek, vaktini dua ile, evlâdlarını terbiye ile ve vatandaşlarını himaye ile geçiriyor, onları Şamın cenubunda kiralanmış yahud satın alınmış topraklara yerleştiriyordu. İcraatle şöhret kazanan, peygamber neslinden olması itibarile müslümanlardan hürmet gören emir çok geçmeden halk arasında büyük bir nüfuz kazandı. Halk onun Kur'an meselelerindeki vukufunun üstünlüğünü kıskanan ülemanın düşmanlığına rağmen onun dindarlığını ve ilmini pek methediyordu.

Abdülkadir, 1860 martında, Ahmed Paşanın hristiyanlar aeyhinde kompo tertib ettiğini haber alınca, derhal konsolosumuz M. Lanusse'ü haberdar etti. Konsolos refikleri diğer konsoloslara malûmat verdi. Fakat onlar ve bilhassa Büyük Britanya mümessili yapılan bu vahim ihtarlara hiç kulak asmadılar.

Halbuki 9 temmuzda isyan patlak verdi. Emir, mukarriblerini derhal silâhlandırarak, ikametgâhının üzerine üç renkli bayrağı çekti. M. Lanusse ile Rusya, birleşik devletler ve Yunan konsolosları oraya iltica ettiler. Sonra, Cezayirîlerle şehirde asayiş iade ederek 12 bin hristiyanın canını kurtardı.

Bu güzel harekete mükâfaten üçüncü Napoléon Abdülkadir Lejyon dönor nişanının birinci rütbesini verdi. Fransız efkârı umumiyesi de ona büyük ümidler bağladılar. Matbuat onun lehinde bir şark imparatorluğunun ihdas edilmesini istedi. Bu imparatorluk Suriyenin, Mezopotamyanın ve Arabistanın bütün Arab nüfusunu bir araya tophyacaktı. Bu proje, hiçbir netice vermemiş olmakla beraber, İngilizleri endişeye düşürmekten geri kalmadı. O andan itibaren, İngiltere büyük Cezayirî şef tarafından Suriyede iktisab edilen nüfuzdan ürkmeye başladı. Artık onun hareketlerini dikkatli surette nezaret altında tutuyor ve şarka Fransız davasını teşahhus ettirecek İngiltereye vermiş olduğu korkuları evlâd ve ahfadına da teşmil ediyordu. Cihan harbinin sonunda, İngilte-

re, bilhassa. Cezayir emirlerini gözden düşürmeğe çalıştı. Maksadı Suriyede kendi politikasına engel teşkil ettikleri için onları oradan uzaklaştırmaktı.

Süveyş berzahının açılması hakkındaki eski Fransız projesi, askerlerimizin Mısır tahliyelerinden sonra, muvakkaten terkedilmişti. Filhalka mühendis Le Père'in bir hesap hatası Akdenizin sularile Kızıldenizin suları arasında bir seviye farkı bulunduğu korkusunu veriyordu. Fakat Mısır tarikle Hindistanla muntazam bir irtibat tesisi hakkında mülâzim Waghorn'un teşebbüleri bazı Saint-Simoncuları, 1833 ile 1837 seneleri arasında, meselenin etüdlerini tekrar ele almağa sevketti. Sonra, Ferdinand de Lesseps te bu meselenin halli için çalışmaya başladı. Nihayet, 1841 den 1847 ye kadar Linant bey, Gtephenson, Negrelli ve Bourdaloue, Le Père'in yanlışını düzelttiler ve işin mümkün olduğunu temin ettiler.

Fakat Mehmed Ali Süveyş kanalının açılmasına muhalifti. Nilden Kızıldenize kadar bir şimendifer yapmak müsaadesini istiyen İngilizlerin tekliflerini de reddediyordu. Hattâ, 1845 de, Overland yolunun menzil hizmetlerini temin eden İngiliz ajanlarının yerine Mısırlı memurlar ikame etmeğe bile karar verdi. Abbas Paşa zamanında bu vaziyet değişmedi. Halbuki İngiltere o zaman bütün emellerini Iskenderiye ile Kahire arasında bir demiryolu yapmağa inhisar ettirmişti.

Said Paşa ile iş değişti. Çünkü o, 30 teşrinisani 1854 de, dostu Ferdinand de Lesseps'e Süveyş berzahını açacak bir şirket teşkil ve idarcısı için bir imtiyaz fermanı bahşetti. 3 kânunusani 1856 da, yeni hidiv bu imtiyazı birincisini teyid eden bir ferman ile tevsi etmekten çekinmedi. Bu mukavele Fransız - İngiliz münasebetlerinde vahim bir buhran devresini açıyordu.

(Arkası var)

Kendine beyhude yere ziyet ediyor

NEVROZİN

varken ıztırab

çekilir mi?

Baş, diş ağrıları

ve uşumekten mütevellid

bütün ağrı, sızı, sancularla

nezleye, romatizmaya karşı

NEVROZİN

kaşelerini alınız.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İSMİNE DİKKAT.

Takilidlerinden Sakınınız.

ve Nevrozin yerine başka bir

marka verirlere şiddetle

reddediniz.

(1) Emirdeki dinî müsaadekarlık ruhu dikkate şayandır. İmparatorun taç giyme merasimî anasında Parişte bulunduğu sırada Notre - Dame'deki merasimde hazır bulunmak istedi. Onun bu talebi Fransız efkârı umumiyesini hayretlere düşürmüştü.

«Son Posta» nun deniz romanı: 17

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

Nefis ördek kızartmaları

— Evet, âlâ bir reçel.. Phelax! Biliyorsun ki ben iyi bir adamım.. kim ise o çapkın, bu keyklerden bir tanesini çalsaydı, vallah da billâh da hiç bir şey demezdim.. fakat, hey yarabbi! Ne di-yeyim, it oğlu it, hepsini.. on dördüncü de çalmış!

— Hakkın var Smutje, dedim, doğru söylüyorsun. Bunu yapan it oğlu it!

— Sen, cidden namuslu bir delikanlısın Phelax! Keykler gittikten sonra reçelin de lüzumu kalmadı.. Sen onu al ve afiyette ye! Çünkü sen namuslu - sun ve hırsızları bulmakta bana yar - dım edeceksin.

Reçel, tam muhtaç olduğum, çala - madığım bir nesne idi. O keyklerin a - rasına konarak yemek gerekti. Ma - mafih neticede hepsi bir yere gidecek değil miydi? Ha beraber gitmişler, ha ayrı ayrı gitmişler, ne zararı vardı?

— Hırsız, dedim, nasıl yakalayabi - liriz Smutje?

— Bu akşam göz kulak ol! Bakalım tayfalardan hangisi daha az bezelye yiyecek!

— Peki Smutje bakırım..

— Emin ol Phelax, bu yolla mel'un hırsızları yakalıyoruz.. Ha. Al şu reçeli.. sen doğru bir delikanlısın.

Fakat, reçel de ne nefis imiş ya! Aynı gece, bütün tayfaların bezel - yeyi aynı miktarda yemiş bulundukla - rı raporunu Smutje'ye vermiştim. Ya - nız kendimin bu yemekten hemen he - men hiç tatmamış bulunduğumu söy - lemek aramızdaki sözlü mukavelenin şartlarından değildi! Maamafih müte - casirin yakalanmasını temin için taki - bata devam edeceğimi vâdeyledim.

Smutje hâlâ, benim, gemide biricik namuslu tayfa bulunduğum hakkında ki kanaatini teyid ediyordu.

Caesara, Melbourne limanına muva - salat etmişti. Burada mühim bir hâdi - se vukua gelmişti: Kaptanımız Alman konsolosunu bir akşam yemeğe davet etmişti. Misafire iyi ikram edebilmek için ne yapılması lâzım geldiği hak - kında Smutje ile müzakereye giriş - mişti.

— Konsolos için, diyordu, iyi bir şey yapmalıyız..

Smutje, derhal fikrini açmıştı:

— Evet, şüphesiz, muhterem misa - firinizi iyi ağırlamak gerek!

Misafiri iyi ağırlamak lâzımdı, am - ma hasis adam aynı zamanda:

— Fakat, diyordu, çok masraf da ol - mamalı!

— Hayır hayır, elbette çok masraftan sakıncağız.. Bunun için birkaç ördek alalım.. onlar burada pahalı değil.. hem ucuz, hem de iyi yemeği olur..

Buna karar verdikden sonra, kap - tanın birinci muavinini de sofrasına da - vet ettiğini işitiyordum:

— Fakat, diyordu, temiz ve beyaz yakalı bir gömlek giymeyi ihmal et - me!.. Malûm ya, gelen konsolos!

Birinci muavinin yüzünü şüphesiz sevinç ve iftihardan mütevellid ah - makça bir tebessüm kaplamıştı:

— Teşekkür ederim, teşekkür ede - rim.

Diyordu.

Kaptan aynı teklifi ikinci muavine - de yapmıştı:

— Saat sekizde, kamaramda yeme - ğe davetlisin.. konsolos gelecekt!

İkinci muavin elinin tersile koca - man ağzını şöyle bir sildikten sonra ce - vab veriyordu:

— Teşekkür ederim efendim, teşek - kür..

Cumartesi günü idi. Mutfağın lum - buzu kenarında oturmuş pantolonumu yamamakla meşgul bulunuyordum, hem de hararetili bir şekilde.. Bunun - la beraber bir gözümle de Smutje'nin ördekleri hazırlayışını tarassud edi - yordum. Bunlar güzelce kızartılmış ve içlerine kuru erik ve elma dokturul - muştı. Bu çeşit yemeği de ne kadar severdim bilerseniz.. Beklediğim: Smut - jenin herhangi bir şey almak için ge - minin kaç tarafına gitmesi idi.

Kaptan, ağzında ördeğin bir budu ol duğu halde bağırır: «Vay kuşum!..»

Kaptanı göremiyordum. O, bu esna - da köprü üzerinde oturuyor ve gaze - tesini okur görünüyordu. Halbuki he - rif gazetesinin ortasından bir delik açmış ve bu delikten mutfağın açık bulunan kapısını ve içerideki ördekleri gözet - lemekte bulunmuştu. Önce o da beni göremiyordu, direk buna mâni oluyordu. Fakat biraz sonra yana meyledince benim, mutfağın lumbuzu kenarında oturduğum nazarlarına çarpmıştı.

Ansızın bir halat parçasının havada uçarak geçtiğini duydum. Kaptan ba - ğırıyor:

— Ulan haylaz, diyordu, mutfağın etrafında ne koklayıp duruyorsun? A - sıracığın şeyi sarmak için bu eski pan - talonu getirdin ha? Defol oradan!

Çaresiz çekilmiştim.

Akşam konsolos cenabları teşrif et -

mişlerdi. Kaptan, birinci ve ikinci mu - avinle hepsi misafirlerini istikbale ha - zırlanmışlardı. Bunlar hattâ parmakla - rının tırnaklarını bile kemali itina ile temizlemişlerdi.

Kaptanın kamarasında tertib olu - nan sofranın etrafında yer aldıkları za - man yalnız konsolosa güçlükle bir pe - çete verilebilmişti.

Ben ve Nauke kamaranın üst pen - ceresi kenarına oturmuş, aşağıdaki nef - fis ördek dolmalarını tarassud ediyord - uk. Yanımıza bir kanca da almıştık. Konsolosun sofradan kalkması anını bekliyorduk.

Şayanı hürmet misafir, yemeğini büyük bir iştihâ ile yiyordu. Fakat kap - tanın iştihâsı o kadar açık olmadığı gö - rülüyordu.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Munis.
- 2 — Yağmur suyunun ev damlarında top - lanıp aktığı boru - Desimal.
- 3 — Erkek dadi - Cemi edati.
- 4 — Ua alan insana, ne aldın? diye sorul - duğu zaman ne cevab verir?
- 5 — Kavunun kardeşi.
- 6 — Eşek bağırması.
- 7 — Taş - Mütemediyen oynayan.
- 8 — Aileler - Mişav mişav diyen hayvan.
- 9 — Ağzıda çiğnenen - Feryad.
- 10 — Atılğan - Umuml.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Renkleri bariz olmayan - Para konu - lan demir dolap.
- 2 — Vukubulan - Taze olmayan.
- 3 — İştmeğe yarayan uzuv - Gömleğin boyun tarafı.
- 4 — Akıllı geçinen - Abdal.
- 5 — Bir nevi kumaş.
- 6 — Gasbeden - Yayla atılan.
- 7 — Bir doktora müracaat eden hastayı doktor ne yapar?
- 8 — Atın ayağına vurulan - Karanlık yer.
- 9 — Bir nota - Bir ev halkı.
- 10 — Pislik - Beyaz - Yed.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	K	A	R	A	N	L	I	K	
2	A	Y	A	K		A	L		A
3	R	A	Y		A	K	I	L	L
4	A	K		A	K	I	K		L
5	N		A	K	A	R		H	A
6	L	A	K	I	R	D	Z		L
7	I	L	I	K		I		D	A
8	K		L		H		D	A	R
9		A	L		A	L	A	R	A
10	A	Y	I	L	M	A	M	A	K

Evvvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

Doktora Muayenenin lüzumu

Vücutte ötedeberide birdenbire veya yavaş yavaş meydana gelen ve yahud uzun senelerdenberi vücudun bir yerinde olduğu gibi duran nekadar küçük ta - ne, ur, kabartı gibi şeyler varsa bunların vaziyetini zaman zaman bir doktora göstermek suretile takip etmek lâzım - dır.

Birçok defa bunların günün birinde birdenbire bir kansere ve yahud aynı fa - milyadan olan etilyonya ve yahud sar - toma tahavvül ettiği görülmektedir.

Ağız kanserinden korunmak için gü - rük dişlerden halas olmak, onları çı - kartmak ve yahud tedavi ettirmek, mü - temadiyen ağızda püro çekmek, burunun ucu gibi, meme başları gibi, dil gibi vü - cüdün uc ve sivri yerlerinde her türlü yara, bere, ekzema gibi şeylerin bulun - ması mütemadi tahrişlere ve binnetice kansere tahavvülüne sebep olmaktadır.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta - pulu yollamalarını rica ederiz. Akal tak - dırda istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlar - dır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda (Sarım), Alemarda (Sırrı Asım), Beyazıdda (Asador), Samatyada (Rıdvan), Eminönünde (Beşir Kemal), Eyübdede (Arif Beşir), Fenerde (Hüsamed - din), Şehremininde (Nâzım), Şehzade - başında (Asaf), Karagümrükte (Kemal), Küçükpazarda (Yorgi), Bakırköyde (İs - tepan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde (Della Suda), Te - pebaşında (Kinyoili), Karaköyde (Hüse - yin Hüsnü), İstiklâl caddesinde (Limon - clyan), Pangaltıda (Nargileclyan), Be - şiktaşta (Nall Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdarıda (Ahmedlye), Sarıyerde (Nu - ri), Kadıköyde (Saadet, Osman Hulûsi), Büyükdada (Halk), Heybeliçe (Halk).

SPOR

İngilterede lig maçları hararetle devam ediyor

Aston Villa tarafından 65.000 liraya yeni satın alınan O'donnell Chelseaya birbiri ardı sıra 6 gol attı

Bozuk bir havada cereyan eden İn - giltere lig maçlarının on beşinci hafta - sı oyunları başta giden takımların ga - libiyetlerle bitmiştir. İkinci ligdeki Sheffieldin merkez muhacimi Hunt takımının yaptığı yedi golün altısını atmak suretile yeni bir rekor tesis et - miştir.

Maç, yeni puvan vaziyetine göre es - ki heyecanını muhafaza etmektedir.

Arsenal 0 - Leicester City 0

Oyunun son dakikasına kadar hâkim bir vaziyette hasmını ezen Arsenal, sol açıkları Bastin'in kaçırdığı penaltıdan sonra Highbury stadını dolduran ka - labalığın hayretleri içinde sahayı be - rabere olarak terketmişlerdir.

Leicester, ligde on birinci, Arsenal on üçüncü vaziyettedir.

Maçta 40,000 kişi bulunmuştur.

Aston Villa 6 - Chelsea 2

Beş hafta üstüste mağlûbiyete uğra - dığı için morali tamamen bozulmuş o - lan Aston Villa meşhur menecerleri Jimmy Hoga'nın merkez muhacime o - turttuğu meşhur İskoçyalı O'donnell sayesinde İngiltere liginde en maruf bir takım olan Chelsea'yı 6 - 2 gibi pek büyük bir sayı farkile mağlûb etmeğe muvaffak olmuştur.

65,000 liraya satın alınan O'donnell 800 bin lira kıymetinde olan Aston Villa takımı içinde ince oyunile güneş gibi parlamış, İngiltere millî takımının üç senedenberi kaleciliğini yapan Woddley'i çok parlak oyunile ilk defa perişan bir halde bırakmıştır.

İlk devre 3 - 1 gibi bir farkla Aston Villa'nın galibiyetile sona ermiştir.

İkinci devrede sol açığın bir hücumu ile bir gol olmuş, sağ açığın bir frikiki bir gol daha kaydetmiş, O'donnell'in bir hücumu ise altıncı golü ile sona er - miştir.

Aston Villa ligde on altıncı, Chelsea on yedincidir. Maçta 35,000 kişi bulun - muştur.

Derby County 3 - Bolton Wandrerz 0

Lig lideri Derby beynelmilel hücum hattının bu maçta da pek parlak bir oyunu sayesinde kuvvetli hasmını mağlûb etmeğe muvaffak olmuştur. İlk devre 1 - 0 neticelenmiştir.

İkinci devrede iki sayı daha yapan Derby oldukça zorluk çektiği bu oyunu iyi bir derece ile bitirmiştir.

Derby bir oyun fazla oynadığı için ligde en başta, Bolton ise yedinci vaziyettedir.

Maçta 28,000 kişi bulunmuştur.

Everton 3 - Manchester United 0

Ligde devamlı galibiyetler yapan E - verton, ilk devreyi 1 - 0 galib olarak bitirmiştir.

İkinci devrede bu hâkimiyeti daha parlak bir şekilde devam ettiren Ever - ton iki sayı daha yaparak 3 - 0 gibi bir netice almış, ligde bir oyun noksan o - ynamış olduğu halde ikinci vaziyeti te - min etmiştir.

Manchester yirmi birinci vaziyette - dir.

Maçta 31,809 kişi bulunmuştur.

Preston N. E. 2 - Sinderland 1

Kral kupası galibi Preston bütün o - yun müddetince rakibine nazaran daha üstün bir oyun göstermiştir.

Devrenin on dokuzuncu dakikasında Sinderland merkez muhacimi güzel bir sayı yapmış, pek az sonra Preston bu - na mukabele etmiştir.

İkinci devrede işi biraz müdafaaya döken Preston bir sayı daha kazanarak 2 - 1 galib vaziyete geçmiştir.

Sinderland onuncu, Preston on dör - düncü vaziyettedir. Maçta 16,000 kişi bulunmuştur.

İkinci lig maçları da şu neticeleri vermiştir:

Manchester City 3 - Coventry City 0

Takımını yeni satın aldığı oyuncu -

Aston Villa - Chelsea maçından heyecanlı bir safa

larla takviye eden Manchester üç hak - tadanberi devam eden galibiyetlerini bir yenisini daha ilâve etmiştir. Bu devreyi 2 - 0 galib bitiren Manchester ikinci devrede bir sayı daha yapmış muvaffak olmuştur.

Coventr, ligde on ikinci, Manches - ter ise on beşinci vaziyettedir.

Maçta 35,000 kişi bulunmuştur.

Fulham 3 - W. Bramvich 0

Birinci ligden ikinci lige düşen Bramvich, lig lideri karşısında boy - eğmeğe mecbur kalmıştır.

İlk devre sıfır sıfıra bitmiş, ikinci devrede Fulham üç sayı birden yap - mıştır.

Bramvich ligde beşinci vaziyette - dir.

Maçta 24,000 kişi bulunmuştur.

Aksaray rıhtımları Yapılıyor

Aksaray (Hususi) — Son Postamız yaptığı neşriyat üzerine vilâyet Aksa - rayın harab olan rıhtımlarının tamiri için emir vermiş ve derhal inşaata baş - lanarak bu güzel eser harab olmanın kurtarılması. İnşaata devam edilme - ktedir.

Adanada nahiye kongreleri başladı

Adana (Hususi) — Parti ocak kon - greleri sona ermiş olduğundan nahiye kongrelerinin akdine başlamıştır. Bir - nun için nahiye merkez nahiye ve kaza heyetinden müşahidler gitmiştir.

İki yangın başlangıcı söndürüldü

Dün akşam saat 19,30 da Yeşildere polis karakolu yanında bir baca tutuş - mağ ve gene aynı saatte Üsküdarıda Çift - bakkalda bir yangın başlangıcı olmuş - de her ikisi de tevessüüne meydan ver - meden itfaiye tarafından söndürülmüştür.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

MİDE Rahatsızlıkları:

Yanmaları, mide ağrıları, ekşilikleri, mide ağrılığı ve yemeklerden sonra vücutta hissedilen çöküntü ve ağırlık ve işkence. Bu hallerin kat'î çaresi olarak tesiri tabii olan

MAZON MEYVA TUZU:

almız. Aynı zamanda KABIZLIĞI defeder. EKŞİLİK ve YANMALARINI gidererek vücutta ferahlık verir. MAZON isim ve HOROZ markasına dikkat.

Son çıkan son derece müessir **KESKİN KAŞELERİ** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. **SALİH NECATİ** Bahçekapı

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	Kıymeti T. L.	Nevi	Harita No.	Mesahası	Depozito T. L.
379	Beyoğlu Teşvikiye Mah. Bostan So. 4/10	5300.—	Arsa	31	530 M2	1060.—
383	Beyoğlu Teşvikiye Mah. Bostan So. 4/4	5705.—	>	35	570.50 M2	1141.—
384	Beyoğlu Teşvikiye Mah. Bostan So. 4/3	5810.—	>	36	581 M2	1162.—
385	Beyoğlu Teşvikiye Mah. Bostan So. 4/2	9456.—	>	37	591 M2	1891.20

Adres ve tafsilâtı yukarıda yazılı arsalar açık artırma usulüne ve peşin para ile satılacaktır. Müzayedeye: 2.12.938 Cuma günü saat ondadır. İsteklilerin bildirilen gün ve saatte hizalında yazılı depozito akçesi, nüfus tezkeresi ve üç adet fotoğrafla birlikte şubemize gelmeleri. (748) (8483)

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

**BUGÜN EKEN
YARIN
BIÇER**

İhissarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Mikdarı	Tartma kabiliyeti	Muhammen bedeli Beheri	%7.5 te minatu	Eksiltmenin saati
Süpürge	3000 A.		—,11.375	341.25	25.60
Baskül	3 A.	1000 Kg.	248.—	744.—	55.80
Etil eter	1500 Kg.		—,90.—	1350.—	101.25
İçki bandrol kâğıdı 70X100 eb'adında			—,40.—	2800.—	210.—

I — Nümunesine uygun olmak şartıyla 3000 adet süpürge, şartnameleri muvabince 1000 kilo tartma kabiliyetinde 3 adet yerli mamulâtı baskül ile sımaş işlerde kullanılmak üzere 1500 kilo Etil eter ve taahhüdünü ifa etmeyen müteahhid hesabına nümunesi evsafında 70 x 100 eb'adında 7000 kilo içki bandrol kâğıdı ayrı ayrı açık eksiltme usulüne satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 29/XI/938 tarihine rastlayan Salı günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabileceği gibi süpürge ve içki bandrol kâğıdı nümunesi de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «3355»

**Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU**

İkinci Keşide: 11 / Birincikânun / 938 dedir.

Büyük ikramiye: 45.000 Liradır...

Eundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni teatibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoğunun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

**ASİPİN
KENAN**

**Romatizma
ağrıları için en
iyi ilâçtır. ***

Dr. İhsan Sami

ÖKSÜRÜK ŞURUBU
Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır.

Herkes kullanabilir.

Emsali arasında en güzel ve şık Mobilyalar satan

(ESKİ HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON, YEMEK ve YATAK ODASI takımlarının zengin çeşitleri her yerden iyi şartlar ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Helkim)

Dahiliye mütehasşun: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonunu 23398 - 21044

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirleriyle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filyalıları vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

Doktor

İbrahim Zati Öget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
5. sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında faclaza mikdarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Devlet Demiryolları ve Osmanlı İştirakî Umum İdaresi İlanları

Komisyonomuzda mevcut proje ve fennî şartnamelerine göre ve (15540) lira 88 kuruş muhammen bedel ve vahidi fiat esasından Ödemişte yaptırılacak yolcu binası bu binaya aid elektrik su ve lâğım tesisatı işi 7/12/938 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 16 da Alsancakta 8 ci işleme binasında toplanacak komisyon tarafından kapalı zarf usulüne ihale edilecektir.

Bu işe girmek isteyenlerin (1165.57) lira muvakkat teminat vermeleri ve kanunun 4 cü maddesi muvabince işe girmeğe mani kanunî halleri bulunmadığına ve kanunî ikametgâhı gösterir beyannameleri ve eğer istekli bir şirket ise şirketin sicille kayıtlı ve halen faaliyette bulunduğu dair alâkadar makamdan alınacak bir vesika şirket sirküleri ve şirket namına hareket edenin noterlikten müsadık şirketin vekâletnamesi ve teklif mektupları aynı gün saat on beşe kadar komisyon reisliğine vermeleri veya posta ile taahhüdü olarak göndermeleri lâzımdır. Postada vukubulacak taahhürattan mes'uliyet kabul edilmez. Bu iş için ehliyet vesikasına lüzum yoktur. İnşa edilecek binaya aid kroki ve şartnameler beşer lira mukabilinde Ankarada ikinci işleme, Haydarpaşada birinci işleme ve İzmirde sekizinci işleme veznelerinde satılmaktadır. (8546) (4135)

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Cinsi	Mikdarı kalem	Muhammen bedeli		İlk teminat Lira	İhale günü
		Lr.	Kr.		
Teşrihi marazi mal-zemesi	100	636	55	47	75 29/11/938 Sah saat 15 de

Gureba hastahanesi teşrihi marazi laboratuvarına lüzumu olan yukarıda cins ve mikdarı yazılı malzeme açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi hizasında yazılı gün ve saatte Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacak Şartnamesi hergün Levazım kaleminde görülebilir. (8312)

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANISTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telegraf : Son Posta
Telefon : 20203

Çocuklarınızı terkihi meçhul gıdalarla midelerini bozarsınız. Allahın yarattığı hububatın özlerinden yapılmış

Hasan özlü unlarla

ÇOCUKLARINIZI Büyütün

Vitamin
Kalori
Gıda
Kuvvet
Kudret
Sihhat
Neşe
Enerji
Zekâ

Pirinç Özü
Yulaf „
Mercimek „
Buğday „
Nışasta „
Patates „
Arpa „
Türlü „
Mısır „
Bezelye „
Badem „
Fıstık „

GRİPİN

Tercih edilmesindeki sebep

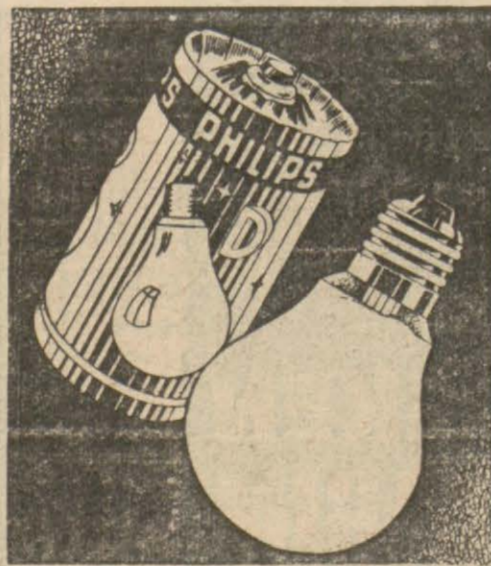
Gripin

Bütün ağrılara, hastalık başlangıçlarına karşı tesiri yüzde yüz olan ve hiç zararsız en kuvvetli müsekkindir.

GRİPİN

Nezle, soğuk algınlığı, grip rahatsızlıklarında baş, diş, mafsal, romatizma, âsap ve adale ağrılarında icabında günde 3 kaze alınabilir. İsmine dikkat, taklidlerinden sakınınız ve Gripin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

PHILIPS AMPULUNDAN

Daha iyisi yoktur

TÜRKİYE ÜNİVERSİTESİ HELİOS MÜESSESATI İSTANBUL-GALATA
MÜHÜRÜSÜLÜ: VOYVODA CADESİ

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

PASTİL ANTİSEPTİK KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yollarile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

İstanbul Jandarma satın alma komisyonundan

Mikdarı	Cinsi	Tahmin bedeli	İlk teminatı
Çift		Lira	Lira
1.000	Kundura ve yedek pençe	5500	
100	Çizme	900	
		6400	480

- 1 - Tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı 1.000 çift kundura ile 100 çift çizme birer çift yedek pençelerle birlikte 1/12/938 perşembe günü saat 15 de Gedikpaşadaki İstanbul Jandarma satın alma komisyonunca kapalı zarf eksiltmeşile satın alınacaktır.
- 2 - Şartname ve nümune hergün adı geçen komisyonunda görülebilir veya şartnamesi parasız aldirılabilir.
- 3 - Şartları haiz isteklilerin 2490 sayılı kanuna göre hazırlıyacakları teklif mektublarını eksiltme günü saat 14 e kadar makbuz karşılığı olarak komisyonuna vermeleri. (8425)

SILKO

AY... BU SANCILAR.....
AY... BU İZTIRABLAR.....
Bu rütubetli günlerde sancılar tekrar başladı

SILKO

sayesinde bu SANCI ve İZTIRABLARDAN kurtuldum.
Size de tavsiyem:
Bir defa SILKO'yu tecrübe ediniz.